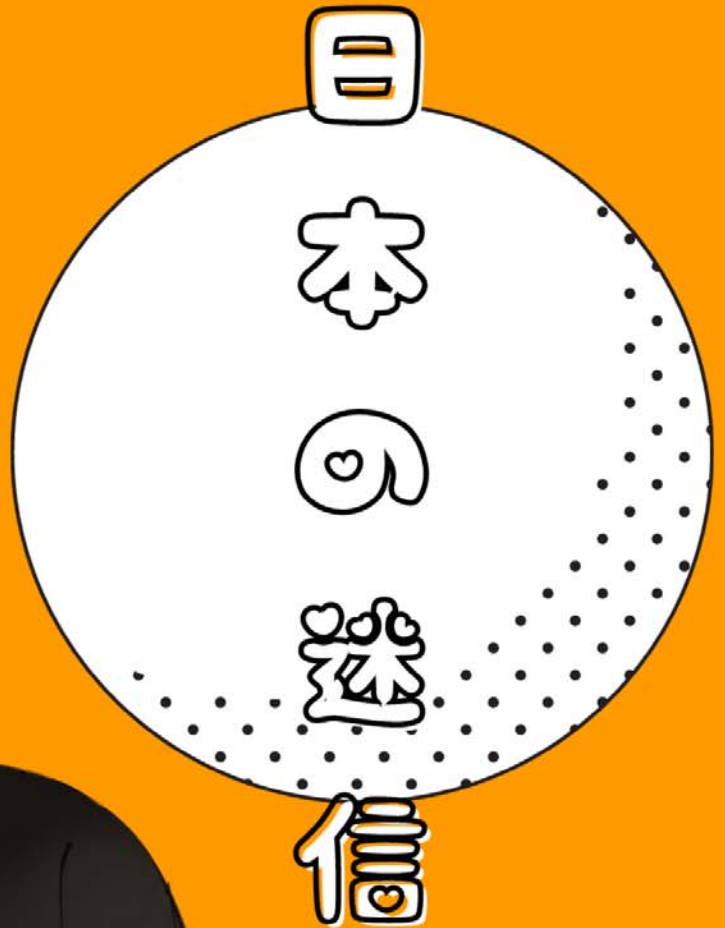

Faculty of Humanities
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาศักยภาพ
ด้านการแปลภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ใคร "ไม่เชื่อ"
แต่คนญี่ปุ่น
"เชื่อ"

หนังสือสองภาษาที่รวบรวมความเชื่อ
ของคนญี่ปุ่นที่บอกต่อกันมาจาก
รุ่นปู่ย่าตายายสู่รุ่นหลาน
บางอย่างก็น่าแปลกใจบางอย่างก็
คล้ายกับความเชื่อของคนไทย
ใคร"ไม่เชื่อ" แต่คนญี่ปุ่น "เชื่อ"

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการแปล
ภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนำ はじめに

หนังสือ *ใครไม่เชื่อ คนญี่ปุ่น “เชื่อ”* ฉบับภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ “โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการแปลภาษาตะวันออก” ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยนิสิตสาขาวิชาจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีได้เรียนรู้การแปลและสร้างสรรค์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีเป็นภาษาไทย นอกจากนี้ยังทำให้นิสิตได้เรียนรู้ขั้นตอนการค้นคว้าหาข้อมูลในภาษาต่างๆ และฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะการแปล สามารถบูรณาการกับรายวิชาในหลักสูตรแล้วยังเป็นการส่งเสริมให้นิสิตใช้ความรู้และทักษะทางภาษาที่เคยศึกษามาให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะด้วย

หนังสือเล่มนี้ จัดทำในส่วนของสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มีนิสิตชั้นปีที่ 3-5 และนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวญี่ปุ่น เข้าร่วมโครงการ 67 คน บูรณาการกับรายวิชา JPN381 Japanese Translation นิสิตทุกคนมีความตั้งใจและทุ่มเทในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น การแปลและเรียบเรียง การเขียนบทความถ่ายทอดความคิดและมุมมองของคนไทย งานบรรณาธิการทั้งภาษาไทยและญี่ปุ่น นับว่าเป็นประสบการณ์ที่มีค่าสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ

คณะผู้จัดทำจะยินดีมาก หากหนังสือเล่มนี้จะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านทุกท่านเข้าใจความคิดและวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นและคนไทยเพิ่มขึ้นบ้าง

あなたは「迷信」を信じますか。答えはひとそれぞれだと思いますが、どの文化にも培われてきたさまざまな迷信があるのではないのでしょうか。ここでは、シーナカリンウイロート大学、人文学部で日本語を学んでいる現役タイ人大学生たちが「翻訳能力向上プロジェクト」のメンバーとして「日本の迷信」をタイ語・日本語で紹介し、その若い感性で自由にコメントしています。コメントもタイ語・日本語を駆使して、自らの文化であるタイの迷信とくらべたものや、タイ人の若者としての率直な感想がちりばめられています。これは、これまでになかったスタイルの内容ではないのでしょうか。また、タイ人学生が「日本の迷信」という文化を学ぶことは、タイと日本の相互理解にもつながります。タイ語、日本語を学んでいる方、また、それぞれの文化に興味のある方、みなさんに自由に読んで楽しんでいただきたいです。

ภัทรธอร์ พิพัฒน์กุล , 松井育美
บรรณาธิการ 編集者

ความเชื่อของคนญี่ปุ่น 日本の迷信

สารบัญ 目次

ธรรมชาติ 自然

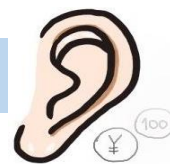
ปีที่สีของซากุระเลือนจางคือปีที่ฤดูหนาวจะยาวนาน 桜の色が薄い年はいつまでも寒い.....	1
ฟ้าร้องฟ้าผ่า ให้ซ่อนสะดือ 雷が鳴ったらへそを隠す.....	2
หากเจอใบโคลเวอร์ 4 แฉกแล้วจะโชคดี 四つ葉のクローバーを見つけると縁起が良い.....	3
พายุหิมะเป็นสัญญาณที่ดีของการเก็บเกี่ยว 大雪の年は豊作.....	4
ถ้าเห็นสายรุ้งซ้อนกันสองชั้นแล้วจะโชคดี 二重の虹を見ると幸せになる.....	5
คืนไหนที่ดวงดาวสองแสงกระพริบ วันต่อมาลมจะพัดแรง 星がまたたくと日中は風が強くなる.....	6
หากอธิษฐานในใจ 3 ครั้งขณะที่ดาวตก คำอธิษฐานจะเป็นจริง 流れ星に願い事を3回言うと叶う.....	7
ได้ยินเสียงจากที่ไกลๆ เมื่อไร ฝนจะตก 遠くの音がよく聞こえると雨.....	8
ฟ้าจะโปร่งหากมีหยดน้ำค้างในตอนเช้า 朝露が降りると晴れ.....	9

สัตว์ต่างๆ 動物

เกิดแผ่นดินไหวเมื่อปลาตูกออกออละวาด ナマズが暴れると地震が起こる.....	11
เมื่อนกนางแอ่นบินต่ำฝนจะตก ツバメが低く飛ぶと雨が降る.....	12
แมงมุมตอนเช้าเป็นสัตว์มงคล 朝蜘蛛は縁起が良い.....	13
ถ้าถูกผึ้งตอยให้เอาปัสสาวะมาทา 蜂に刺されたら尿をかける.....	14
ถ้ากบร้องฝนจะตก カエルが鳴くと雨.....	15
ถ้ากินเสร็จปั๊บแล้วนอนปั๊บจะกลายเป็นวัว 食べてすぐに横になると牛になる.....	17
หากปลาในบ่อโผล่ขึ้นมาอ้าปากเหนือผิวน้ำแสดงว่าฝนใกล้จะตก 池の魚が水面でパクパクすると雨が近い.....	18

พอผิวปากแล้วจะมีงูออกมา 夜に口笛を吹くと蛇が出る.....	19
เมื่อแมวดำเดินตัดหน้าจะมีเรื่องร้ายๆ เกิดขึ้น 黒猫が横切ると悪いことがある.....	20
เมื่อแมวล้างหน้าฝนจะตก 猫が顔を洗うと雨が降る.....	21
ถ้ามดขนดินปัดรังแสดงว่าฝนจะตก アリが巣穴をふさぐと雨.....	22
ถ้าอีการ้องทักจะมีคนตาย カラスが鳴くと人が死ぬ.....	23
นกนางแอ่นมาทำรังจะพาความมั่งคั่งและความสุขมาให้ 軒下にツバメが巣を作ると商売が繁盛する.....	24
ถ้าเจอหมีให้แก่งตายแล้วจะรอด 熊に出会ったら死んだふりをすると助かる.....	25
พบงูเผือกถือเป็นลาภดี 白蛇は縁起がいい.....	26
ถ้าได้เห็นผีเสื้อสีเหลือง (ในฤดูใบไม้ผลิ) จะโชคดี 黄色い蝶を見かけたら幸運になる.....	28

ร่างกาย からだ

หากดื่มนมวัวแล้วจะทำให้หน้าอกใหญ่ขึ้น 牛乳を飲むと胸が大きくなる.....	30
ถ้าฟันล่างหลุดให้โยนขึ้นหลังคา ถ้าฟันบนหลุดให้โยนลงพื้น 下の歯が抜けたら屋根の上に投げる、上の歯が抜けたら床下に投げる.....	31
เขียนตัวอักษรคันจิ 人 บนฝ่ามือ 3 ครั้งแล้วกินเข้าไปจะหายตื่นเต้น 手のひらに人という字を 3 回書いて飲み込むと緊張がほぐれる.....	32
ตั้งหูใหญ่ทำให้รวย 耳たぶが大きいと金持ちになる.....	33
ทำตัวอกตัญญู จมูกเล็บจะลอก 親不孝をするとささくれができる.....	34
ถ้าตัดเล็บตอนกลางคืนจะไม่ได้เห็นวันตายของพ่อแม่ 夜に爪を切ると親の死に目に会えない.....	35
สวมหมวกบ่อยๆ หัวจะล้าน 帽子をかぶり続けるとハゲる.....	36
คนมือเย็นเป็นคนอบอุ่น (คนมือร้อนเป็นคนเยือกเย็น) 手が冷たい人は心が温かい (手が温かい人は心が冷たい).....	37
พอคิดถึงเรื่องลามกแล้ว เลือดกำเดาจะไหล H なことを考えると本当に鼻血が出る.....	39

อาหาร 食べ物

แม้จะทำอาหารตกพื้น แต่ถ้าไม่ถึง 3 วินาทีก็หายห่วง 食べものを落としても3秒なら大丈夫.....	40
อย่าให้ภรรยากินมะเขือม่วงในฤดูใบไม้ร่วง 秋茄子は嫁に食わすな.....	41
กินเม็ดบัวแล้วจะโดนพระเจ้าลงโทษ 梅干の種を食べるとバチが当たる.....	42
เลือดกำเดาไหลเมื่อกินช็อกโกแลตมากเกินไป チョコレートを食べすぎると鼻血がでる.....	43
ถ้าหากดื่มน้ำส้มสายชูแล้วร่างกายจะอ่อนนุ่มขึ้น お酢を飲むと身体は柔らかくなる.....	44
ถ้าทำข้าวหก ตาจะมองไม่เห็น ご飯をこぼすと目がつぶれる.....	45
กินอาหารจากการเก็บเกี่ยวครั้งแรกตามฤดูกาล ชีวิตยืนนานขึ้นอีก 75 วัน 初物を食べると七十五日長生きする.....	46
อย่าคีบอาหารส่งให้กันด้วยตะเกียบ 箸から箸へと、食べ物を渡してはいけない.....	48
ห้ามปักตะเกียบบนชามข้าว ご飯に箸を立ててはいけない.....	49
ถ้ากินเมล็ดแตงโมเข้าไป จะทำให้ต้นอ่อนงอกออกมาทางสะดือ スイカの種を食べるとおへソから芽が出る.....	50

สิ่งของ もの

เมื่อยื่นคร่อมหรือจะเป็นสะใภ้ไม่ได้ 櫛をまたぐと嫁に行けない.....	52
ถ้ากระจกแตก ถือว่าเป็นกลางไม่ดี 鏡が割れると縁起が悪い.....	53
ใส่ถุงเท้าตอนนอนถือเป็นกลางร้าย 靴下を履いたまま寝るのは縁起が悪い.....	55
ถ้าเขียนชื่อคนที่แอบชอบบนยางลบแล้วใช้จนหมดก้อน ความรักจะสมหวัง 消しゴムに好きな人の名前を書いて使い切ると両思いになれる.....	56

ชีวิตและวัฒนธรรม 生活・文化

ถ้าเราตีหรือเคาะจานชามปีศาจที่หิวโหยจะมารวมตัวกัน 茶碗を叩くと餓鬼が集まってくる.....	58
ตากผ้าตอนกลางคืนถือเป็นกลางร้าย 夜に洗濯物を干すのは縁起が悪い.....	59
ห้ามเย็บผ้าตอนเช้าหรือก่อนออกไปข้างนอก 朝や出かける前に縫い物をしてはいけない.....	60

ถ้าเอาแต่พูดโกหก เมื่อตายไปจะถูกท่านเอ็นมะแห่งนรกถอนลิ้น 嘘をつくと閻魔様に舌を抜かれる.....	62
เลข 4 และเลข 9 เป็นเลขอัปมงคล 4と9は縁起の悪い数字.....	63
จาม 1 ครั้งมีคนชม 2 ครั้งมีคนเกลียด 3 ครั้งมีคนตกหลุมรัก 4 ครั้งเป็นหวัด くしゃみが一つ褒められ、二つ憎まれ、三つ惚れられ、四つ風邪をひく.....	64
ทำไมหันหัวนอนไปทางทิศเหนือถึงเป็นกลางร้าย 北枕はなぜ縁起が悪い.....	65
หากเก็บตุ๊กตาฮินะช้าจะทำให้แต่งงานช้า 雛人形をしまい忘れると婚期が遅れる.....	66
หากฝันถึงหนึ่งฟูจิ สองเหยี่ยว หรือสามมะเขือในฝันแรกของปีจะโชคดีมาก 初夢に一富士二鷹三茄子を見るととても縁起が良い.....	68
ฝาแฝดชายหญิงคือคู่รักที่ไม่สามารถอยู่ด้วยได้กันได้ในชาติก่อน 男女の双子は前世で一緒になれなかった恋人同士.....	69
หากใส่ธนบัตรโดยที่รูปธนบัตรกลับหัวจะทำให้เก็บเงินง่ายขึ้น 財布のお札は反対向きに入れるとお金が貯まりやすくなる.....	70
สะอึกครบ 100 ครั้ง จะตาย しゃっくりが100回出ると死ぬ.....	71
เด็กเล่นกับไฟจะฉี่รดที่นอน 火遊びをする子どもは寝小便をする.....	72
หากนำดอกฮิกันบานะกลับมาที่บ้านจะเกิดไฟไหม้ 彼岸花を家に持ち帰ると火事になる.....	73
ถอนหายใจแล้วความสุขจะหายไป ため息をつくと幸せが逃げる.....	74
เมื่อหวัดไปติดคนอื่นแล้วเราก็จะหายหวัด 風邪は人にうつすと治る.....	75
คนป่าจะไม่เป็นหวัด 馬鹿は風邪をひかない.....	76
บทส่งท้าย おわりに.....	78
คณะผู้จัดทำ プロジェクトメンバー 一覧.....	80

เอกสารอ้างอิงในการคัดเลือกหัวข้อบทความ [このサイトを参考にタイトルと迷信を選びました。](#)

บทความจากนิตยสารออนไลน์ "หนังสือเรียนสำหรับคนทำงาน" (社会人の教科書) คอลัมน์ "100 ความเชื่อมากมายของชาวญี่ปุ่นที่บอกต่อกันมาแต่โบราณ" (昔から言い伝えられている日本の迷信 100選) <https://business-textbooks.com/superstition/#toc-65>

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น ธรรมชาติ 日本の迷信 自然

ปีที่สีของซากุระเจือจางคือปีที่ฤดูหนาวยาวนาน

「桜の色が薄い年はいつまでも寒い」

ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อที่ว่า “ปีที่สีของซากุระเจือจางคือปีที่ฤดูหนาวจะยาวนาน” ซึ่งจริงๆ แล้วยิ่งฤดูหนาวยาวนานเท่าไร จนสีของดอกซากุระจะค่อยๆ เข้มขึ้น เนื่องจากดอกซากุระนั้น เป็นพืชที่ผลิบานในระยะสั้นๆ จึงได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศมาก ในช่วงที่ดอกซากุระบาน มักมีคำทำนายหรือพยากรณ์เกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศ

ที่ไทยนั้นไม่ค่อยมีความเชื่อเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตามอากาศ เนื่องจากตลอดทั้งปี อุณหภูมิไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนัก หากเป็นเรื่องเกี่ยวกับสีของดอกไม้ ในไทยมีดอกไม้ที่มีชื่อว่า “พุดตาล” ที่จะเปลี่ยนสีตามช่วงเวลาของวัน โดยในช่วงเช้าจะมีสีขาว ยิ่งใกล้ช่วงเย็นมากก็จะค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีชมพูเข้มยิ่งขึ้นเรื่อยๆ เรียกได้เป็นดอกไม้ที่ทำให้สังเกตเวลาในแต่ละวันได้ดี¹

¹ Biology. (2553). ดอกพุดตานเปลี่ยนสี: การสร้างสรรค์จากธรรมชาติ. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2564, จาก <http://biology.ipst.ac.th/?p=893>

「桜の色が薄い年はいつまでも寒い」

晴れて気温の高い日が多いと桜の花びらの色は濃くなり、逆に天気が悪く気温が低い日が続くとその色は薄くなるという意味です。桜のように短期間しか咲かない花は気温の影響を受けやすいと思われ、その頃の天候を占うもののひとつとされてきたようです。

タイでは気候の変化についてほとんど迷信がありませんが、花びらの色が変わるということについては、時間によって色が変わる「プッターン」という花があります。この花の色は朝方は白ですが、夕方に近づくと少しずつ濃いピンク色になります。それは時間の目印にもなる花とされています。

ชวัลรัตน์ สุขโกศล
กัญญารัตน์ น้อยมี

ฟ้าร้องฟ้าผ่า ให้ซ่อนสะดือ 雷が鳴ったらへそを隠す

เด็กๆ ชาวญี่ปุ่นหลายคนเคยถูกบอกว่า “เทพเจ้าสายฟ้าจะมาขโมยสะดือ” พอโตขึ้นก็รู้ว่าเรื่องนี้นั้นเป็นเรื่องหลอกลูกเด็ก ความจริงแล้วเป็นการแสดงความรักความห่วงใยของพ่อแม่ เวลาฝนตกอุณหภูมิมักจะเพิ่มสูงขึ้น อากาศเย็นลงฉับพลัน ดังนั้นก็เลยเป็นคำเตือนที่ว่า “เทพเจ้าสายฟ้าจะมาขโมยสะดือ” เพื่อไม่ให้ห้องโดนความเย็น ดังนั้นผู้ใหญ่จึงให้เด็กๆ ใส่เสื้อที่ยาวปิดสะดือ ให้เอามือปิดทับสะดือเอาไว้ หรือเอาผ้ามาพันท้องเพื่อที่จะได้ไม่เป็นหวัด นอกจากนี้ท่านี้ยังช่วยซ่อนสะดือนั้นยังสื่อถึงทำป้องกันตัวเวลาฟ้าผ่าได้อีกด้วย เรื่องนี้เป็นความเชื่อชาวญี่ปุ่นที่ฟังแล้วชวนยิ้มได้อย่างมาก

ฉันไม่เคยได้ยินเรื่องที่เทพเจ้าสายฟ้าจะมาเอาสะดือไป แต่พ่อแม่มักจะบอกแค่ว่า “นอนอย่าเปิดเสื้อไม่มันจะเป็นหวัด” หรือ “นอนเห็นสะดือเดี๋ยวก็ปวดท้องหรือก”

雷が鳴ったらへそを隠す

雷雨のように大気が不安定な時は急に気温が下がることがあるため、子どもがお腹を冷やさないように親が「雷さまにへそをとられるから隠しなさい」と言って、お腹を服などで覆わせるようにしたことが由来だとされています。実際には、このようにおへそを隠そうとすると、体を屈めるので姿勢が低くなり、自然に雷を防ぐことにもなります。

タイでは、このような迷信は聞いたことがないですが、子どもたちは、「寝る時に風邪をひかないようにシャツをちゃんと着て!」や、「お腹を出してずっと寝たら、お腹が痛くなるよ」と親によく言われています。

กัลย์สุดา นัตรีไชยรัมย์

หากเจอใบโคลเวอร์ 4 แฉกแล้วจะโชคดี 四つ葉のクローバーを見つけると縁起が良い

ใบโคลเวอร์ 4 แฉก ก็คือพืชตระกูล Trifolium repens ที่ประกอบไปด้วยกลีบเล็กๆ 4 กลีบ ชั้นชื่อเรื่องหาพบได้ยากเป็นอย่างมาก ว่ากันว่าความเป็นไปได้ที่จะพบใบโคลเวอร์ 4 แฉก นั้นอยู่ที่ 1 ในหมื่นถึง 1 ในแสนเลยทีเดียว และเนื่องจากหาได้ยากแบบนี้จึงมีคุณค่าสูง ภาษาดอกไม้ของใบโคลเวอร์ 4 แฉกเลยเป็นคำว่า “ความสุข” และเป็นความเชื่อที่ยังเล่าต่อกันทั่วประเทศญี่ปุ่นว่าจะโชคดี นอกจากนั้น ใบโคลเวอร์ 4 แฉกยังมีลักษณะคล้ายกับไม้กางเขน ในประเทศที่นับถือศาสนาคริสต์ก็ถือกันว่าใบโคลเวอร์ 4 แฉกเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และสัญลักษณ์ของความสุขอีกด้วย

ความเชื่อเรื่องนี้โด่งดังอย่างมากในประเทศไทย ฉันก็ได้รู้จักความเชื่อนี้จากมังงะและอนิเมะของญี่ปุ่น เคยตั้งใจที่จะตามหาด้วย แต่ว่าที่ไทยมีใบโคลเวอร์อยู่ค่อนข้างน้อย อย่าวว่าแต่ใบโคลเวอร์ 4 แฉกเลย 3 แฉกก็หาได้ยากมากแล้ว เลยไม่เคยเจอใบโคลเวอร์ 4 แฉกเลยคะ แต่ว่าถ้าเป็นไปได้ก็อยากจะเห็นสักครั้งนะคะ

四つ葉のクローバーを見つけると縁起が良い

クローバーという植物の葉は通常3枚なので、これが4枚あるものを見つけられるといいことがあると信じられています。クローバーが4つ葉になる確率は1万分の1以下であると言われています。「四つ葉のクローバー」の花言葉は「幸福」です。また、クローバーの葉脈が四つ葉だと十字架に見えることから、キリスト教文化圏では幸運を表すシンボルであると言われています。

タイでもこの迷信は人気です。私も日本の漫画やアニメなどを通じてこの迷信を知りました。探そうと思ったことがありますが、タイにはクローバーがほとんどありませんから、四つ葉はおろか三つ葉でさえ探しにくいです。ですから、四つ葉のクローバーは一度も見つけたことがありません。でも、できれば見てみたいと思います！

ขวัญชนก ทวีสุวรรณ

พายุหิมะเป็นสัญญาณที่ดีของการเก็บเกี่ยว 大雪の年は豊作

ในห้องถิ่นที่มีหิมะตกมากของญี่ปุ่น มีความเชื่อโชคลางอย่างหนึ่งที่ชาวนาบอกต่อกันมาตั้งแต่สมัยก่อน นั่นคือ “พายุหิมะเป็นสัญญาณที่ดีของการเก็บเกี่ยว” หรือ “หิมะเป็นนางที่ดีของการเก็บเกี่ยว” ว่ากันว่า ในปีที่มีหิมะตกหนัก หิมะที่ละลายเป็นน้ำจะเก็บกักไว้ในผืนดินทำให้ชุ่มชื้นและเก็บเกี่ยวได้ดี นับว่าหิมะเป็นสิ่งดีที่จะช่วยป้องกันความเสียหายทางการเกษตรจากภัยแล้งด้วย

สำหรับที่ไทยไม่มีหิมะ จึงไม่มีความเชื่อหรือพิธีกรรมเกี่ยวกับหิมะแบบนี้ แต่ไทยก็เป็นประเทศที่มีการทำการเกษตร จึงมีพิธีกรรมขอให้ฝนตกเพื่อให้เก็บเกี่ยวได้ผลอุดมสมบูรณ์ พิธีกรรมหนึ่งที่นิยมของคนอีสานเรียกว่า “พิธีบุญบังไฟ”

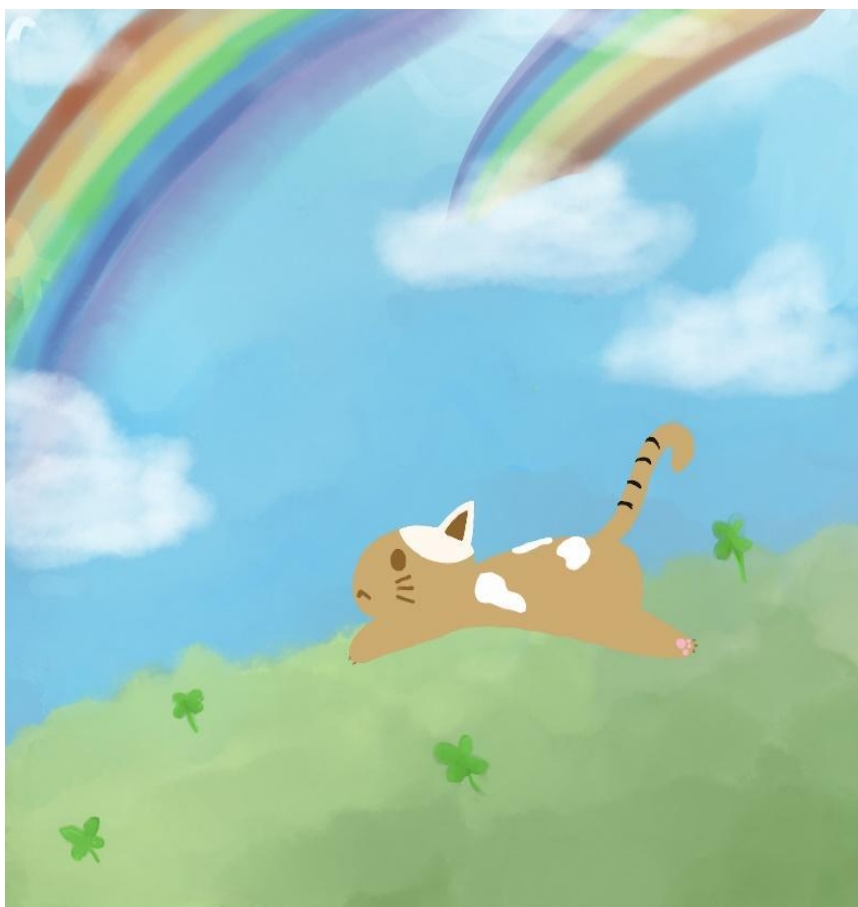
大雪の年は豊作

日本の雪の降る地域で、昔から言われてきた迷信です。「大雪の兆しは豊作」や「雪は豊作の瑞」などというものもあります。大雪の年は、豊富な雪解け水で干害の心配がないことなどから、豊作になると言われてきました。

タイには雪が降りませんから、雪にまつわる迷信はありません。しかし、たくさんの雨を降らせられると信じられている「ブンバンファイ(タイの東北部のロケット祭り)」というお祭りがあります。このお祭りは、タイの東北部の人たちが豊作を願ってするものです。

พิมพ์อักษร สิริวิบูลย์

ถ้าเห็นสายรุ้งซ้อนกันสองชั้นแล้วจะโชคดี
二重の虹を見ると幸せになる

ความเชื่อที่เป็นมงคลเกี่ยวกับกลางสังฆรณ์เรื่องหนึ่งคือ 'ถ้าเห็นสายรุ้งซ้อนกันสองชั้นแล้วจะโชคดี' การที่จะเห็นสายรุ้งนั้นเป็นสิ่งที่หาได้ยาก ยิ่งสายรุ้งที่ซ้อนกันสองชั้นยังเป็นเรื่องที่ล้ำค่าและหาได้ยากยิ่งกว่า จึงกล่าวกันทั่วทั้งในญี่ปุ่นและต่างประเทศว่ามันเป็นกลางสังฆรณ์ของโชคดี

ในไทยนั้นไม่มีความเชื่อเกี่ยวกับสายรุ้งที่ซ้อนกันสองชั้น แต่มีชนกลุ่มน้อยบางเผ่าเล่าต่อกันมาว่าถ้าขึ้นไปสายรุ้งแล้วนี่จะขาด แต่แท้จริงแล้วเป็นอุบายไม่ให้เด็ก ๆ เล่นชนซี้มั่วซั่วจนนิ้วทิ่มตาคนอื่น

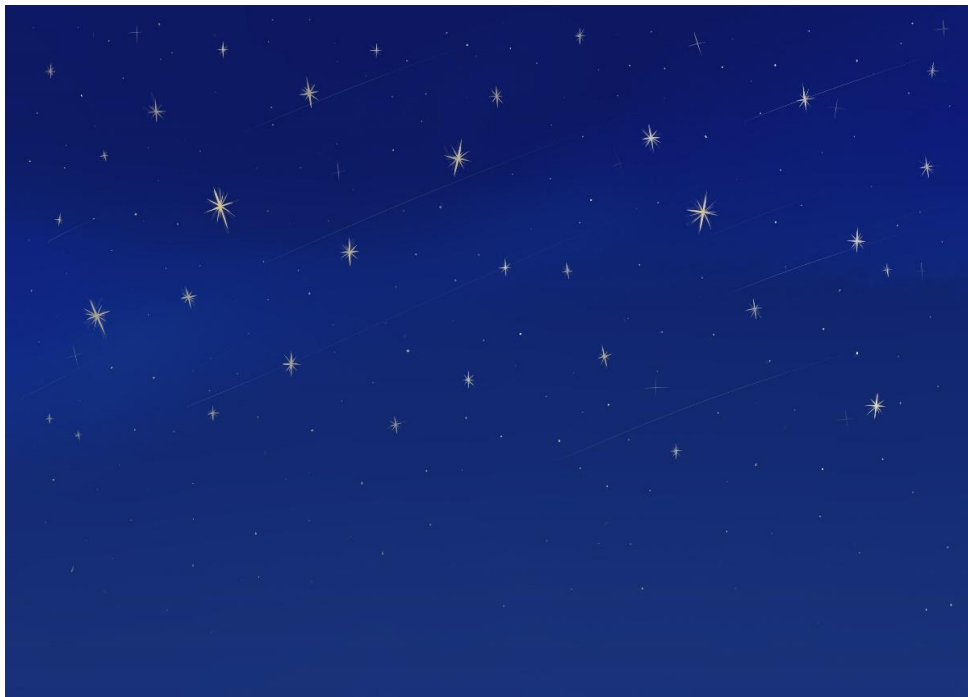
二重の虹を見ると幸せになる

虹が見られること自体、大変珍しいことですから、二重の虹を見ると縁起がいいと思われてきたと考えられます。日本だけでなく海外でも「ダブルレインボー」は幸運なものや、その兆しとされているようです。

タイには二重の虹についての迷信はありませんが、タイの少数民族の人の間では、例えば、虹を指さしたら、指がなくなるという迷信があります。

วรัญญา เรือนจันทร์

คืนไหนที่ดวงดาวสองแสงกระพริบ วันต่อมาลมจะพัดแรง 星がまたたくと日中は風が強くなる

หนึ่งในความเชื่อที่เกี่ยวกับลมฟ้าอากาศของชาวญี่ปุ่นที่ว่า "คืนไหนที่ดวงดาวสองแสงกระพริบ วันต่อมาลมจะพัดแรง" เนื่องจากเวลาที่บนชั้นบรรยากาศมีลมพัดแรง ความหนาแน่น

ของอากาศจะเกิดการแปรปรวนและทำให้แสงเกิดการหักเห นั่นจึงทำให้เรามองเห็นว่าดวงดาวกำลังกระพริบอยู่ ว่ากันว่าชาวญี่ปุ่นในสมัยก่อนมักจะไม่ไปที่ภูเขาหรือทะเลกันในวันรุ่งขึ้น หลังจากคืนที่ดวงดาวสองแสงกระพริบ ชาวญี่ปุ่นในสมัยก่อนมักจะคาดเดาสภาพอากาศจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ รอบตัว

ในสมัยก่อนไม่มีเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้ในการพยากรณ์อากาศ แต่ผู้คนในยุคนั้นทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นก็อาศัยการสังเกตสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว และสามารถคาดเดาสภาพอากาศออกมาได้อย่างแม่นยำ ซึ่งการกระทำเหล่านั้นเอง ที่ก่อให้เกิดเป็นความเชื่อหรือตำนานต่างๆ ที่สืบทอดมาจนถึงผู้คนในยุคปัจจุบัน และกำเนิดเป็นประเพณีต่างๆ ขึ้นมา

星がまたたくと日中は風が強くなる

星がまたたくのは、上空で強い風が吹くことで空気の密度が変わって星の光が屈折するためだと考えられます。そして、昔の人はこのように天気を予測し、星がまたいた翌日は海や山に出るのを控えたといわれています。気象観測の技術がなかった時代の人々の知恵であると言えるでしょう。

昔の人は天気に関しての科学的知識がなくても、身の回りを観察し、天候などを予想してきました。それらは現代の人々にも受け継がれている迷信や言い伝えになっています。

ฐิตา ชัยสิริสมบัติ

หากอธิษฐานในใจ 3 ครั้งขณะที่ดาวตก จะเป็นจริง 流れ星に願い事を 3 回言うと叶う

ความเชื่อที่ว่าหากอธิษฐานกับดาวตกแล้วคำอธิษฐานจะเป็นจริง ได้แพร่กระจายอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศญี่ปุ่นและต่างประเทศในสมัยที่ยังไม่มีความรู้เรื่องดาราศาสตร์ ว่ากันว่าต้นกำเนิดหรือที่มาของความเชื่อนี้มีพื้นฐานมาจากคำสอนของศาสนาคริสต์ แต่ยังไม่เป็นที่ชัดเจน ส่วนเรื่องที่มาของจำนวน 3 ครั้งนั้น อาจเป็นธรรมเนียมที่เปลี่ยนแปลงเมื่อบอกต่อกันมา

ความเชื่อของคนไทยมีหลากหลาย เช่น ห้ามชี้ ห้ามทักดาวตกโดยเฉพาะเด็กหรือคนตั้งครรภ์เพราะเชื่อว่าดาวตกเป็นดวงวิญญาณที่จะจุติลงมาเกิด² สมัยก่อนการเห็นดาวตกอาจเห็นได้แค่ที่ชนบท และการที่ห้ามเด็ก คนตั้งครรภ์ชี้หรือทัก อาจเพราะการออกจากบ้านเวลากลางคืนอันตรายสำหรับเด็กและคนตั้งครรภ์

² <https://www.ruaylotto.me/do-not-point-a-shooting-star/>

流れ星に願い事を 3 回言うと叶う

流れ星に願い事をする風習は、日本だけでなく世界中にあります。その多くはキリスト教の教えに由来していると言われてはいますが、明確なことはわかっていません。3回唱えるということについては、話が伝わる中で徐々に変化したのではないかとされています。

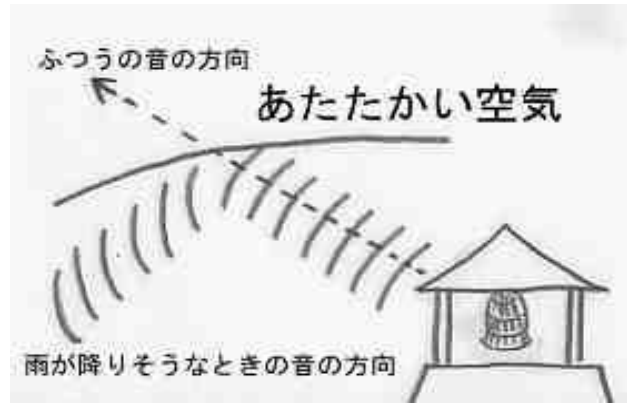
タイにも、流れ星についてさまざまな迷信があります。たとえば、「子どもと妊婦は流れ星を指さしてはいけない」です。昔のタイ人や、田舎の人は今も、流れ星がこの世に転生する魂だと信じてきました。実際には、子どもや妊婦が夜に流れ星を見に行くことは危険なので、注意を促そうとしたのかもしれませんが。

ชนิกานต์ เส็งกิ่ง

ได้ยินเสียงจากที่ไกลๆ เมื่อไร ฝนจะตก 遠くの音がよく聞こえると雨

เนื่องจากปกติแล้วเสียงจะเดินทางผ่านท้องฟ้า ทำให้ทำให้ยากต่อการได้ยินในระยะไกล และเพราะเมื่ออุณหภูมิบนท้องฟ้าสูงกว่าบริเวณพื้นดิน จะเกิดการถ่ายเทอุณหภูมิไปยังที่ต่ำ (พื้นดิน) ทำให้เสียงได้ยินออกไปไกลง่ายยิ่งขึ้น ปรากฏการณ์เช่นนี้ จะมีการเคลื่อนตัวของอากาศอุ่นบนท้องฟ้าเมื่อมีเมฆมากและความชื้นสูง กล่าวคือความกดอากาศต่ำหรือเส้นแบ่งสภาพอากาศกำลังใกล้เข้ามา และพิจารณาได้ว่าฝนจะตกได้ง่ายในอนาคตอันใกล้นี้ กล่าวได้ว่าเป็นภูมิปัญญาของคนสมัยก่อน

คนสมัยก่อนถึงจะไม่รู้จักวิทยาศาสตร์มากนัก แต่ความคิดของเขาก็คงเป็นวิทยาศาสตร์

遠くの音がよく聞こえると雨

これもまた、昔の人が経験から天気を予想するために使っていたものです。この迷信の現象を気象科学にあてはめると、音はふつう、放射状に伝わるので距離が離れれば離れるほど聞こえにくくなりますが、上空に暖かい空気が広がっていると、そこで屈折して気温の低い地上の方へ跳ね返る性質があります。上空が地上より高い温度ということは、低気圧や前線が近づいてきているということで、その後雨になるかもしれないということになります。

昔の人は科学の知識はなかったかもしれませんが、彼らの考え方は科学を反映していますね。

ยุทธพงษ์ คุณานุปกรณ์

ฟ้าจะโปร่งหากมีหยดน้ำค้างในตอนเช้า 朝露が降りると晴れ

คนญี่ปุ่นเรียกน้ำค้างที่พบเป็นหยดน้ำตามใบไม้ในยามเช้าว่า “อะสะสุยุ” และมีคำกล่าวว่า ถ้าเห็นน้ำค้างยามเช้าแสดงว่าวันก่อนหน้านั้นเป็นคืนที่ท้องฟ้าโปร่ง เมื่ออากาศดีทำให้ไอน้ำในอากาศเย็นตัวลงกลายเป็นหยดน้ำเกาะที่ผิวของใบไม้หรือสิ่งต่างๆ ในยามเช้า การเกิดน้ำค้างยามเช้าแสดงว่ามีการระบายรังสีความร้อนในช่วงกลางคืนที่ไม่มีเมฆ จึงใช้เป็นการพยากรณ์ว่าอากาศจะดีได้

ในไทยนั้นจะนิยมพูดถึงน้ำค้างตอนกลางคืน ที่ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า “โยะสุยุ” ผู้ใหญ่มักบอกให้เด็กๆ ให้รีบเข้าบ้านเพราะตอนกลางคืนมีน้ำค้างลง ถ้าอยู่นอกบ้านจะเป็นหวัดง่าย

朝露が降りると晴れ

朝露が発生していたら、その日は晴れるという意味です。朝露は、その前日の夜間に晴れていると放射冷却が起こり、早朝に空気中の水蒸気が冷えて物の表面に水滴となつてついたものです。また、前日の夜間から晴れているということは、大きい移動性高気圧に覆われていると考えられるため、その日の日中の天気は晴れると推測したものです。

タイでは、夜露についての言い伝えがあります。夜露に当たると体に障ると言われていて、子どもたちは外で遅くまで遊ばないようにしなさいと言われてています。

ชัยพร ศรีอรุณศิริสกุล

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น สัตว์ต่างๆ 日本の迷信 動物

เกิดแผ่นดินไหวเมื่อปลาดุกออกออละวาด ナマズが暴れると地震が起こる

ความเชื่อโชคลางของปลาดุกและแผ่นดินไหวมีมาตั้งแต่สมัยเอโดะ ทฤษฎีหนึ่งกล่าวว่า ปลาดุกอาจมีความรู้สึกถึงกระแสไฟฟ้าเล็กน้อยที่เกิดขึ้นก่อนเกิดแผ่นดินไหว แต่ยังไม่พิสูจน์สาเหตุไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปลาดุกและแผ่นดินไหวต่อเนื่องอยู่

ความเชื่อนี้มีชื่อเสียงมากในญี่ปุ่นเนื่องจากแผ่นดินไหวเกิดขึ้นหลายครั้ง ทุกคนกลัวแผ่นดินไหว ปลาดุกเป็นที่นิยมในฐานะสัตว์ที่ทำนายและแจ้งเตือนแผ่นดินไหว และมักใช้เป็นตัวอักษรภาพเพื่อป้องกันภัยพิบัติ การตุ๋นเรื่องโปเกมอนที่ออกแบบโดยใช้ปลาดุกถูกกำหนดให้มีความสามารถในการทำนายการเกิดแผ่นดินไหว ฉันคิดว่าความเชื่อของญี่ปุ่นนี้แพร่กระจายไปทั่วโลกผ่านโปเกมอนนี้

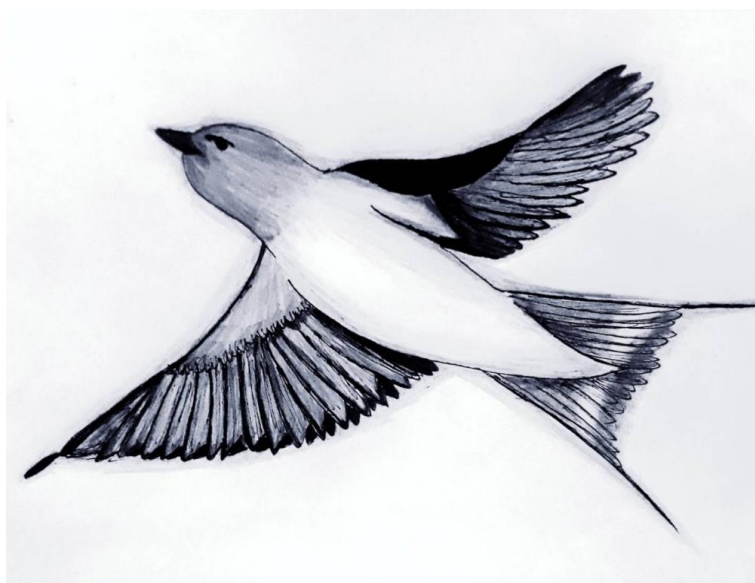
この言い伝えは江戸時代に広まったと言われています。一説ではナマズは地震前に発生するわずかな電気を感じ取り暴れると言われています。地震予知の手段の一つとして研究が行われていますが、その因果関係に関する科学的な証明は未だされていません。

日本では地震が多いこともあり、この迷信は大変有名です。地震は誰もが恐れています。ナマズは地震をもたらす存在というよりむしろ、地震を予知し知らせしてくれる存在として親しまれ、防災のイメージキャラクターとして用いられることも多いです。ナマズをもとにデザインされたポケモンにも地震予知の能力があるとされており、ポケモンを通してこの日本の迷信は世界に広がっていると思います。

タイでは、この日本の迷信は、アニメや漫画を通じて有名です。タイでは地震がほとんどありませんから、それに関する迷信はないようです。

Misaki Horiba

เมื่อนกนางแอ่นบินต่ำฝนจะตก ツバメが低く飛ぶと雨が降る

ตั้งแต่ในสมัยอดีตมีความเชื่อที่ว่า “เมื่อนกนางแอ่นบินต่ำฝนจะตก” ซึ่งในความเป็นจริงนั้นมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะเด่นของนกนางแอ่นที่มีวิธีการจับเหยื่อ และวิธีการบินอันงดงาม นกนางแอ่นจะจับแมลงที่กำลังบิน เช่น ผีเสื้อ ผีเสื้อกลางคืน ผึ้ง เป็นต้น เมื่อมีความกดอากาศต่ำและอุณหภูมิสูงขึ้น ปีกกับร่างกายของแมลงเหล่านี้จะหนักขึ้นจนไม่สามารถบินสูงได้ ฉะนั้นแล้วจึงสามารถคาดการณ์ได้ว่าเมื่อนกนางแอ่นบินต่ำเพื่อจับแมลงที่บินอยู่บนท้องฟ้าเป็นกลางบอกเหตุของฝนตก ในทางตรงกันข้าม ว่ากันว่าเมื่อนกนางแอ่นบินสูงหมายถึงอากาศดี

ในประเทศไทยก็มีคำกล่าวแบบนี้³ ดังนั้นหากพบเห็นพฤติกรรมของนกและแมลงที่เปลี่ยนไป อาจทำให้คาดเดาสภาพอากาศได้

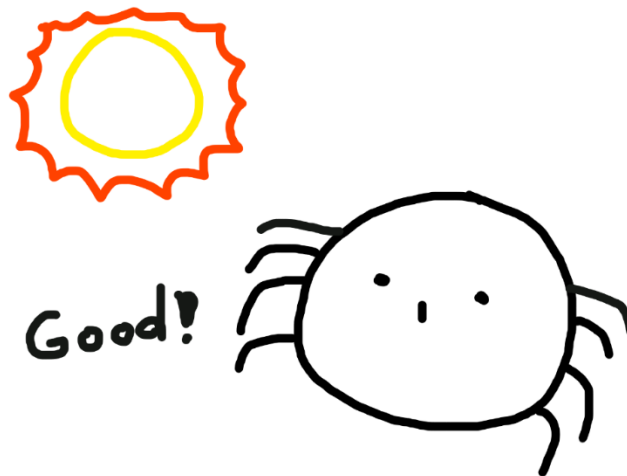
ツバメが低く飛ぶと雨が降る

ツバメが低く飛ぶのは、その餌である昆虫が低く飛んでいるためです。昆虫は空気中の湿度が上がると、体が重くなり低く飛ぶようになると言われていました。そして、空気中の湿度が上がるのは低気圧などが近づいてきてきているためと考えられ、天気は下り坂で、雨が降り出すかもしれないということになります。これは天気を予測するのに役立つ迷信だと言えるでしょう。逆に、「ツバメが高く飛ぶと晴れ」ということもいわれています。

タイにも、同じことが言われています。ツバメや昆虫の行動の変化に気づいたら、参考にしてみるのもいいかもしれません。

นวียา เชิญขวัญ

แมงมุมตอนเช้าเป็นสัตว์มงคล 朝蜘蛛は縁起が良い

ในสมัยโบราณ คนญี่ปุ่นมีธรรมเนียมที่ใช้แมงมุมในงานมงคล และแมงมุมตอนเช้าก็เป็นสัตว์มงคล เหตุผลแรกคือแมงมุมตอนเช้านั้นได้ถูกเรียกว่าผู้ส่งสารจากสวรรค์ที่เชื่อมทั้งสองโลกด้วยกัน แมงมุมตอนเช้านั้นเป็นสัญลักษณ์ของความสุขและสำหรับพ่อค้าจะเรียกว่าสัตว์ที่คอยเรียกลูกค้าเข้ามาให้

³ Biodiversity. (2554). สัตว์พยากรณ์ สัญชาตญาณที่ถูกสืบทอด. สืบค้นเมื่อ 4 พฤษภาคม 2564, จาก http://biodiversity.forest.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=234:2011-12-05-08-03-47&catid=25:the-project&Itemid=68

แต่แมงมุมตอนกลางคืนมักหลบเข้าซอกมุม ทำให้คิดไปถึงโจร เชื่อกันว่าเป็นางไม่ดี นอกจากนั้นยังมีคำกล่าวที่ว่าถ้าแมงมุมชักใยจะมีอากาศแจ่มใส เป็นการพยากรณ์อากาศของชาวญี่ปุ่นโบราณ

ส่วนความเชื่อคนไทยนั้น ว่ากันว่าเสียงขณะที่แมงมุมตีขาที่หน้าอกดังนากแล้ว มีความไม่เป็นมงคล ในท้องถิ่นตะวันออกเฉียงเหนือของไทยมีเครื่องประดับที่เรียกว่า “ธงใยแมงมุม” ใช้เป็นเครื่องรางป้องกันผีสงหรือสิ่งเลวร้าย⁴

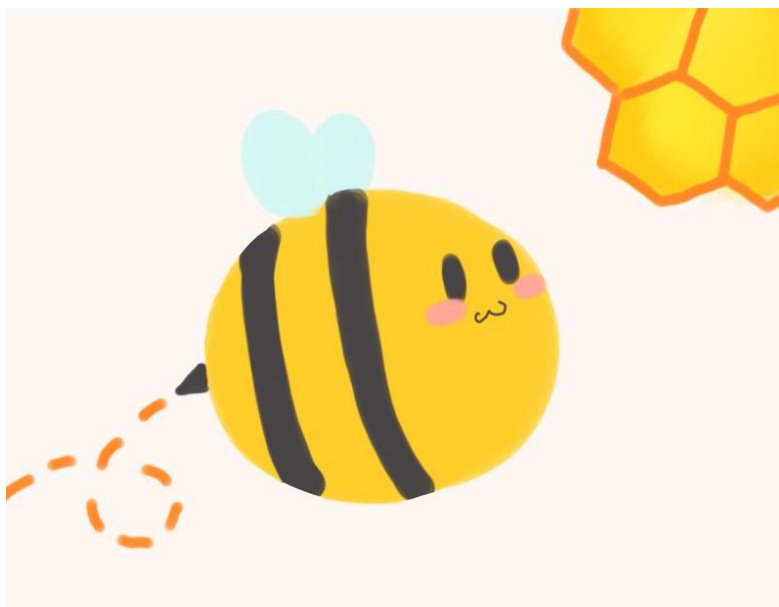
朝蜘蛛は縁起が良い

「朝蜘蛛は縁起が良い」とされているのは、朝のクモは天から幸福を運んでくると言われてきたからです。また、商いをする人にとっては客を連れてきてくれる存在としても大切にされたようです。逆に、夜のクモは小さな隙間などから入ってくることから泥棒を連想させ、縁起が悪いと言われています。また、クモが網を張るのは晴天の時ともいわれ、昔の人は天気予報にも利用していたようです。

タイでは、「クモが巣を作るときに出す音が聞こえると縁起が悪い」と言われています。しかし、東北部ではクモの巣を型取った飾り物は魔除けになっています。

กานตพงษ์ ศรีนุช

ถ้าถูกผึ้งตอยให้เอาปัสสาวะมาทา 蜂に刺されたら尿をかける

⁴ <https://www.museumthailand.com/th/3993/storytelling/ธงใยแมงมุม/>

ความเชื่อเก่าแก่อีกหนึ่งอย่างที่ถูกละทิ้งตั้งแต่รุ่นแม่สู่รุ่นลูกนั้นก็คือ “ถ้าถูกผึ้งต่อยให้เอาปัสสาวะมาทา” ความเชื่อนี้แพร่กระจายไปทั่วทั้งญี่ปุ่น คนญี่ปุ่นหลายคนที่เชื่อเรื่องนี้ มีความคิดว่าแอมโมเนียที่อยู่ในปัสสาวะนั้นจะลดความเป็นกรดทำให้อาการปวดลดลง แต่หลังจากนั้นมาก็เป็นที่ทราบกันว่าการใช้ปัสสาวะทาที่แผลนั้นไม่มีความหมายอย่างสิ้นเชิงในฐานะวิธีรักษาแบบพื้นบ้าน เนื่องจากเมื่ออยู่ภายในร่างกายแอมโมเนียจะถูกเปลี่ยนเป็นยูเรียแล้วจึงถูกขับออกจากร่างกาย

ประเทศไทยนั้นไม่มีความเชื่อเกี่ยวกับการทาปัสสาวะที่แผลผึ้งต่อย แต่มีความเชื่อที่ว่า “หากมีผึ้งมาทำรังในบ้าน เชื่อว่ามีโชค” เพราะผึ้งเป็นแมลงนำโชคที่ขยันทำงาน ว่ากันว่ารังผึ้งเป็นสิ่งดีมีมงคล อย่าไปทำลาย อย่างไรก็ตามความเชื่อนี้เป็นความเชื่อส่วนบุคคล ปัจจุบันวิถีชีวิตผู้คนเปลี่ยนไป หากผึ้งมาทำรังในบ้านแล้วต้องการจัดการ บางแห่งต้องมีการประกอบพิธีด้วย

蜂に刺されたら尿をかける

昔は多くの家庭にアンモニア水が虫刺されの薬として常備されていました。そのことから「いつでも手に入るアンモニア」としての尿をかけるという方法が考えられたのでしょう。しかし実際には、尿の中のアンモニアは体内で尿素に変わってから排出されるため、尿をかけることに効果はありません。これは科学的根拠のない迷信と言えるでしょう。

タイには「蜂に刺されたら尿をかける」という迷信はありませんが、ハチは働き者の動物だとされているため、「家にハチが巣をつくったら運がよくなる」という迷信があります。また、ハチの巣は縁起がいいものなので、なるべく壊さないように言われてきました。しかし、現代のタイ人のライフスタイルでは困る人もいて、ハチの巣を駆除する時には特別な儀式をした方がいいと言われています。

ฉัตรชนก นมะหุต

ถ้ากบร้องฝนจะตก

カエルが鳴くと雨

ที่ประเทศญี่ปุ่นมีคำเล่าขานตั้งแต่สมัยก่อนว่า “ถ้ากบร้องฝนจะตก” สำนวนนี้มักพูดกันบ่อย ๆ ในฤดูฝน ที่มาของสำนวนนี้เกี่ยวข้องกับการหายใจของกบที่หายใจผ่านทางผิวหนัง ประมาณ 30-50 เปอร์เซ็นต์ ว่ากันว่าในตอนก่อนฝนตก อากาศมีความชื้นเพิ่มขึ้น กบจะร้องเสียงดังออกมาเพื่อที่จะหายใจทางผิวหนังได้สะดวก ด้วยเหตุนี้การที่กบร้องจึงเป็นการตอบสนองต่อฝนอย่างรวดเร็ว เมื่อได้ยินเสียงกบร้องจึงรู้ได้ว่าเป็นเวลาฝนตก ผมคิดว่าความเชื่อนี้น่าเชื่อถือดีเพราะมีหลักการทางวิทยาศาสตร์มารองรับ

ที่เมืองไทยก็มีสำนวนแบบนี้ นอกจากนั้นยังมีสำนวนความเชื่อเกี่ยวกับกบอีกมากมาย เช่น ว่ากันว่าเมื่อกบเข้าบ้านจะทำให้มีโชคติดด้านหน้าที่การงาน

カエルが鳴くと雨

この言い伝えは、カエルの皮膚呼吸と関係があります。私たちと同じように肺で呼吸をしているカエルですが、実は全呼吸の30～50パーセントは皮膚呼吸で賄っているとされています。雨の降る前は湿度が高くなるので、皮膚呼吸がしやすくなり、そのためによく鳴いているのだそうです。これは科学的根拠のある迷信だと思います。⁵

タイでも、同じ迷信があります。また、カエルが家の中に入ってくると、仕事運がよくなると言われています。

กษัตริศ ปิยเสนาษฐ์

⁵ [かえるが鳴くと「雨が降る」は本当？ - ウェザーニュース \(weathernews.jp\)](http://weathernews.jp)

ถ้ากินเสร็จปุ๊บแล้วนอนปั๊บจะกลายร่างเป็นวัว 食べてすぐに横になると牛になる

สำนวนที่ว่า ‘ถ้ากินเสร็จปุ๊บแล้วนอนปั๊บจะกลายร่างเป็นวัว’ เป็นหนึ่งในความเชื่อของคนญี่ปุ่นที่เล่าต่อกันมาตั้งแต่อดีตจากรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูก โดยแรกเริ่มนั้น เพราะวัวนั้นมีนิสัยที่จะนอนหลังจากที่มันกินเสร็จทันที ทำให้เมื่อเรากินเสร็จปุ๊บแล้วนอนปั๊บก็จะเป็นเหมือนวัวและจะดูไม่มีมารยาท สำนวนนี้แพร่หลายออกไปในฐานะของคำเตือน แต่ในปัจจุบันมีคำกล่าวว่าการที่เรากินอาหารแล้วพักผ่อน จะดีต่อระบบย่อยอาหาร

ในประเทศไทยก็มีสำนวนคล้าย ๆ สำนวนนี้ ที่ว่า “ถ้านอนกิน ขาดิหน้าจะกลายเป็นงู” เพราะงูมีนิสัยนอนกิน ซึ่งสำนวนคำสอนนี้มีขึ้นเพื่อให้เด็ก ๆ นั่งกินข้าวให้เรียบร้อยและมีมารยาท อีกทั้งถ้านอนกินอาจทำให้สำลักได้

食べてすぐに横になると牛になる

食事のあとすぐ横になって寝そべると、人間から牛の姿になるという迷信です。食事の後のマナーをよくするための教訓として使われてきたものですが、最近では、食後は体を休めたほうが消化にはよいといわれているようです。⁶

タイにもこのような迷信があります。それは「寝ながら食べたなら来世では蛇になる」です。へビはもともと地面を這う動物ですから、寝たままでものを食べるとへビのように見えます。この迷信は、子どもたちの行儀がよくなるように、言い伝えられたのだと思われます。また、実際にものを食べるときにむせないようにするという意味もあると思われます。

เกวลิน แผลงศร, ญาณิศา บริสุทธี

⁶ [情報・知識&オピニオン imidas - イミダス](#)

หากปลาในบ่อไหลขึ้นมาอ้าปากเหนือผิวน้ำแสดงว่าฝนใกล้จะตก 池の魚が水面でパクパクすると雨が近い

การที่ปลาไหลขึ้นมาอ้าปากเหนือผิวน้ำเป็นเพราะว่า ปริมาณออกซิเจนจากฝนลดลง เนื่องจากเป็นวันแดดร้อนจัดติดต่อกันหลายวัน ส่งผลให้ปลาในบ่อเกิดความรู้สึกอึดอัดจากการขาดออกซิเจนจนต้องไหลขึ้นมาหายใจเหนือผิวน้ำ สำหรับคนสมัยก่อนที่เห็นภาพนี้ก็มักคิดไปว่าจะต้องเป็นลางบอกเหตุฝนตกหลังจากวันที่แดดออกมาหลายวันอย่างแน่นอน แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์ว่าการที่ปลาไหลขึ้นมาอ้าปากเหนือผิวน้ำจะแสดงว่าฝนใกล้จะตก

ที่ไทยไม่มีความเชื่อเรื่องนี้ แต่ปลากับคนไทยนั้นมีความเกี่ยวข้องกันทั้งทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต “ในน้ำมีปลา” หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ มีตำนานทางพุทธศาสนากล่าวถึงพระพุทธรูปเจ้าเคยเสวยชาติหลายครั้ง และมีชาติหนึ่งเป็นปลาด้วย

池の魚が水面でパクパクすると雨が近い

晴れの日が続くと水中の酸素が減るため、魚が水面で口をパクパクさせることがあるようです。昔の人はそれを見て、魚がそのようになるくらい晴れが続いたのだから、もうすぐ雨だろうと考えたのだそうです。この迷信は科学的な根拠はなさそうです。

タイには、このような迷信はありませんが、元々、魚はタイの文化やタイ人にとって豊かさを象徴するものでした。タイの仏教の話では、仏様が何度も生まれ変わった中に魚だったこともあります。

กฤษฎาพิภย์ โสภาสวัฒนกุล

พอผิวปากแล้วจะมีงูออกมา 夜に口笛を吹くと蛇が出る

ภาพ ผู้หญิงผิวปากตอนกลางคืน
ที่มา: いらすとや(2021)

ภาษาญี่ปุ่นคำว่า “อุโชะบุกิ” ที่แปลว่าผิวปากนั้น เสียง “อุโชะ” สมัยก่อนมีความเชื่อว่าเป็นการเรียกริษยาฤกษ์มาหา จึงเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจและยังรบกวนคนรอบข้างด้วย ความเชื่อว่า “หากผิวปากตอนกลางคืนงูจะเลื้อยออกมา” จึงพูดกันต่อมาจนถึงปัจจุบันเพื่อให้คนกลัวแล้วไม่ทำกัน

ที่จริงแล้วประเทศไทยเองก็มีความเชื่อที่คล้ายกัน โดยเฉพาะผู้หญิง การผิวปากเป็นสิ่งไม่ควรทำ ในต่างจังหวัดสมัยก่อนไม่มีไฟฟ้าใช้ แล้วค่อนข้างมืด ชาวบ้านในยุคนั้นจะเลี้ยงวัวเลี้ยงควายไว้ใช้ประโยชน์ และจะมีกลุ่มโจรสลัดขโมยวัวควายชาวบ้านไปขาย ซึ่งในการขโมยของกลุ่มโจร จะมีสัญญาณการบ่งบอกก็คือการผิวปากนี้แหละ ทำให้ชาวบ้านที่เลี้ยงวัวควายรู้ได้ว่า ถ้าได้ยินเสียงผิวปากในตอนกลางคืนหมายถึงเสียงโจร แล้วก็เอาปืนยิงไปที่ที่มาของเสียงทันที แต่พอยุคหลังๆ ผู้ใหญ่ กลัวว่าลูกหลานจะเปลือยผิวปากในตอนกลางคืน เลยต้องสร้างเรื่องราวน่ากลัวๆ ว่าผีจะมาหา ลูกหลานจะได้ไม่กล้าทำ

夜に口笛を吹くと蛇が出る

古くは口笛を「うそぶき」と表現し、「うそ」という音には神や精霊を招く力があると信じられてきたそうです。つまり口笛は、周囲へのマナーとしてだけでなく、神聖な行為だからこそ慎むべきものとされてきたということだそうです。怖がらせるということをうまく利用して、現代まで言い伝えられている迷信と言えます。⁷

⁷ 『知れば恐ろしい日本人の風習: 「夜に口笛を吹いてはならない」 の本当の理由とは』 | 奈良県立図書館情報館 (pref.nara.jp)

タイにも同じような口笛に関する迷信があります。特に、女性はしてはいけないとも言われてきました。昔のタイの田舎には電気がありませんでしたから、夜中は真っ暗でした。夜中には村人が飼っている家畜を盗む泥棒出て、口笛を合図にしています。もし口笛が聞こえたら、村人たちは泥棒が出たと思って、その方に向かって銃を撃ちます。ですから、夜に口笛を吹くことはとても危険なことでした。そのようなことから親は自分の子どもたちが夜に口笛を吹かないように怖がらせたのです。

ชาลีย์ แพรปราณีต

เมื่อแมวดำเดินตัดหน้าจะมีเรื่องร้ายๆ เกิดขึ้น 黒猫が横切ると悪いことがある

ที่ญี่ปุ่นนั้นเชื่อกันว่าแมวดำเป็นสัญลักษณ์ของความโชคร้าย และช่วยปัดเป่าสิ่งชั่วร้าย ยิ่งไปกว่านั้นในสมัยเอโดะ ยังมีการใช้ “แมวกวักสีดำ” เป็นเครื่องรางอยู่จนถึงปัจจุบัน แต่ที่เชื่อกันว่าแมวดำเดินตัดหน้าจะมีเรื่องร้ายๆ เกิดขึ้น เป็นความเชื่อในสมัยหลัง โดยได้รับอิทธิพลจากฝั่งตะวันตกที่เชื่อว่าแมวดำเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับแม่มด

ในอดีตคนไทยก็เชื่อแบบเดียวกับญี่ปุ่นคือแมวดำเป็นสัตว์นำโชค แมวไทยที่มีลักษณะมงคลประเภทหนึ่งเรียกว่า แมวโกนจา (ขนสีดำสนิท ตาสีเหลือง) แต่ในปัจจุบันในประเทศไทยนั้นมีความเชื่อว่าแมวดำนั้นเป็นสิ่งไม่ดีจะนำพาความโชคร้ายหรือความตายมาให้ผู้ที่พบเห็น ที่ผมได้ยินบ่อยคือคำกล่าวที่ว่า “หากแมวดำกระโดดข้ามโลงศพของใครคนนั้นจะกลายเป็นผีร้าย”

黒猫が横切ると悪いことがある

昔、日本では黒猫は“福猫”として大切にされていました。今でも「黒い招き猫」は魔除けや厄除けといったご利益があるといわれています。黒猫は不吉だというイメージは、それ以降に外国から持ち込まれたものだと考えられるでしょう。⁸

タイでも昔、シャム猫の黒猫（「コーンチャー」、目が黄色）は福猫として幸運の象徴であると信じられていました。しかし、現在のタイでは、黒猫は不吉の象徴であり、飼い主に不幸や死などを与えると信じられています。私がよく聞くのは、「黒猫が死んだ人の棺の上に上ったら、その人が化け物になる」という迷信です。⁹

ภุริณัฐ พงศ์ทิพย์พิทักษ์

เมื่อแมวล้างหน้าฝนจะตก 猫が顔を洗うと雨が降る

ประเทศญี่ปุ่นมีความเชื่อเกี่ยวกับแมวมากมายที่เล่าต่อกันมาตั้งแต่โบราณ และหนึ่งในความเชื่อซึ่งเป็นที่รู้จักกันในญี่ปุ่นนั้นคือ “เมื่อแมวล้างหน้าฝนจะตก” ว่ากันว่าหมวดของแมวนั้นไวต่อความชื้นมาก เมื่อความชื้นเพิ่มสูงขึ้นและสัมผัสที่หมวดของแมว มันจะรู้สึกอึดอัดและจะใช้ขาหน้าเช็ดความชื้นออกไปจากหมวดหรือเป็นท่าทางการล้างหน้าของแมว ด้วยเหตุนี้ท่าทางการล้างหน้าของแมวจึงเป็นการบ่งบอกว่าฝนกำลังจะตกนั่นเอง

หนึ่งในประเพณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีประเพณีที่ให้แมวเข้าไปนั่งในชะลอมแล้วเดินหามเป็นขบวนเพื่อขอฝน แมวในชะลอมที่ถูกหามนั้นมักจะเป็นแมวสีเทาและสีดำผสมฝน (แมวในภาพเป็นเพื่อนซี้ของผมเองครับ)

⁸ [黒猫をもっと知りたい！歴史や性格から言い伝えまで徹底解説 | ねこのきもち WEB MAGAZINE \(benesse.ne.jp\)](http://benesse.ne.jp)

⁹ <http://hosting.udru.ac.th/it62240233115/project/page/catremain/gonja.html>

猫が顔を洗うと雨が降る

猫は、ひげを使い湿気を敏感に感じると言われています。湿度が上がり、ひげについての水分に違和感を感じる猫は、しきりに前足を使ってひげの水分をぬぐいさる、つまり顔を洗うしぐさを見せるというものです。この様子が雨が降る前兆であると考えられてきました。

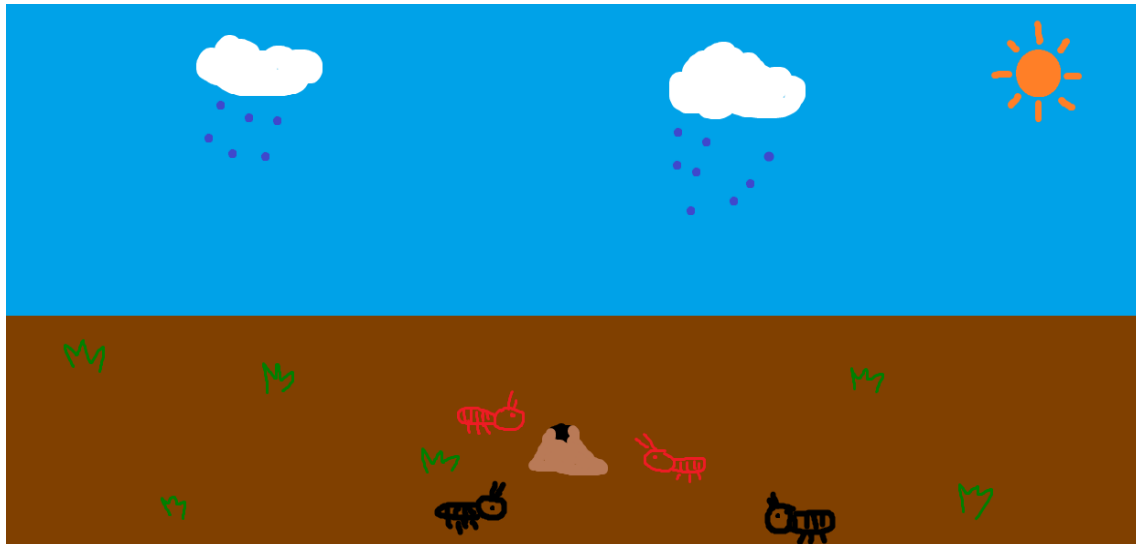
タイの東北部の祭りのひとつに、猫をお神輿に乗せて担ぐものがあります。この祭りは雨乞いのためです。その祭りによく担がれる猫の色は雨雲に因んで、グレーか黒です。(ちなみに、この写真の猫は僕の大切な親友です。)

ทีปพนธ์ เพิ่มเยาว์

ถ้ามดขนดินปิดรังแสดงว่าฝนจะตก アリが巢穴をふさぐと雨

“ถ้าเห็นมดขึ้นมาปิดรังแสดงว่าฝนจะตก” เป็นคำกล่าวที่มีข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ ถ้าเราอาศัยอยู่ใต้ดินเหมือนมด ก็คงจะรู้ได้ว่ามีฝนตกลงมา มดจะรับรู้ความแตกต่างของความชื้นได้เร็วกว่ามนุษย์ จึงรีบขนดินไปปิดกั้นตรงทางเข้าของรัง บางครั้งปริมาณของน้ำฝนทำให้รังของมดได้รับความเสียหาย กล่าวกันว่าการที่เห็นมดกำลังขนดินอย่างแข็งขันหลังจากฝนหยุด อาจเพราะพวกมันกำลังซ่อมแซมรังส่วนที่เสียหายอยู่

คนไทยจะมีความเชื่อที่ว่า “ถ้าเห็นมดขนไผ่ขึ้นสู่ที่สูงเป็นจำนวนมาก จะมีฝนตกหนักและอาจเกิดน้ำท่วม” การขนไผ่ของมดเกิดจากมดรับรู้ความชื้นจากดินจึงคาดคะเนว่าฝนจะตก และขนไผ่ไปไว้ที่สูงเพื่อให้ปลอดภัย

アリが巣穴をふさぐと雨

この言い伝えには科学的根拠があります。みなさんがアリの巣の中に住んでいたとしたら、雨が入ってきたら困りますよね。アリは湿度の変化から、たぶん人間が感じるよりも早く雨を察知して、巣穴を塞いで、雨が入ってこないようにしているのです。ときには、雨の水が巣に入ってしまうこともあるので、雨上がりにアリが土を運んでいたら、それは巣の補修をしているということかもしれません。

タイにも「アリが高い所に卵を運んでいるのを見たら大雨が降って洪水になるかもしれない」という迷信があります。その理由は、アリが土の湿度の上昇から雨を予想して、卵をより安全な高いところに移動させていると考えられるからです。

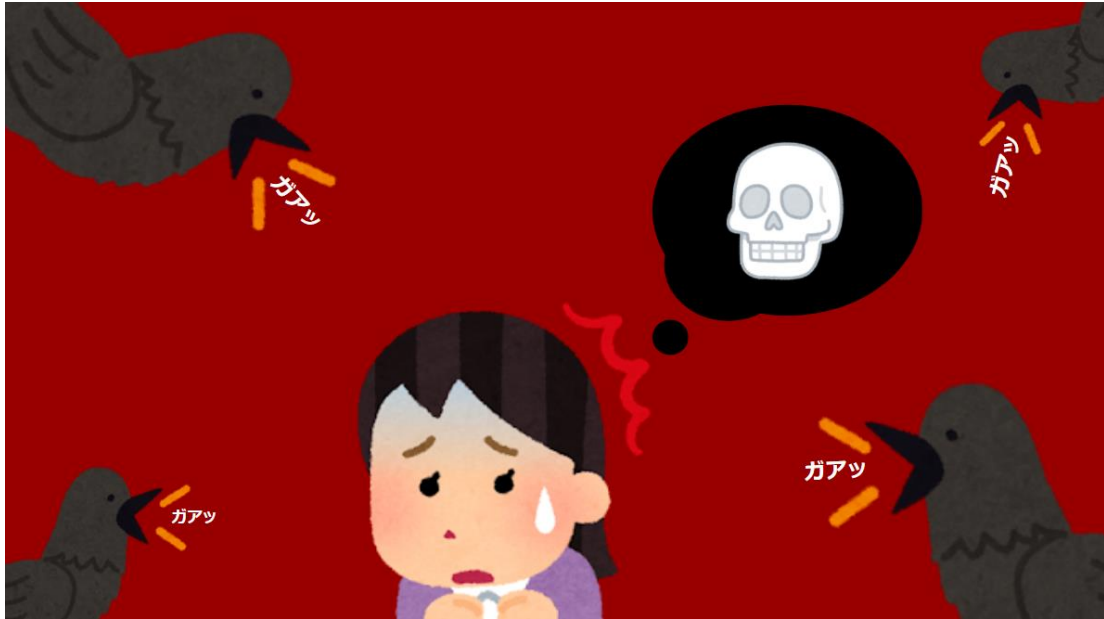
ศรัณย์ภัทร สว่างแสง

ถ้าอีการ้องทักจะมีคนตาย

カラスが鳴くと人が死ぬ

ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อที่เกี่ยวกับอีการกับพิธีศพ สมัยก่อนนิยมฝังศพมากกว่าเผา บริเวณที่ฝังศพนั้น เชื่อกันว่าควรมีอาหารของกินเช่น ไหว้ไว้ เพื่อไม่ให้หิวขณะอยู่ใต้ดิน อีการซึ่งเป็นสัตว์ที่ฉลาดจึงมักมากคอยวนเวียนอยู่บริเวณหน้าหลุมศพเพราะหวังอาหาร จึงทำให้ดูเหมือนว่าอีการมีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับคนตาย

ที่ไทยนั้นมีความเชื่อเกี่ยวกับอีการหลากหลายแบบแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น บ้างก็ว่าเป็นเรื่องดี บ้างก็ว่าเป็นกลางร้ายค่ะ จริง ๆ แล้วกล่าวกันว่าอีการเป็นสัตว์ที่กินอาหารได้ทุกอย่าง

カラスが鳴くと人が死ぬ

これは昔の埋葬の習慣に関する迷信です。昔は遺体を火葬ではなく土葬しており、遺体を埋めた近くには地中でお腹が空かないようにという思いから、簡単なお膳が用意されました。頭のいいカラスはそれを狙って人のいない時に墓地に来ることが多く、ここからカラスと死人や墓場といったイメージが結びついたと言われてしています。¹⁰

タイにもカラスに関する迷信はありますが、それには、いいことも悪いこともあります。カラスは雑食で何でも食べると言われています。(th.public-welfare のサイトによるカラスの食生活の情報)

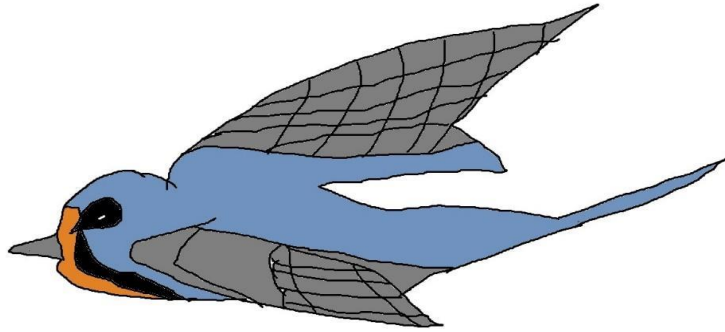
มณฑนา วรรณมหินทร์

นกนางแอ่นมาทำรังจะพาความมั่งคั่งและความสุขมาให้ 軒下にツバメが巣を作ると商売が繁盛する

ตั้งแต่สมัยก่อนมีความเชื่อกันว่าถ้ามีนกนางแอ่นมาทำรังที่ร้านค้าของตนมันจะพาความมั่งคั่งและความสุขมาให้ นกนางแอ่นยังคอยกินศัตรูพืช อุจจาระของมันใช้ไล่แมลงและเป็นปุ๋ยได้ นอกจากนี้มันยังสามารถอยู่ร่วมกับมนุษย์ได้ สถานที่ ๆ นกนางแอ่นสร้างรังมักเป็นสถานที่ที่คนพลุกพล่าน เพื่อป้องกันตัวเองจากกาต้วย จึงเป็นที่มาของความเชื่อเรื่องการนำความมั่งคั่งมาให้

ความเชื่อแบบนี้บ้านเราก็มีเช่น นางกวัก ซึ่งเป็นตุ๊กตารูปผู้หญิงนั่งกวักมือ คล้ายกับแมวกวักของญี่ปุ่น มักวางไว้หน้าร้านค้า เชื่อกันว่าจะนำความโชคดีมาให้กับเจ้าของร้านเช่นเดียวกับนกนางแอ่น

¹⁰ [カラスが鳴くと人が死ぬ-日本に伝わる迷信の意味- | 日本の伝統,文化,民族風習,作法を学ぶ和じかん.com \(wajikan.com\)](http://www.wajikan.com)

軒下にツバメが巣を作ると商売が繁盛する

ツバメは作物を荒らす害虫を食べ、そのフンは虫除けや肥料にもなるなど、昔から益鳥として人間と共存してきました。また、ツバメは天敵のカラスから身を守るために人間が多いところに巣を作ると言われており、ツバメに選ばれた場所は人が多く、商売も繁盛すると考えられたのでしょう。

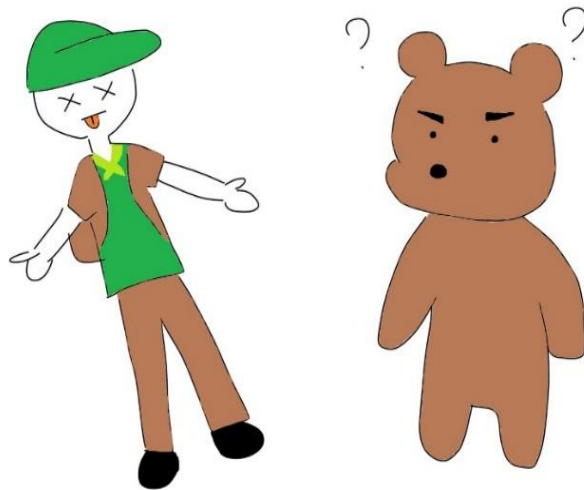
タイの迷信にも、商売繁盛に関する迷信があります。例えば、招き猫のようなもので、幸運を呼ぶ女神の人形を店の前に置くことで、商売が繁盛すると信じられています。

ศุภกร ปาล์ครกุล

ถ้าเจอหมีให้แก่งตายแล้วจะรอด 熊に出会ったら死んだふりをすると助かる

ที่มาของความเชื่อนี้มาจากทฤษฎีหนึ่งซึ่งกล่าวว่า ในอดีตเคยมีครอบครัวหนึ่งถูกหมีทำร้าย แต่มีเพียง "เด็กทารกที่กำลังนอนหลับ" เท่านั้นที่รอดชีวิต แต่ต่อมามีคำเตือนว่าความเชื่อที่ว่า "ถ้าเจอหมีให้แก่งตายแล้วจะรอด" เป็นพฤติกรรมที่อันตรายมาก บางพื้นที่ที่มักมีหมีออกมาจากป่า มักติดกระดิ่งกันหมี เพื่อให้หมีรับรู้ว่ามีคนอยู่ใกล้แล้วหนีไป หากต้องเผชิญหน้ากับหมีควรยืนนิ่งๆ ล้องตาหมี ก่อนจะค่อยๆ ถอยออกจากที่นั่นช้าๆ อย่างมีสติ

ประเทศไทยก็เคยมีข่าวว่ามีหมีออกมาเมื่อประมาณเดือนพ.ย.2563 เกิดการแพร่หลายของคำกล่าวว่า "เจอหมีให้แก่งตาย" ผู้เชี่ยวชาญชี้แจงแล้วว่า การแก่งตายไม่ใช่วิธีที่ได้ผล ดังนั้น เมื่อเจอหมีในประเทศไทยอย่านอนแก่งตายตามแบบความเชื่อนี้เป็นอันขาด

熊に出会ったら死んだふりをすると助かる

この迷信は、昔発生したクマによる襲撃事件で、寝ていた赤ちゃんや小さい子どもだけが助かったことが由来だと言われています。ですが、これは実際には危険な行為とされています。クマがいる危険のある地域では、熊鈴をつけてクマに人間の存在を知らせて、避けてもらうようにし、万が一鉢合わせてしまった場合は、クマと目を合わせながら静かに後ずさるようにして、その場から去ることが先決と言われています。¹¹

タイでも、2020年11月にクマが出没したことで、この「熊に出会ったら死んだふりをすると助かる」という迷信が話題になったことがありますが、専門家によって、この方法は有効ではないと言われました。タイでクマに出会っても死んだふりはしないでください。

ศุภนิดา อินทิแสง

พบบึงเผือกถือเป็นลางดี 白蛇は縁起がいい

งูเผือกถูกกล่าวขานว่าเป็นผู้รับใช้เทพมาตั้งแต่อดีตกาล ดั้งนั้นจึงมีศาลเจ้าหลายแห่งในญี่ปุ่นที่บูชางูเผือก แต่เดิมแล้วงูเป็นสัตว์คอยกำจัดหนูที่คอยทำลายพืช, ผลไม้ เชื่อว่าบ้านไหนมีงูเผือกจะช่วยเสริมโชคลาภเงินทอง นอกจากนี้งูเผือกนั้นหายาก จึงมีความเชื่อว่างูเผือกเป็นสิ่งนำโชคอันศักดิ์สิทธิ์มากกว่างูธรรมดา

¹¹ [「熊にあったら死んだフリ」はなぜ広まったのか - エキサイトニュース \(excite.co.jp\)](https://excite.co.jp)

ที่ไทยก็มีความเชื่อเกี่ยวกับงูเผือกที่ใกล้เคียงกับญี่ปุ่นว่าสามารถนำโชคเรื่องเงินได้ แต่ในไทยนั้นยังเชื่อว่าหากฝันถึงงูแล้วจะได้พบกับเนื้อคู่ อีกทั้งถ้าฝันถึงงูเผือกจะมีโชคเรื่องมิตรสหาย เป็นลางว่าจะได้พบกับภรรยาคนใหม่ แต่ว่าที่บ้านฉันนั้นเชื่อว่าจะหากฝันถึงงูไม่ว่าจะเป็นงูอะไรก็ตาม งูตัวนั้นจะถูกจินตนาการเป็นตัวเลขที่อยู่บนลอตเตอรี่ค่ะ เพราะคุณยายเชื่อว่าสิ่งทั้งหมดที่พบในฝันจะมอบโชคลี้ให้กับเราค่ะ (source <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2046591>)

連想で数字に！

白蛇は縁起がいい

昔から白蛇は神の使いと言われ、白蛇そのものを主神とする神社もあります。昔からへビはネズミを退治してくれる生物としても知られており、また金運や財運の象徴であるとも言われています。特に白蛇は珍しいということで、普通のへビよりもさらに縁起がいいと言われています。

タイにもへビについての迷信があります。へビに遭遇したら金運がアップするといわれています。また、夢でへビにあったら運命の人に巡り合うという迷信もあります。ほかに、もし夢であつたへビが白蛇だったら、その内いい仲間に出会うという迷信もあります。しかし、私の家では、夢でへビにあつたら、どんなへビでも、そのへビの形の数字の宝くじを買います。その理由は夢であつたものはいい運を与えるのだとおばあちゃんが信じているからです。

ศุภิสรา พงษ์สุวรรณ

ถ้าได้เห็นผีเสื้อสีเหลือง(ในฤดูใบไม้ผลิ)จะโชคดี (春に)黄色い蝶を見かけたら幸運になる

ความเชื่อนี้เกี่ยวข้องกับเสียงในภาษาญี่ปุ่น การที่ "ผีเสื้อ" (蝶 (ちょう)) มีเสียงพ้องกับคำว่า "โจ 長" ซึ่งแปลว่าดีเลิศ ไม่เพียงแค่นั้นยังมีเสียงพ้องกันกับคำว่า "โจ 丁" ซึ่งแปลว่าพร้อมแล้วอีกด้วย นอกจากนี้การที่มีระยะการเติบโตออกมาจากดักแด้และออกมาเป็นผีเสื้อนั้นยังถือได้ว่ามีความหมายว่า "การเปลี่ยนแปลง" หรือ "การก้าวกระโดดขึ้น" สำหรับสายตาของคนในสมัยก่อนแล้วคงจะเห็นเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีพลังความสามารถที่ประหลาด ไม่เพียงแค่นั้น สีเหลืองนั้นยังมีความหมายในทางฮวงจุ้ย ด้านโชคทางด้านการเงินและสุขภาพด้วย จึงมีคำกล่าวไว้ว่าผีเสื้อสีเหลืองเป็นสัตว์นำโชค

ฉันมีความคิดว่าถ้าความเชื่อนี้เป็นจริงคงจะดีเหลือเกิน เนื่องจากไม่เพียงได้เห็นผีเสื้อสวยๆ แล้วยังได้โชคอีกด้วย นอกจากนี้ เห็นได้บ่อยครั้งว่าญี่ปุ่นชอบนำคำมาเล่นพ้องเสียงกัน ภาษาไทยคือ "ผีเสื้อ" มาจากคำว่า "ผีเสื้อ" หมายถึงวิญญาณบรรพบุรุษที่คอยคุ้มครองลูกหลานให้อยู่อย่างสงบสุข ฉันเองก็อยากเห็นผีเสื้อและมีความสุขเหมือนกันค่ะ

(春に)黄色い蝶を見かけたら幸運になる

これは日本語の音に関係のある迷信です。日本語では、虫の「蝶」(ちょう)と優れていることを表す「長」(ちょう)、そして整っていることを表す「丁」(ちょう)の発音が同じことから縁起の良いものとされてきたようです。また、サナギから羽化し飛び立つチョウの姿は、「変化」や「飛躍」も意味します。加えて黄色という色は、風水では健康や金運の象徴です。黄色いチョウは幸運の象徴¹²として申し分ないですね。

もし、この迷信が本当ならいいのにと思いました。なぜなら、きれいな黄色のチョウを見られて、そのうえ幸運になるのはとても素敵なことだと思ったからです。そして、日本語には同じ音のことばが多く見られておもしろいと思いました。タイ語では、チョウの発音は「ピースア」¹³で平和を見守ってくれるご先祖の魂という意味もありますから、見ると縁起がいいと言われています。そして、できることなら私も黄色いチョウを見て幸運をもらいたいです。

สุภาพร โรจน์ประภากร

¹² [黄蝶は幸運の生き物・その理由とは？ | 開運日和 \(sseikatsu.net\)](http://sseikatsu.net)

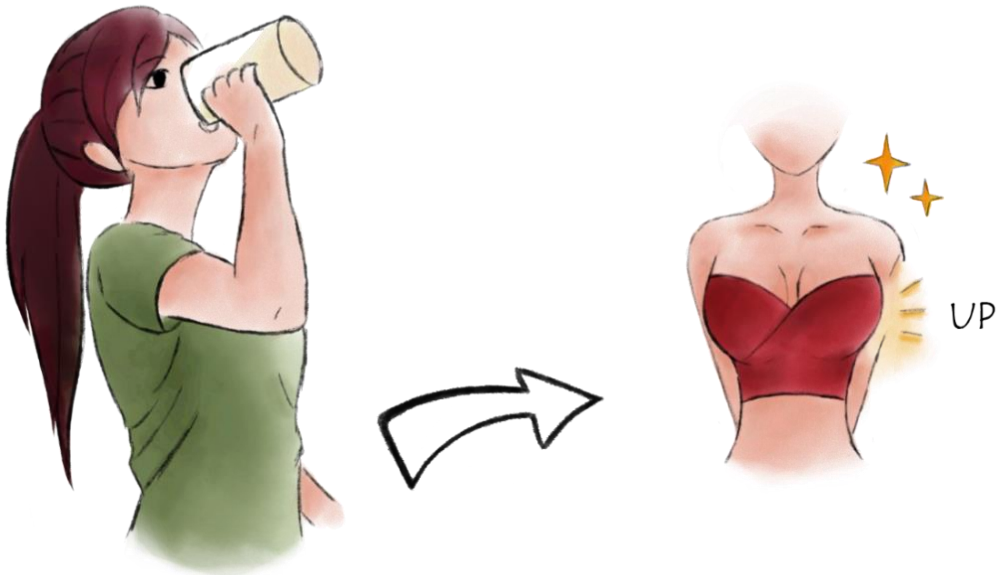
¹³ https://www.matichonweekly.com/column/article_76532

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น ร่างกาย 日本の迷信 からだ

หากดื่มนมวัวแล้วจะทำให้หน้าอกใหญ่ขึ้น
牛乳を飲むと胸が大きくなる

มีการกล่าวกันมาตั้งแต่อดีตแล้วว่าหากดื่มนมวัวจะทำให้หน้าอกใหญ่ขึ้น แต่ก็ไม่มีความจริง การพูดแบบนี้อาจเกิดจากการที่คนญี่ปุ่นสมัยก่อนคิดว่าวัวมีเต้านมใหญ่ แสดงว่าในนั้นมีน้ำนมมาก

ประเทศไทยเองก็มีความเชื่อคล้ายกัน เพียงแต่สิ่งที่ดื่มนั้นไม่ใช่นมวัวแต่เป็นน้ำมะพร้าว เนื่องจากในน้ำมะพร้าวมีสารฮอร์โมนเพศหญิงอยู่ด้วย ทำให้ผู้หญิงไทยบางส่วนคิดว่าการดื่มน้ำมะพร้าวในปริมาณมากๆ จะช่วยเพิ่มขนาดหน้าอกได้ แต่ความจริงแล้วไม่ได้เป็นเช่นนั้น จริงอยู่ที่ในน้ำมะพร้าวมีฮอร์โมนเพศหญิงอยู่ด้วย แต่ก็มีในระดับที่ต่ำกว่าเกินกว่าจะทำให้ขนาดของหน้าอกเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นแทนที่จะได้หน้าอกที่ใหญ่ขึ้นกลับจะได้น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นมากกว่า¹⁴

¹⁴ ชัญวลี ศรีสุโข. (2559). ดื่มน้ำมะพร้าว ช่วยให้หน้าอกใหญ่ขึ้นจริงหรือไม่. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2563, จาก <https://www.hajjai.com/4444/>

昔から、牛乳を飲むと胸が大きくなると言われていましたが、科学的根拠は全くないようです。昔の人は大きな乳を持つ牛のイメージから、胸にはお乳が詰まっていると思っていたというからくるものでしょう。

タイにも似た話があります。ただし、飲むのは牛乳ではなく、ココナッツウォーターです。ココナッツウォーターには女性ホルモンが含まれているため、一部のタイ人女性は、ココナッツウォーターを大量に飲むと胸が大きくなると考えています。しかし、実際はそうではありません。確かに、ココナッツウォーターには女性ホルモン含まれていますが、レベルが低すぎて胸のサイズを変えることができません。ですから、胸が大きくなる代わりに体重が増えてしまうかもしれません。

ภาวรินทร์ วงศ์โสภาก

ถ้าฟันล่างหลุดให้โยนขึ้นหลังคา ถ้าฟันบนหลุดให้โยนลงพื้น 下の歯が抜けたら屋根の上に投げる、上の歯が抜けたら床下に投げる

ความเชื่อที่สืบทอดต่อกันมาช้านานเพื่อลดบันดาลให้เด็กๆ เติบโตอย่างแข็งแรงนี้ เป็นที่กล่าวกันทั่วประเทศญี่ปุ่น กล่าวกันว่าหากโยนฟันน้ำนมขึ้นหลังคาและการโยนฟันน้ำนมซี่ล่างขึ้นไปบนหลังคาแล้ว จะทำให้ฟันแท้ที่งอกใหม่จะขึ้นตามทิศทางที่โยนฟันเก่าไป

สำหรับในประเทศไทยก็มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องของฟันอยู่เช่นกัน "ถ้าฟันน้ำนมหลุด ให้โยนเข้าซิดกันแล้วโยนฟันนั้นขึ้นไปบนหลังคา" กล่าวกันว่าถ้าทำอย่างนั้นแล้วจะทำให้ฟันแท้ที่งอกออกมาติดกับฟันซี่อื่นเหมือนเท่าที่ยื่น ทำให้ฟันเรียงกันสวยงาม

下の歯が抜けたら屋根の上に投げる、上の歯が抜けたら床下に投げる

この迷信には子どもの成長を願う思いが込められています。下の歯を屋根に、上の歯を床下に投げるのは、新しく生えてくる永久歯が、それぞれその方向に伸びていくことを信じていたからだと言われています。

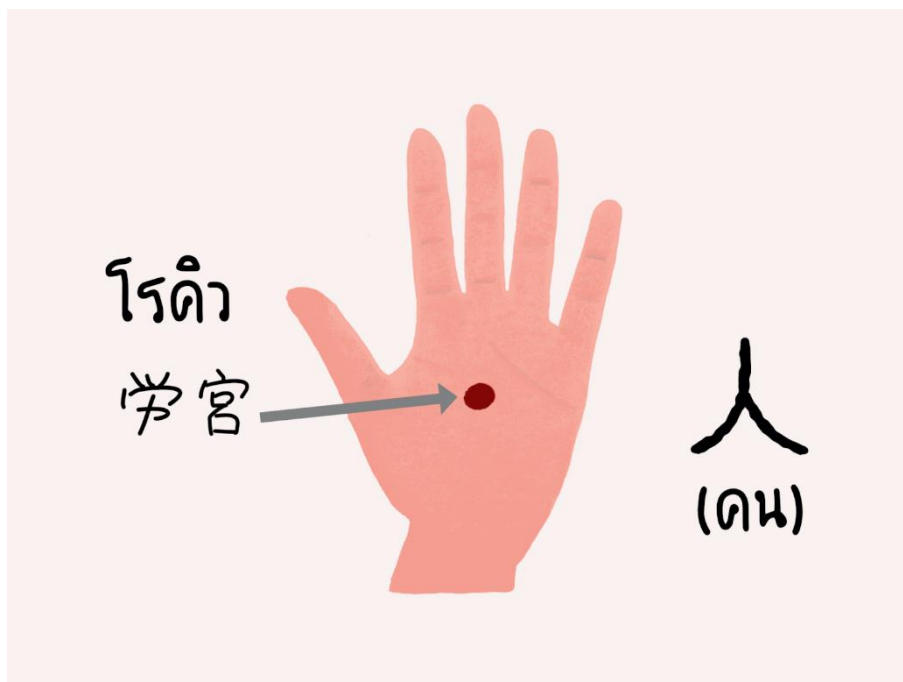
タイにも、歯についてこのような迷信があります。「歯が抜けたら、足をそろえて立って、その歯を屋根の上に投げる」です。そうすると、そろえた足とおなじようにいい歯並びになると言われました。

ชวัลกร แฉิงสว่าง

เขียนตัวอักษรคันจิ 人 บนฝ่ามือ 3 ครั้งแล้วกินเข้าไปจะหายตื่นเตน 手のひらに人という字を 3 回書いて飲み込むと緊張がほぐれる

ความเชื่อนี้เป็นหนึ่งในวิธีการสะกดจิตตัวเอง การที่เขียนตัวอักษรคันจิ 人 ที่แปลว่าคนลงบนฝ่ามือแล้วกินเข้าไป เชื่อว่าเป็นการปรับสภาพจิตใจ “ไม่ให้ถูกคนกิน” (ในที่นี้หมายถึง ไม่ตื่นคน) เวลาอยู่ต่อหน้าสาธารณชน สามารถเรียกความมั่นใจกลับคืนมาได้

นอกจากนี้ ตรงกลางฝ่ามือมีจุดที่เรียกว่า “โรคิว” คือจุดศูนย์รวมความเหนื่อยล้า เมื่อกดจุดโรคิวจะช่วยให้จิตใจสงบผ่อนคลายความตื่นเตนลงได้ และยังมีอีกความคิดหนึ่งคือ ขณะที่ใช้นิ้วเขียนตัวอักษร 人 ลงฝ่ามือ นั้น การที่เขียนลากไล่ไปตามจุดโรคิวจะมีผลช่วยบรรเทาอาการตื่นเตนได้

ในประเทศไทยไม่เคยได้ยินความเชื่อนี้ โรควิวเป็นจุดที่อยู่ตรงกลางฝ่ามือระหว่างนิ้วกลางกับนิ้วนางที่เป็นจุดสามารถรักษาความเหนื่อยล้าทางจิตใจได้ คนสมัยก่อนจึงถ่ายทอดวิธีทำให้หายตื่นเต้นด้วยการกดจุดโรควิวผ่านความเชื่อ “เขียนอักษรคันจิ 人 บนฝ่ามือ 3 ครั้งแล้วกินเข้าไปจะหายตื่นเต้น” คิดว่าการทำจิตใจให้ผ่อนคลายแบบนี้เป็นวิธีที่จะช่วยคลายความตื่นเต้นได้ดี

手のひらに人という字を3回書いて飲み込むと緊張がほぐれる

大勢の人の前で緊張することを、日本語で「人に飲まれる」と言います。この迷信はその逆に、「人」という字を飲み込むことで「人に飲まれない」という意味のおまじないです。また、手のひらの中央部には、交感神経の興奮を抑えて緊張をほぐす効果があるといわれている「労宮」というツボがあり、このおまじないを行うことで自然とこのツボを刺激することになるのです。

タイでは、このような迷信を聞いたことがありません。この迷信は、緊張しないで頑張るのがいいと教えてくれているのではないかなと思います。

เจอรินทร์ สาริผล

dinghu ไใหญ่ทำให้รวย

耳たぶが大きいと金持ちになる

ความเชื่อว่าdinghu ไใหญ่แล้วจะรวยว่ากันว่ามีที่มาจากเทพเจ้าไดโคะคุเตน(大黒天) เป็นหนึ่งในเจ็ดเซียนเทพเจ้าของญี่ปุ่น(七福神) เทพเจ้าไดโคะคุเตนเป็นที่รู้จักกันในเทพเจ้าแห่งความโชคดี เทพเจ้าที่แบกงูสมบัติใบใหญ่ไว้บนบ่า ส่วนมือขวาถือค้อนวิเศษ ลักษณะเด่นของเทพเจ้าไดโคะคุเตนคือมีหูห้อยยาวลงมา จึงได้รับขนานนามว่าเป็น “เทพเจ้าที่มีdinghu ไใหญ่อวบอ้วน”

ความเชื่อเรื่องตี่งหูใหญ่ของไทยกล่าวว่า ผู้ที่มีตี่งหูยาวเชื่อว่าจะมีอายุยืน¹⁵ จากที่เห็นการสร้างพระพุทธรูปที่มีหูยาวซึ่งเป็นลักษณะอันมงคล ฉันคิดว่าเรื่องขนาดของหูเป็นไปตามอายุมนุษย์ที่เปลี่ยนไป ตี่งหูก็เหมือนกัน เมื่ออายุเยอะขึ้นตี่งหูก็ยิ่งยาวขึ้น

耳たぶが大きいと金持ちになる

これは、財産や開運の神様として知られる七福神の大黒天の耳たぶが、大きく垂れ下がっていることに由来する迷信です。

タイでは、よく見られる仏像の耳が長いということから、耳たぶが長い人は長生きすると言われています。私は、年をとったら人間の体形も変わって、耳たぶの形も違ってくると思います。ですから、お年寄りになるほど耳たぶが長くなるのは、そのためだと思います。

चनाพร จิตติศักดิ์

ทำตัวอกตัญญู จมูกเล็บจะลอก 親不孝をするとささくれができる

การทำตัวอกตัญญูนั้นสามารถเป็นได้ทั้งเนื่องจากพฤติกรรมการกินที่ไม่ถูกสุขอนามัยหรือการนอนดึก กลายเป็นคำที่เขาวางกันว่า “เพราะว่าไม่เชื่อฟังบุพการีเลยกลายเป็นเด็กอกตัญญู” อีกทั้งในยุคที่เด็กช่วยงานบ้านของบุพการีเป็นเรื่องปกติ นั้น เด็กที่ไม่สามารถช่วยงานบ้านบุพการีได้เพราะความเจ็บจากจมูกเล็บลอกนั้น เลยถูกเรียกว่า “เด็กอกตัญญู” และด้วยความห่วงใยของพ่อแม่จึงบอกว่า “ดูแลร่างกายตัวเองให้ดีกว่านี้สิ”

อีกทั้งความเชื่อนี้ ถ้าจมูกเล็บลอกขึ้นมา จะนึกถึงพ่อแม่ว่า “นี่เราอกตัญญูรีเปลาณะ” กับความหมายที่ไม่ให้ลืมนบุญคุณระลึกถึงความกตัญญูต่อพ่อแม่ของตน

¹⁵ ลักษณะใบหู บ่งบอกโชคชะตาดวงชะตาในอนาคตของคุณได้อย่างแม่นยำ. gangbeauty. gangbeauty, สืบค้นจาก <https://www.gangbeauty.com/horo/109650>

ความเชื่อของไทยนั้น มีคล้ายๆกันคือ “เมื่ออกตัญญูต่อพ่อแม่ จะกลายเป็นเปรตปากเท่ารูเข็ม เป็นวิญญานที่ไม่ได้ผุดเกิด”

親不孝をするとささくれができる

ささくれは、親の言うことを聞かずに夜更かしなど不摂生を続けるとできやすいため、親の言うことを聞いて自分の体を大切にしようと言う親心が込められています。また、指先にささくれがあると、その痛みで家の手伝いができないため、ささくれがある子どもは親不孝だともされていました。

タイにも、この迷信に似たものがあります。「親不孝をすると、針のような口を持つ餓鬼になる」です。そして、人間に生まれ変われずに人間界を彷徨う幽霊になるという迷信もあります。

อัครเดช ชูประยูร

ถ้าตัดเล็บตอนกลางคืนจะไม่ได้เห็นวันตายของพ่อแม่ 夜に爪を切ると親の死に目に会えない

ความหมายโดยนัยของการตัดเล็บตอนกลางคืน คือการเล่นคำพ้องเสียงในภาษาญี่ปุ่น ระหว่างคำว่า “โยะซีเมะ (夜爪)” ที่แปลว่า “การตัดเล็บตอนกลางคืน” และคำว่า “โยะซีเมะ (世詰め)” ที่แปลว่า “การทำให้อายุขัยสั้นลง” เมื่ออายุขัยสั้นลงตัวเองก็จะตายก่อนพ่อแม่ อีกทั้งในสมัยก่อนอุปกรณ์ที่ให้แสงสว่างนั้นยังมีไม่มากพอ การใช้ของมีคมตัดเล็บในความมืดอาจเป็นอันตรายร้ายแรงถึงขั้นตัดนิ้วของตัวเองได้ ว่ากันว่า การได้รับบาดเจ็บเพียงเล็กน้อยก็สามารถเป็นอันตรายถึงชีวิตได้ แม้จะสามารถแจ้งพ่อแม่ถึงความรุนแรงของอาการบาดเจ็บได้ในทันทีแต่ก็มีกรณีที่พวกเขาเหล่านั้นไม่สามารถไปยังสถานที่เกิดเหตุได้

ในประเทศไทยเองก็มีความเชื่อว่าอย่าตัดเล็บตอนกลางคืน เพราะจะมีวิญญานสัมพะเวสี มานั่งดูและเอาอายุขัยของเราไปเท่าจำนวนเล็บที่ตัด แต่ส่วนตัวแล้วฉันไม่ค่อยเชื่อและมักจะตัดเล็บตามความสะดวกของตัวเอง

夜に爪を切ると親の死に目に会えない

これは夜に爪を切るという意味のことは「夜爪」が同じ読み方の「世詰め」つまり寿命を縮めることにつながることから生まれた迷信です。寿命を縮める=早死にする=親が死ぬときに会えないということを意味しています。

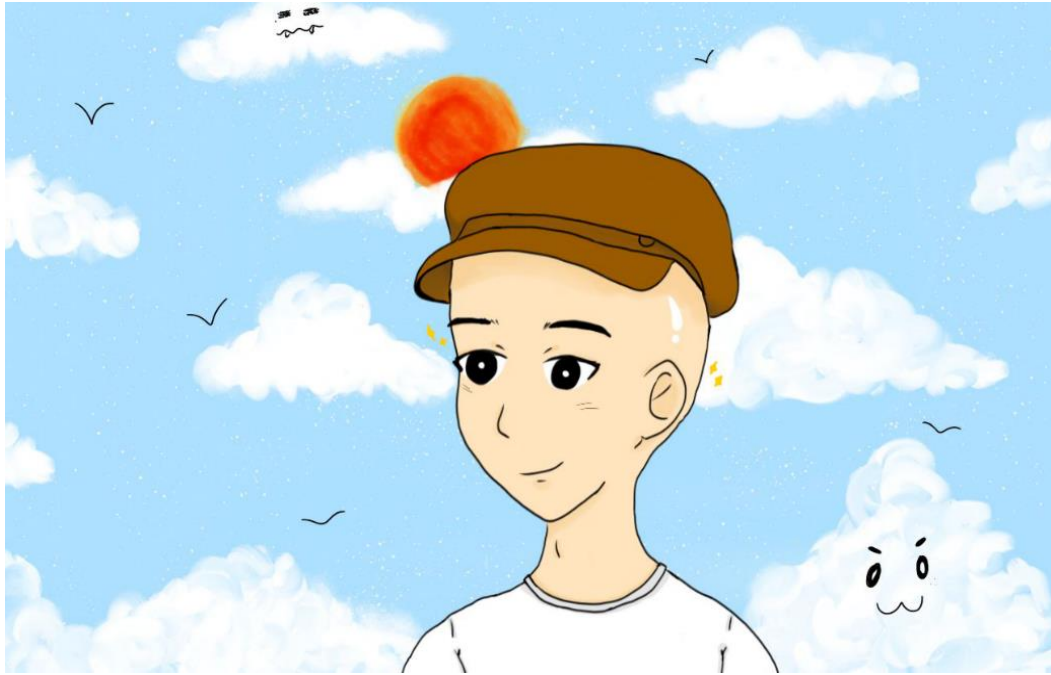
タイの迷信にも、「夜に爪を切ってはいけない」というのがあります。その意味は、夜に爪を切ると、幽霊が見に来て、切った爪の数と同じ寿命の年数を取って行く(のてしてははいけない)ということです。私は、個人的にこれをあまり信じていなくて、自分の都合のいい便利なときに爪を切っています。

ศศนัน จุลคีรี

สวมหมวกบ่อยๆ หัวจะล้าน 帽子をかぶり続けるとハゲる

ความเชื่อเรื่อง "สวมหมวกบ่อยๆ หัวจะล้าน" นั้นเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่ที่ญี่ปุ่นได้รับวัฒนธรรมการแต่งกายของชาวตะวันตกเข้ามาหลังยุคเมจิ ซึ่งในช่วงที่วัฒนธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามา เหล่าขุนนางก็เลิกทำผมทรงชนมาเกะและเปลี่ยนไปสวมหมวกมากขึ้น

ประเทศไทยเองก็มีคำเตือนไม่ให้สวมหมวกเข้าวัด จึงว่ากันว่า "สวมหมวกเข้าวัดแล้วหัวจะล้าน" เนื่องจากวัดเป็นสถานที่ที่ควรเคารพ การสวมหมวกในวัดจึงผิดมารยาท คำเตือนนี้จึงยังบอกต่อกันมาเรื่อยๆ

帽子をかぶり続けるとハゲる

明治維新後、西洋風の服装が広まり、帽子をかぶる人が増えた頃に生まれた迷信だという説があります。

タイでは、お寺に入るとき、帽子をかぶっているとふさわしくないということから、「お寺で帽子をかぶるとハゲる」と言われてきました。それは昔から続いているものです。

จอมขวัญ ว่องวิชัย

คนมือเย็นเป็นคนอบอุ่น (คนมือร้อนเป็นคนเยือกเย็น)

手が冷たい人は心が温かい (手が温かい人は心が冷たい)

“คนที่มีมือเย็นเป็นคนอบอุ่น” เป็นความเชื่อที่พูดต่อกันมาตั้งแต่โบราณของญี่ปุ่น แต่นักวิทยาศาสตร์ได้ออกมาบอกแล้วว่าจริงๆ แล้วเรื่องนี้ไม่ได้เป็นแค่ความเชื่อเท่านั้นแต่มีคำอธิบายทางวิทยาศาสตร์อยู่ คนที่ตื่นเต็นง่ายมีความเซนซิทีฟค่อนข้างสูง เลยมักจะเหงื่อออกตอนตื่นเต็น ซึ่งส่งผลให้มือเย็นขึ้นนั่นเอง ทางตะวันตกก็มีคำกล่าวแบบนี้ เนื่องจากมีธรรมเนียมจับมือกัน ฝ่ายที่มีมือเย็นจะรู้สึกเกรงใจอีกฝ่ายหนึ่ง จึงใช้คำกล่าวนี้แสดงน้ำใจไม่ให้อีกฝ่ายรู้สึกเสียใจ

ที่ไทยเองก็มีความเชื่อเกี่ยวกับ “คนมือร้อน” และ “คนมือเย็น” เหมือนกัน แต่ไม่ใช่คำที่อธิบายเกี่ยวกับนิสัยของคน คนไทยจะเรียกคนที่ปลูกต้นไม้เก่ง ปลูกอะไรก็ออกดอกออกผลว่า

“คนมือเย็น” ส่วน “คนมือร้อน” นั้นตรงกันข้าม มักปลูกต้นไม้อะไรก็ไม่โตแม้ว่าจะเตรียมตัวดีแล้วก็ตาม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ไม่ว่าคนปลูกจะเป็นคนมือร้อน หรือคนมือเย็น การหาข้อมูลต้นไม้ที่จะปลูก และการดูแลเอาใจใส่แต่ละต้นไม้อย่างดีต่างหากคือสิ่งที่สำคัญที่สุด ชาวมือร้อนทุกคนอย่าอ้อมแอ้มนะคะ !

手が冷たい人は心が温かい(手が温かい人は心が冷たい)

この迷信には、科学的根拠があるという研究者もいます。感受性の豊かな人は緊張もしやすく、手汗をかくことで手が冷たくなりやすいという説です。また、西欧諸国にも同様のものがあるようです。これは握手をよくする習慣のある西欧で手が冷たい人が相手に申し訳ないと思うのに対して、相手がこの迷信を言って場を和ませたいという心遣いからきたそうです。¹⁶

タイにも「手が冷たい人」と「手が温かい人」についての迷信があります。しかし、人々のタイプを説明する迷信ではないです。タイ人は、園芸の才能があって、どんな種類の木でも上手に成長させられる人を「手が冷たい人」と呼びます。逆に「手が温かい人」はよく準備しても、植えた木が大きくなならない人という意味です。しかし、「手が冷たい人」にも「手が温かい人」にも、一番大切なのは植える木についての情報を調べて一本一本を大切に育てることだと思いますから、手が温かい人もあきらめないで!

นภสร วาณิชนุเคราะห์

¹⁶ [手が冷たい人は心が温かい? 心の動きと手の温度、深い関係とは | 女性の美学 \(josei-bigaku.jp\)](http://josei-bigaku.jp)

พอคิดถึงเรื่องลามกแล้ว เลือดกำเดาจะไหล H なことを考えると本当に鼻血が出る

ความเชื่อของญี่ปุ่นที่มักพบเจอบ่อยๆในมังงะหรืออนิเมะที่ว่า “พอคิดถึงเรื่องอย่างว่าแล้ว เลือดกำเดาจะไหลออกมาจริงๆนั้น” ดูเหมือนจะเรื่องเป็นเรื่องที่ไม่มีมูล แม้แต่ในทางการแพทย์ได้กล่าวไว้ว่าความรู้สึกทางเพศไม่เกี่ยวข้องกับเลือดกำเดาแต่อย่างใด

ในไทยเองไม่ค่อยมีความเชื่อเกี่ยวกับเลือดกำเดากับเรื่องทางเพศเลยครับ แต่สำหรับคนไทยที่ชอบดูอนิเมะหรืออ่านมังงะของญี่ปุ่นเองก็คงจะเจอกับฉากนี้อยู่บ่อยๆ มีคำพูดล้อกันว่า “ถ้ามองผู้หญิงโป๊แล้วจะตาเป็นกุ้งยิง” แต่ก็ก็เป็นเรื่องที่ไม่มีมูลความจริงทางการแพทย์เช่นเดียวกับเรื่องเลือดกำเดา

H なことを考えると本当に鼻血が出る

日本のアニメや漫画の描写でよく出てくるこの迷信は、根拠がない俗説のようです。医学的には、そのような興奮と鼻血は直接関係がないとされています。

この迷信は、日本のアニメや漫画によく出てくるので、タイ人にとって馴染みのあるものです。タイでは、鼻血と性的興奮に関係がある迷信は全然ありませんが、「女性のセクシーな姿を盗み見ようとする、ものもらいができる」と言われています。これにも医学的に根拠はないようです。

อุชมาณ หมัดปินเฮด

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น

อาหาร

日本の迷信

食べ物

แม้จะทำอาหารตกพื้น แต่ถ้าไม่ถึง 3 วินาทีหายห่วง
食べものを落としても3秒なら大丈夫

ความเชื่อเรื่องโชคลางที่ยึดถือกันมาตั้งแต่แต่ครั้งอดีตที่มักใช้ในชีวิตประจำวันของเราอย่างหนึ่งก็คือคำกล่าวที่ว่า “หากอาหารตกพื้นไม่ถึง 3 วินาทีก็ยังไม่เป็นไร” กลายเป็นคำที่พูดกันแพร่หลายเวลาอาหารตก เรียกว่ากฎ 3 วินาที อาจเกิดจากความรู้สึกเสียดาย ต่างประเทศก็มีคำแบบนี้ แต่เป็นกฎ 5 วินาที แม้ว่าจะทราบกันอยู่แล้วว่าเวลาที่อาหารตกลงสู่พื้นเชื้อโรคจะเข้ามาเกาะติดทันทีก็ตาม แต่เนื่องจากไม่มีข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงอันตรายต่อสุขภาพ จึงสามารถกล่าวได้ว่าความเชื่อนี้ยังมีคนส่วนมากเชื่ออยู่

ประเทศไทยเองก็มีอะไรแบบนี้เหมือนกัน คนโบราณเคยบอกว่า “ถ้าทำอาหารตก คือมีผีหัวโหลมาขอกิน ให้ปล่อยให้มันกินไปเป็นบุญ” แต่จริงๆ แล้วคงต้องการเตือนว่ากินของที่ตกพื้นแล้วไม่ดี เพราะอาจมีเชื้อโรค

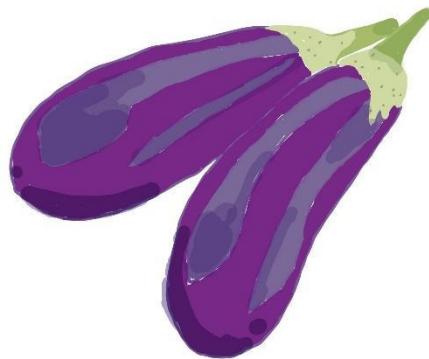
食べものを落としても3秒なら大丈夫

これは日本人の間で「3秒ルール」として知られている迷信です。海外にも、5秒など違う秒数でこのような迷信があるようです。

タイでも、同じようなことが最近言われています。一方で「食べ物を落としたら、おばけがほしがっているのだから、あげなさい。」という迷信が昔からあります。本当の意味は、落として細菌のついたものを食べないようにさせるということです。

สุทธิดา พุลเจริญ

อย่าให้ภรรยากินมะเขือม่วงในฤดูใบไม้ร่วง 秋茄子は嫁に食わすな

ความเชื่อที่ว่า “อย่าให้ภรรยากินมะเขือม่วงในฤดูใบไม้ร่วง” ถ่ายทอดต่อกันมาหลายยุคสมัย โดยมีการตีความแตกต่างกันออกไป บ้างก็ว่าสำนวนนี้แสดงให้เห็นถึงความใจร้ายของแม่สามีที่ว่า อย่าเอามะเขือม่วงแสนอร่อยที่เก็บเกี่ยวในฤดูใบไม้ร่วงให้ภรรยาซึ่งเหมือนเป็นคนนอกกินเพราะมันสิ้นเปลือง บ้างกล่าวว่า มะเขือม่วงทำให้ร่างกายเย็นลง หากกินมะเขือม่วงในฤดูใบไม้ร่วงที่อากาศเริ่มเย็น จะไม่ติดต่อร่างกาย นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีที่ว่ามะเขือม่วงมีเมล็ดน้อย เหมือนเป็นนางร้ายที่ว่าจะโชคร้ายเรื่องลูก

คนไทยก็มีความเชื่อที่ว่าห้ามให้ภรรยาที่ท้องกินหอย ว่าจะทำให้คลอดลูกได้ยาก¹⁷ แต่ความจริงน่าจะเป็นเพราะหอยเป็นเนื้อสัตว์ที่มีเชื้อโรคปะปนง่าย จึงอาจทำให้รับประทานเชื้อโรคและพยาธิเข้าไปด้วย แล้วเป็นโรคอาหารเป็นพิษหรือท้องร่วงได้ง่าย ไม่ติดต่อกันท้อง

¹⁷ OpenRice TH Editor.(2558).ความเชื่อโบราณ อาหารที่คนท้องห้ามกิน เชื่อได้หรือ?.สืบค้นเมื่อ 28 เมษายน 2563, จาก<https://th.openrice.com/th/bangkok/article/ความเชื่อโบราณ-อาหารที่คนท้องห้ามกิน-เชื่อได้หรือ-a5559>

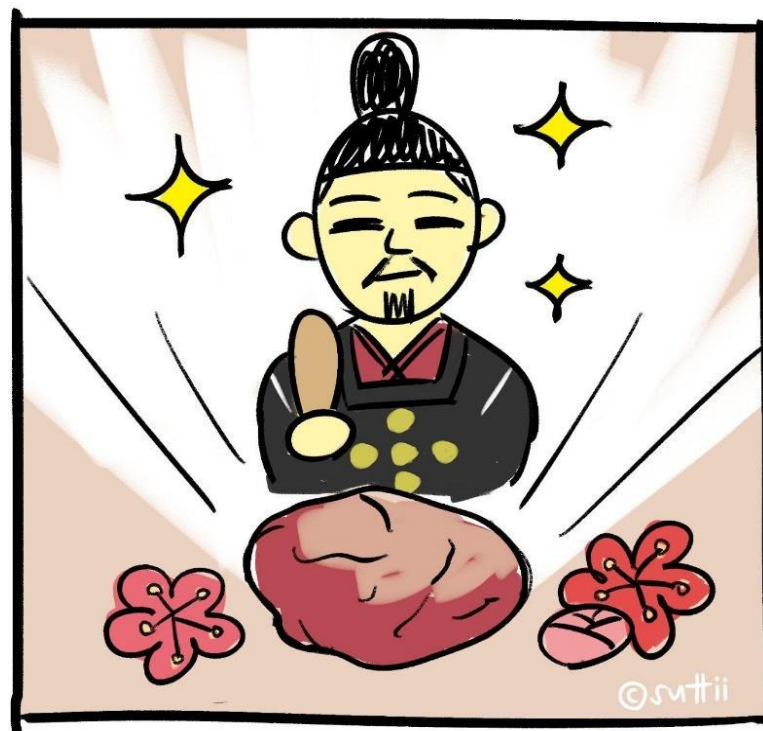
秋茄子は嫁に食わすな

このことわざの解釈はいくつかあります。もっとも一般的なのは、他家から入ってきた家中で地位が低いお嫁さんに食べさせるのがもったいないほど秋のナスは美味しいという意味です。他にも、ナスは種が少ないことからお嫁さんに食べさせると子どもができにくくなるという説や、夏野菜のナスを秋に食べると体を冷やすから食べさせないといったお嫁さんの体を気遣った意味であるとも言われています。

タイには「妊娠している妻が貝を食べてはいけない」という迷信があります。貝を食べると難産になると信じられているのです。実際には、貝は病原菌に汚染されやすい水産物で、菌や寄生虫が混入している可能性がありますから、それを食べると食中毒や下痢を起こしやすいということから、妊婦が食べない方がいいと考えられているのかもしれませんが。

กนกรัตน์ ลิ้มปี่เสวตกุล

กินเม็ดบัวแล้วจะโดนพระเจ้าลงโทษ 梅干の種を食べるとバチが当たる

ความเชื่อที่ว่ามีเทพอยู่ในเม็ดบัวมาจากเทพเจ้าในตำนานของ "มิชิซานะ แห่งตระกูลสุกาวาระ (Sugawara no Michizane)" ที่ศาลเจ้าดาไซฟุ ซึ่งสมัยที่มิชิซานะมีชีวิตอยู่ เขาชื่นชอบบัวเป็นอย่างมาก หลังจากที่มิชิซานะเสียชีวิต เขาก็ได้รับการนับถือให้เป็นเทพเจ้าแห่งการเรียนรู้ ดั้งเดิมเรียกว่า "เทนชินซามะ (Tenshin-sama)" หรือเทพเจ้าในสวรรค์

ที่เมืองไทยนั้น ไม่มีความเชื่อว่ามีเทพเจ้าอยู่ในเมล็ดบัว แต่เมื่อพูดถึงเม็ดผลไม้ จะนึกถึงเม็ดขนุน ซึ่งเป็นสมุนไพรที่ดีต่อสุขภาพอย่างหนึ่ง ขนุนยังเป็นผลไม้ที่ชื่อเป็นมงคล เพราะหมายความถึง "การสนับสนุน" ขนุนที่ชื่อ "เม็ดขนุน" จึงเป็นขนมที่นิยมใช้จัดเลี้ยงในงานมงคลต่างๆ

梅干の種を食べるとバチが当たる (梅には天神様が宿っている)

「天神様」とは、学問の神様である菅原道真¹⁸のことです。道真が生前梅を好み、死後、神様として祀られるようになったので、このような説ができたそうです。

タイでは、種に神様が宿っているという伝説はありませんが、ジャックフルーツという果物の種はとても健康に良いハーブの一種とされています。また、名前の意味もいいので、その名前のお菓子も縁起がいいとされています。

ฮารุกะ เปาะวัน

เลือดกำเดาไหลเมื่อกินช็อกโกแลตมากเกินไป チョコレートを食べすぎると鼻血がでる

¹⁸ [道真公のご生涯 | 太宰府天満宮 \(dazaifutenmangu.or.jp\)](http://dazaifutenmangu.or.jp)

เลือดกำเดาเกิดจากเยื่อบุโพรงจมูกเป็นแผล ทำให้มีเลือดออกมา ความเชื่อว่าการกินช็อกโกแลตเยอะแล้วจะมีเลือดกำเดาออกนี้แทบจะไม่มีหลักฐานทางการแพทย์เลย กล่าวกันว่าในสมัยก่อนช็อกโกแลตมีราคาแพง จึงพูดกันว่าถ้ากินช็อกโกแลตเยอะจะเลือดกำเดาไหล เพื่อเตือนไม่ให้เด็กๆ อดทนและไม่กินช็อกโกแลตมากจนเกินไป

คนไทยเชื่อว่ากินช็อกโกแลตเยอะแล้วจะสิวขึ้น อาจจะเป็นเพราะมีน้ำตาลเยอะรีไปล่า?

鼻血は、鼻の粘膜や血管が傷つくことによって起こる出血なので、チョコレートを食べすぎても鼻血が出ることはありません。昔、チョコレートが日本に入ってきた当時はとても高価だったので、子どもが食べ過ぎぎるのを防ぐために、このような迷信ができたという説があります。

タイでは、チョコレートをたくさん食べると、ニキビの原因になると信じられています。糖分が多いせいかもしれません。

กัณฑ์พิชญ์ พงษ์เสริม

ถ้าหากดื่มน้ำส้มสายชูแล้วร่างกายจะอ่อนนุ่มขึ้น
お酢を飲むと身体は柔らかくなる

เรื่องการดื่มน้ำส้มสายชูกับการเพิ่มความยืดหยุ่นของร่างกายนั้นไม่สัมพันธ์กันโดยตรง และว่ากันว่าเป็นความเชื่อที่ไม่มีข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์รองรับ สาเหตุที่ความเชื่อเหล่านี้เผยแพร่ออกไปเกิดจากการทำงานของเอนไซม์ที่มีอยู่ในน้ำส้มสายชู โดยเอนไซม์จะแบ่งโปรตีน

ออกเป็นส่วนๆ และมีหน้าที่ทำให้เนื้อนุ่มขึ้น เพราะว่ากล้ามเนื้อประกอบไปด้วยโปรตีนอยู่มากมาย ที่ว่าน้ำส้มสายชูทำให้เนื้อนุ่มขึ้น ร่างกายของคนจึงอาจนุ่มขึ้นได้เช่นเดียวกัน นอกจากนี้กรดน้ำส้มที่อยู่ในน้ำส้มสายชูนั้นหากเข้าสู่ร่างกายก็จะกลายเป็นกรดซिटริกที่ไปกระตุ้นการฟื้นตัวจากความเหนื่อยล้า อาจจะไปคิดว่าเนื่องจากปฏิกิริยาของกรดซिटริกที่คลายอาการตึงของกล้ามเนื้อ ร่างกายเองก็ควรจะอ่อนนุ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

ความเชื่อคนไทยที่เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่รู้จักกันดีคือ น้ำมะพร้าว ว่ากันว่าถ้าผู้หญิงท้องดื่ม น้ำมะพร้าวจะทำให้ทารกที่คลอดออกมาผิวพรรณสวยสะอาด

お酢を飲むと身体は柔らかくなる

この迷信には科学的根拠はないと言われています。酢に含まれる酵素に、タンパク質を分解してお肉を柔らかくする働きがあることや、酢に含まれる酢酸が、疲労回復や筋肉の凝りをほぐす働きがあることから、この迷信が広まったと考えられます。

タイでは、ココナツウォーターを妊婦が飲むと、生まれてくる赤ちゃんの肌がきれいになると言われています。

นันทพงศ์ เจริญรัตน์

ถ้าทำข้าวหก ตาจะมองไม่เห็น ご飯をこぼすと目がつぶれる

ข้าวเป็นอาหารหลักของคนญี่ปุ่น เพราะว่าในสมัยก่อนข้าวเป็นสิ่งที่หากินได้ยากและมีราคาแพง ในสมัยเอโดะข้าวนับว่าเป็นผลผลิตทางการเกษตรที่มีมูลค่าเทียบเท่ากับเงิน นอกจากนั้น มีประเพณีถวายข้าวและเหล้าสาเกบูชาเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ถือเป็นสิริมงคล ว่ากันว่าเป็นความเชื่อเหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อไม่ให้ผู้คนกินทิ้งขว้างหรือไม่ใส่ใจต่อความสำคัญของข้าว

ในไทยก็มีความเชื่อที่คล้ายแบบนี้เหมือนกัน คือคำกล่าวที่ว่า "ควรกินข้าวให้หมดจาน เพราะชวานาปลูกข้าวอย่างยากลำบาก"

ご飯をこぼすと目が潰れる

昔、お米はなかなか食べられない高価なもので、また、お酒と一緒に神様に供えるなど神聖なものとしていました。このようなことから、お米を粗末にしてはいけないという考え方が生まれ、この迷信が生まれたようです。

タイにも同じような迷信があります。それは、農家の人は米作りがたいへんなので、ご飯は全部残さず食べるべきだと考えられているからです。

ณภัทร สิทธิคง

กินอาหารจากการเก็บเกี่ยวครั้งแรกตามฤดูกาล ชีวิตยืนนานขึ้นอีก 75 วัน 初物を食べると七十五日長生きする

ว่ากันว่าคำพูดและการกระทำของนักโทษประหารในสมัยเอโดะเป็นที่มาที่มีอิทธิพลที่สุดของสุภาชีวิตที่ว่า "หากได้กินอาหารที่มาจาก การเก็บเกี่ยวครั้งแรกตามฤดูกาล จะทำให้มีชีวิตยืนนานขึ้นอีก 75 วัน" ในสมัยเอโดะนั้นผู้ที่ต้องโทษประหารจะได้รับอนุญาตให้เลือกสิ่ง ที่พวกเขาต้องการกินเป็นมือสุดท้ายก่อนตาย ด้วยเหตุนี้เรื่องราวของนักโทษประหารที่ต้องการมีชีวิตรอดนานขึ้นแม้เพียงแค่วันเดียว ได้เลือกอาหารนอกฤดูกาลเพื่อที่จะได้มีชีวิตรอดนานขึ้นอีก 75 วัน ถูกแพร่ออกไป กลายเป็นว่าความเชื่อนี้ได้แพร่หลายในหมู่คนทั่วไปด้วย

นอกจากนี้เป็นที่เชื่อกันมานานว่าคนญี่ปุ่นนั้นยึดติดกับอาหารที่มาจาก การเก็บเกี่ยวครั้งแรกตามฤดูกาล หากพวกเขาได้กินอาหารเหล่านี้จะทำให้พวกเขาได้รับพลังชีวิตอย่าง ที่อาหารอื่นไม่มี เมื่อพวกเขามีสุขภาพร่างกายแข็งแรงก็ทำให้มีชีวิตที่ยืนนานขึ้นนั่นเอง คนไทยเองก็มีความเชื่อเรื่องอาหารที่กินแล้วทำให้อายุยืนนานเหมือนกันค่ะ แต่จะไม่ได้เกี่ยวกับฤดูกาลเพราะประเทศไทยไม่ได้มี 4 ฤดูอย่างญี่ปุ่น จะเกี่ยวกับชื่อของอาหารหรือส่วนผสมที่มีความหมายในแง่ดีมากกว่าค่ะ ส่วนมากนิยมกินในวันสำคัญต่างๆ เช่น ในวันสงกรานต์(วันปีใหม่ของไทย) จะกินผัดไทย

กัน หนึ่งในส่วนผสมของผัดไทยคือเส้นจันท์ เส้นจันท์มีลักษณะยาวจึงเชื่อกันว่าถ้ากินผัดไทยแล้ว จะอายุยืนนานเหมือนเส้นจันท์¹⁹

初物を食べると七十五日長生きする

この言い伝えは、江戸時代の死刑囚の逸話が由来であると言われています。死刑囚は、最後になんでも食べたいものを食べさせてもらえたため、長く生き延びるため、季節外れで手に入らない食べ物を選ぶことで75日長生きしたという話から、この迷信が広がったようです。また、昔から日本人は初物にこだわり、初物から他の食べ物にはない生命力が得られると信じていました。

タイの迷信にも、食べると長生きするものがあります。しかし、タイには日本と同じような気候(四季)がないので、その食べ物は季節を問わずに食べられるものです。タイの迷信では食べ物や食材などの名前の縁起のいい意味に関係があります。そして、それらは色々な特別の日によく食べられています。例えば、ソンクラーンの日(タイのお正月)に「パットアイ」という料理を食べます。パットアイの材料一つは「センジャン」という麺です。センジャンは長い麺なので、食べたならセンジャンのように長生きできると信じられています。

ณัฐภาพร มะลิวงษ์

¹⁹ <https://www.wongnai.com/articles/songkran-dishes>

อย่าสืบอาหารส่งให้กันด้วยตะเกียบ

箸から箸へと、食べ物を渡してはいけない

ที่ประเทศญี่ปุ่นมีพิธีกรรมเก็บเก้ากระดูกที่ผ่านการมาปนกิจลงในไหเก็บอัฐิ โดยครอบครัวของผู้ตายจะมารวมตัวกันทำพิธีเก็บกระดูก และใช้ตะเกียบในการคีบกระดูกใส่ลงไป ในพิธีกรรมนี้ทางญาติของผู้ตายจะแบ่งกลุ่มกันเป็นคู่ โดยในกลุ่มหนึ่งจะใช้ตะเกียบไม้ไผ่และตะเกียบไม้ที่มีความยาวต่างกันอย่างละคู่คีบกระดูกส่งต่อกันไปเป็นทอดๆ จนเมื่อถึงคนสุดท้าย คนคนนั้นก็คีบใส่ลงไปไหอัฐิ

ด้วยเหตุนี้เอง การส่งต่ออาหารจากตะเกียบสู่ตะเกียบจึงกลายเป็นเรื่องน่ารังเกียจเพราะมันชวนให้นึกถึงพิธีเก็บกระดูกคนตายนั่นเอง และความเชื่อเช่นนี้ก็ได้ตกทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ในฐานะของมารยาทบนโต๊ะอาหารที่ไม่ดีเป็นอย่างยิ่ง

ในประเทศไทยไม่ได้มีพิธีกรรมเก็บกระดูกโดยใช้ตะเกียบแบบญี่ปุ่น ทำให้การคีบอาหารส่งต่อกันด้วยตะเกียบไม่ได้ถือว่าเป็นข้อห้ามขนาดนั้น แต่อย่างไรก็ตามการใช้ตะเกียบก็เป็นที่แพร่หลายในประเทศไทยเนื่องจากมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้คนไทยได้รับอิทธิพลด้านการใช้ตะเกียบมาจากประเทศจีนด้วยเช่นกัน ซึ่งนั่นก็รวมถึงความเชื่อเรื่องการใช้ตะเกียบด้วย ยกตัวอย่างเช่น ห้ามใช้ตะเกียบเคาะถ้วยชามเพราะเชื่อว่าเป็นกิริยาของขอทานที่กำลังขออาหาร หรือบางแห่งเชื่อว่าเป็นการเรียกกงูตผีให้มาร่วมกินอาหารด้วย ห้ามถือตะเกียบกลับข้าง เพราะจะทำให้จากดีกลายเป็นร้าย จากโชคดีกลายเป็นอัปโชค

ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว จุดประสงค์ที่แท้จริงของความเชื่อโบราณเหล่านี้ก็คือ การฝึกให้เด็กๆ รู้จักมารยาทและอยู่ในระเบียบ โดยการสร้างเรื่องราวที่เกี่ยวกับผีสาววิญญาณ หรือความโชคร้ายเพื่อให้เด็กกลัวและยอมทำตามนั่นเอง

箸から箸へと、食べ物を渡してはいけない

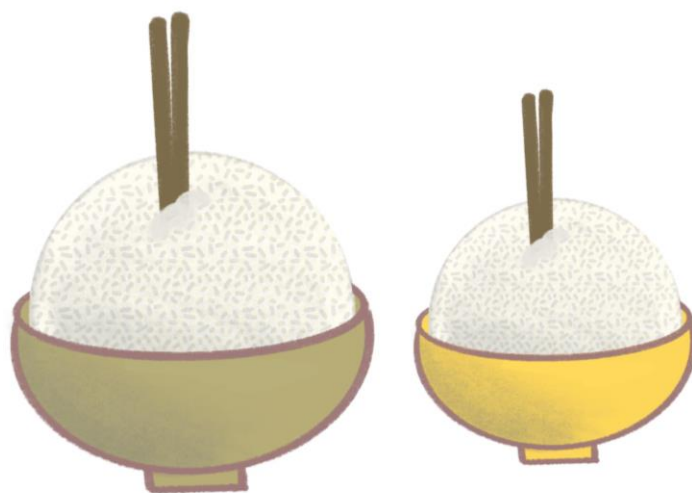
日本では、火葬された骨を遺族が2人1組になって箸を使って拾い上げ、順番にその骨を受け取り、最後の人が骨壺に収める骨上げという儀式があります。箸から箸へ食べものを渡すことはこの儀式を連想させるため、それ以外ではしてはいけないと今も言われています。

タイでは、日本と同じような骨上げの儀式がないため、箸から箸へと食べ物を渡すことはそんなに厳しく禁止されているものではありません。しかし、タイでも箸は広く使われています。それはタイには食事の時に箸を使う中国人や中国系のタイ人が多くいるからです。ですから、箸に関する迷信もあります。例えば、「箸を逆さに持たない」です。これは、箸が反対になるのと同じように、幸運が逆に不運になってしまうという意味です。ほかに、「箸でお茶碗を叩くと、貧乏人と思われる」、「茶碗を叩くと幽霊や亡者が来る」という迷信もあります。

このような迷信は、子どもたちがきちんとマナーを学べるように作られたと考えられます。怖い幽霊や不運についてのものを使って、恐ろしい話を作って子どもに伝えたら、恐らくマナーを違反しないでしょ。

ภัทริยา จันทวรรณกุล

ห้ามปักตะเกียบบนชามข้าว ご飯に箸を立ててはいけない

ความเชื่อเรื่องห้ามเสียบตะเกียบแบบตั่งบนชามข้าว มีที่มาเหมือนกับพิธีกรรมที่ดำเนินในงานศพ เมื่อมีงานศพจะใช้ถ้วยชามของคนๆ ที่เสียชีวิตไปใส่ข้าวและปักตะเกียบแบบแนวตั้งเป็นการเซ่นไหว้ ถือว่าเป็นอาหารมื้อสุดท้ายในโลกนี้ของผู้ตาย จึงมีความเชื่อกันว่าหากทำแบบนี้จะเป็นกลางบอกเหตุที่ไม่ดี เพราะเหมือนกับที่จัดในงานศพ แม้กระทั่งปัจจุบันยังคงมีความเชื่อว่าการปักตะเกียบบนชามข้าวเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี และเป็นธรรมเนียมที่ไม่ควรปฏิบัติเวลารับประทานอาหารที่สอนกันรุ่นสู่รุ่น

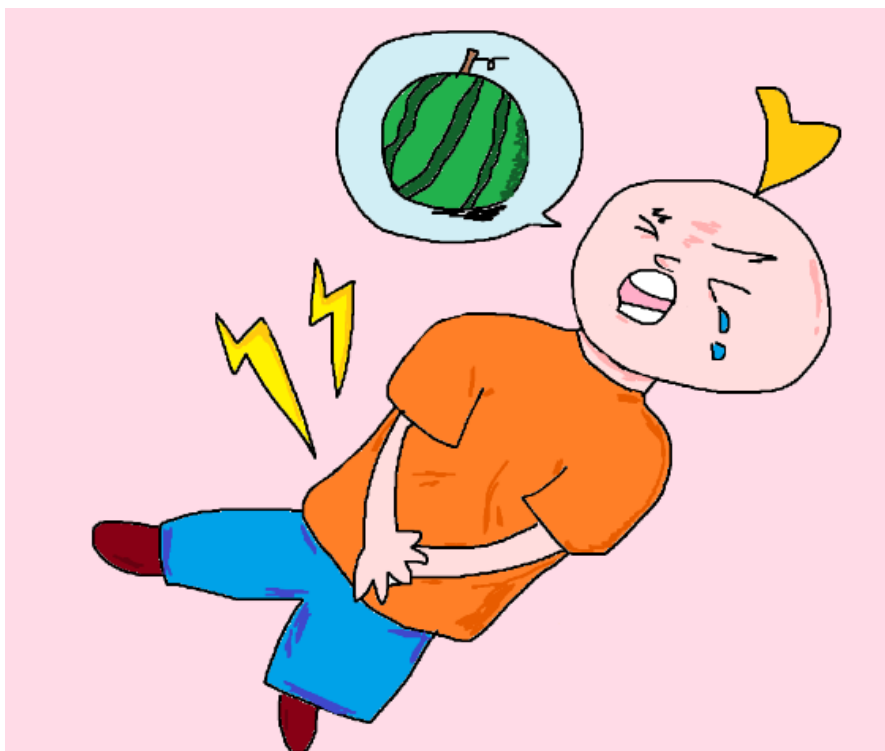
คนไทยก็มีความเชื่อว่าการปักตะเกียบลงบนถ้วยชามข้าวมีความหมายว่าเป็นการไหว้เจ้าหรือเซ่นไหว้เทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จึงไม่ควรทำสิ่งนี้ในวัฒนธรรมการรับประทานอาหาร และไม่ควรถืออะไรปักของกินในไทยเช่นกัน

日本では、葬式で亡くなった人にご飯を供えるときに茶碗に山盛りにしたご飯に箸をさします。そのことから、それ以外では、このようなことをしてはいけないと言われています。またこのとき、このご飯は亡くなった人にとって、この世での最後の一膳という意味でご飯を山盛りにするので、それもしない方が良くとされています。²⁰

タイでも、「茶碗に盛ったご飯の上に箸を立ててはいけない」というマナーがあります。これは、タイでは、箸をさしたご飯はお供物として神様に差し上げるものとされているからです。タイで食事をする時は、ご飯にお箸を刺さない方がいいです。

พัสวี นภาพารกุล

ถ้ากินเมล็ดแตงโมเข้าไป จะทำให้ต้นอ่อนงอกออกมาทางสะดือ
スイカの種を食べるとおへソから芽が出る

²⁰ [一膳飯とは : お葬式なるほどチャンネル \(bellco.co.jp\)](http://bellco.co.jp)

ที่ญี่ปุ่นมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับเมล็ดแตงโมอยู่มากมาย ซึ่งไม่ว่าจะเป็นเรื่องไหน ๆ ต่างก็ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ จึงเป็นไปได้เพียงแต่ความเชื่อมกมาย ความเชื่อที่ว่าเมื่อเรากินเมล็ดแตงโมเข้าไป จะงอกออกมาทางสะดือ เป็นการเตือนไม่ให้กินเมล็ดแตงโมเข้าไป เพราะจะทำให้ย่อยยาก และกระเพาะอาหารต้องทำงานหนัก

ในไทยเองก็มีความเชื่อแบบนี้อยู่ ว่ากันว่าถ้ากินเมล็ดแตงโมหรือผลไม้เข้าไปแล้วจะไปงอกเป็นต้นอยู่ในท้อง ที่จริงก็เป็นการเตือนไม่ให้เผลอกินเมล็ดคล้ายกับคำกล่าวของญี่ปุ่น

スイカの種を食べるとおへソから芽が出る

スイカの種を飲み込んでしまっても、実際におへソから芽が出てくることはありませんが、消化されずに排出されるので胃に負担がかかりますから、そうならないようにという注意を促す意味があります。

タイにも同じような迷信があります。それはスイカなどの果物の種を食べてしまうと、お腹の中で芽が生えてしまうと言われています。本当の意味も日本の迷信と似ています。

ธนาคาร หนไธสง

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น สิ่งของ 日本の迷信 もの

เมื่อยื่นคร่อมหัวจะเป็นสะใภ้ไม่ได้
櫛をまたぐと嫁に行けない

ที่ญี่ปุ่น สมัยก่อนเชื่อกันว่าเส้นผมของผู้หญิงถือเป็นสิริมงคลของชีวิตและวิญญาณ มีความสำคัญ หัว ซึ่งเป็นของที่ใช้กับเส้นผมจึงถือว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์ ควรเก็บรักษาไว้อย่างดี ถ้าหัวถูกวางทิ้งบนพื้น หรือมีคนเดินข้ามหัวจะทำให้คนนั้นดูเป็นคนที่ไม่เรียบร้อย ไม่เป็นระเบียบ ว่ากันว่าคนที่ผู้หญิงยื่นคร่อมหัวมีความหมายว่า ผู้หญิงคนนั้นทำสิ่งที่ควรถูกลงโทษและไม่เหมาะสม ไม่สมควรจะแต่งงานเป็นสะใภ้ของบ้านไหนได้

ประเทศไทยก็มีความเชื่อเกี่ยวกับหัวเช่นกัน แต่จะแตกต่างจากของญี่ปุ่น ความเชื่อของไทยเกี่ยวกับหัวคือ ห้ามใช้หวีหัก คนสมัยโบราณเชื่อกันว่าในขณะที่กำลังหวีผมอยู่ และหวีหักคาผมจะเกิดเรื่องไม่ดีตามมาให้รีบนำไปทิ้งทันที²¹ แต่ฉันคิดว่าเหตุผลที่แท้จริงที่ห้ามใช้หวีหักหรือผมอาจจะเป็นเพราะถ้าใช้หวีหักหรือผมหนึ่งศีรษะอาจเป็นแผลได้

²¹ เทวีโชค.(2559).ความเชื่อเรื่องหวีหัก.สืบค้นเมื่อ 22 เมษายน 2563, จาก <https://www.horolive.com/556.html>

櫛をまたぐと嫁に行けない

日本では昔から、女性の髪は命や魂が宿るとも大切なものとされてきました。また、その髪を梳くことは身だしなみを整えることの象徴でもありました。そして、そのために使う櫛も同じように、とても大切なものと捉えられてきました。ですから、その櫛を跨ぐような女性はだらしなく、嫁にいけないという戒めの意味が込められています。²²

タイにも櫛について迷信がありますが、日本と少し違います。タイの櫛についての迷信は「折れた櫛を使ってはいけない」です。それに、タイでは髪を梳かすときに櫛が折れると、悪いことがおきると信じられています。ですから、タイ人は櫛が折れたらなるべく早く捨てます。しかし、私は、折れた櫛を使ってはいけない本当の理由は、それで髪を梳かすと頭皮が傷つくかもしれないからだだと思います。

เกวลิน วงสามารถ

ถ้ากระจกแตก ถือว่าเป็นกลางไม่ดี 鏡が割れると縁起が悪い

²² 「櫛」に関する日本の迷信、俗信に関する、専門的な資料を見たい。| [レファレンス協同データベース \(ndl.go.jp\)](https://ndl.go.jp)

ว่ากันว่า ถ้ากระจกแตกจะเป็นลางบอกเหตุที่มีความหมายเป็นความตายของคนใกล้ตัว หรือ ลางร้าย สำหรับคนสมัยก่อน กระจก ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการขับไล่ปีศาจ ในศาสตร์ฮวงจุ้ยนั้น กระจก หมายถึงการป้องกันให้สิ่งที่ไม่ดีออกไป นอกจากนั้นยังมีที่กล่าวว่ากระจกที่แตกมีความหมายถึง “การแตกแทนเจ้าของ” อันมีความหมายในทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความโชคร้าย

ประเทศไทยก็มีความเชื่อเกี่ยวกับกระจกที่คล้ายกับประเทศญี่ปุ่นที่ว่า กระจกที่แตกนั้นตามความเชื่อโบราณบอกว่า คนในบ้านนั้นกำลังจะมีเคราะห์จนถึงเลือดตกยางออก เพราะเชื่อกันว่า กระจกเปรียบเสมือนวิญญาณของตัวเรา เพราะเราต้องส่องมองกระจกเพื่อดูตัวเราเองทุกวัน แต่หากวันใดแตกสลายไปดวงวิญญาณของเราก็จะลี้ปไปด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังไม่ให้เก็บกระจกที่แตกไว้ในบ้านให้นำไปทิ้งเสีย เพราะเชื่อว่ากระจกที่แตกเป็นลางร้ายอาจทำให้คนในครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งกัน หรือ อยู่กันอย่างไม่เป็นสุข²³

ฉันคิดว่านี่เป็นกุศโลบายของคนสมัยก่อน ที่ว่าไม่อยากให้ใช้ของที่แตกหักเพราะอาจเป็นอันตรายและเกิดอุบัติเหตุได้ ซึ่งคิดว่าความเชื่อนี้ก็เป็นการเตือนสติให้รู้จักระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

鏡が割れると縁起が悪い

鏡は悪いものを跳ね返したり、不思議な力を持って姿を映す神聖なものとしてきました。そんな鏡が割れてしまうことは、近い人の死や不幸なことが起こったりする前兆であると言われてきました。また逆に、持ち主の身代わりとなって割れてくれたという解釈もあります。

タイでも、割れた鏡は、家族の不幸など、何か悪いことが起こる不吉な前兆として言い伝えられています。また、鏡は自分の魂を表すものとも信じられています。鏡は毎日見るものなので、もし、それが割れると、自分の魂も壊れると信じられてきたのでしょう。そして、割れた鏡は不吉な象徴とされ、家族のケンカや不幸を引き起こすかもしれないと信じられているので、捨てたほうがいいとされています。現実的には、割れた物は危険で、事故の原因になるかもしれないので、置いておかないようにしようということでしょう。タイのこの迷信は、このような注意を促すものだと思います。

จิตาภา พรลักษณ์เจริญ

²³ <https://www.sanook.com/horoscope/16101/>

ใส่ถุงเท้าตอนนอนถือเป็นลางร้าย 靴下を履いたまま寝るのは縁起が悪い

ความเชื่อที่ว่าใส่ถุงเท้าตอนนอนถือเป็นลางร้าย มาจากการที่คนตายจะต้องใส่ถุงเท้าแยก นิ้วโป้งสีขาวที่เรียกว่า ทาปี (Tabi) มีเรื่องเล่าสมัยก่อนบอกว่าผู้ที่สวมถุงเท้าตอนนอนมีแต่คนตาย เท่านั้น และแน่นอนว่าการแต่งชุดเลียนแบบคนตายก็เหมือนทำให้เราเข้าใจถึงความตายมากขึ้น ดังนั้นหากกล่าวถึงลางร้ายในความเชื่อนี้ ก็มักใช้ในความหมายความว่าจะตายก่อนพ่อแม่ตนเอง

นอกจากนี้การใส่ถุงเท้าตอนนอนเพื่อให้เท้าอุ่น ว่ากันว่าจะทำให้การไหลเวียนเลือดแย่ลง และส่งผลเสียต่อร่างกายด้วย

ที่ประเทศไทยไม่ได้มีความเชื่อแบบนี้ เพราะไม่มีวัฒนธรรมการแต่งกายด้วยชุดพิเศษสำหรับศพ เพียงนิยมนำเสื้อผ้าที่ผู้เสียชีวิตชอบใส่ให้ตอนประกอบพิธี นอกจากนี้คนไทยไม่ค่อยมีใครสวมถุงเท้าตอนนอนนักเพราะอากาศร้อนมาก พอถึงบ้านปุ๊บก็ถอดถุงเท้าออกปั๊บ ถึงแม้ว่าจะเป็นฤดูหนาวแต่ก็ไม่ได้หนาวถึงขั้นที่จะต้องสวมถุงเท้าตอนนอน

靴下を履いたまま寝るのは縁起が悪い

これは、死者の死装束として足袋をはかせる風習に由来しています。靴下を履いたまま寝るのは死者だけであり、そうすることは死に近づくことだとして縁起の悪いこととされてきました。そのため、「夜寝るときに靴下を履いて寝ると、親の死に目に会えない」とも言われています。

また、冷えを改善しようとして靴下を履いて寝ることで、逆に血行が悪くなり身体に負担をかけるとも言われています。

タイではこのような迷信はありません。まず、タイでは死者の決まった服がありません。人が亡くなった時は、だいたいその人が一番好きだった服を着せます。また、実際には、タイはとても暑いからです、靴下を履いたまま寝る人はあまりいないでしょう。それに、タイの寒い季節になって、どんな寒くても靴下を履いて寝るほどではありませんね。

กันติชา ตันตระรัตน์

ถ้าเขียนชื่อคนที่แอบชอบบนยางลบแล้วใช้จนหมดก้อน ความรักจะสมหวัง
消しゴムに好きな人の名前を書いて使い切ると両思いになれる

ยางลบธรรมดาๆ ที่เราใช้กันอยู่เป็นประจำทุกวันมักจะมีปลอกกระดาศหุ่มอยู่ เชื่อกันว่าให้เขียนชื่อคนที่เราแอบชอบไว้ใต้ปลอก แล้วใช้ยางลบนั้นให้หมดก้อน จะสื่อใจถึงเขาได้ เรื่องนี้กลายเป็นความเชื่อที่แนะนำให้เด็กนักเรียนหญิงหลายๆ คนทำตามกันมาตั้งแต่สมัยก่อน หนึ่งในเคล็ดลับที่สุดแสนจะคลาสสิคก็คือ การเขียนชื่อของคนที่เราแอบชอบไว้บนยางลบที่ซื้อใหม่แล้วใช้เองคนเดียวจนหมดก้อนโดยไม่ให้คนอื่นจับได้ ซึ่งการที่เราจะใช้ยางลบจนกว่าจะหมดก้อนได้โดยไม่ให้ใครสัมผัสเลยนั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายแถมยังต้องใช้เวลาอีกด้วย เรียกได้ว่า คำอธิษฐานจะสมหวังได้ก็ด้วยความหนักแน่นที่จะเชื่อในเคล็ดลับเสริมดวงนี้นี่แหละ

ความเชื่อเรื่องยางลบนี้ก็เป็นความเชื่อที่นิยมในหมู่นักเรียนไทยเหมือนกัน แต่มันไม่ใช่ความเชื่อของคนไทยที่มีมาตั้งแต่แรก วิทยาลัยไทยเวลามีความรักก็มักจะชอบค้นคว้าหาเคล็ดลับของต่างประเทศที่จะช่วยทำให้ตัวเองสมหวัง ซึ่งเคล็ดลับเรื่องการเขียนชื่อคนที่ชอบบนยางลบของประเทศญี่ปุ่นก็เป็นหนึ่งในนั้นเช่นกัน ทำให้ความเชื่อนี้ถูกเล่าต่อกันมาในหมู่วัยรุ่นไทยจนมาถึงทุกวันนี้

消しゴムに好きな人の名前を書いて使い切ると両思いになれる

消しゴムにはカバーが付いているものが多いですが、消しゴムに好きな人の名前を書いてカバーで隠し、誰にも見られないように最後まで使い切ると思いが通じるというおまじないのようなものです。普段から身近な文房具の消しゴムには、ほかにもいろいろなものがあるようですが、多くの女子学生に支持され、迷信のように言い伝えられてきました。

この消しゴムの迷信は、タイの若者の間でも流行っていますが、タイに昔からある迷信ではありません。タイの若者は恋をしている時、自分の恋愛が両思いになるために色々な国の迷信やおまじないなどを調べてよくやってみます。日本のこの消しゴムについてのおまじないもその一つですから、この迷信はこれからもタイの若者の間で言い伝えられていくと思います。

ณัฐณิชา บรรทัดพันธุ์

ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น
ชีวิตและวัฒนธรรม
日本の迷信
生活・文化

ถ้าเรตีหรือเคาะจานชามปีศาจที่หิวโหยจะมารวมตัวกัน
茶碗を叩くと餓鬼が集まってくる

ปีศาจก็คือคนที่กระทำสิ่งชั่วร้ายในช่วงชีวิตก่อนตายทำให้ตกอยู่ในเส้นทางแห่งความอดอยากและหิวโหย ปีศาจมักจะทรมาณกับความหิวและเมื่อมีโอกาสมันก็จะเข้าสิงมนุษย์และกินอาหารทุกอย่างในบ้านทั้งหมด ด้วยเหตุนี้จึงเชื่อกันว่าบ้านที่ถูกปีศาจสิงสู้อาหารจะหมดอย่างรวดเร็วและทำให้เกิดโชคร้ายและความทุกข์ยาก การที่บอกเด็กๆว่า "ถ้าเรตีหรือเคาะจานชามปีศาจที่หิวโหยจะมารวมตัวกัน" นั้นมีการพูดกันอย่างแพร่หลายในประเทศญี่ปุ่น เพื่อให้เด็ก ๆ กลัวและแก้การเล่นแผลงๆ และแก้พฤติกรรมไม่ดีระหว่างรับประทานอาหารของเด็กๆ

ประเทศไทยก็มีความเชื่อเรื่องห้ามทุบตีจานชามระหว่างกินข้าว ว่ากันว่าเวลากินข้าวห้ามตีหรือเคาะจานชามเป็นอันขาด เพราะผีจะมากินด้วย ผีได้ยินเสียงจานชาม ก็จะนึกว่าเรียกพวกตนมากิน ซึ่งความมุ่งหมายที่แท้จริงก็คือเพื่อป้องกันจานชามบอบแตก หัก เสียหาย และเพื่อรักษามารยาทอันดีงามในเวลารับประทานอาหารนั่นเอง

茶碗を叩くと餓鬼が集まってくる

餓鬼は、生前悪いことをたくさんした人間が餓鬼道に堕ちた姿です。その餓鬼が食器の音が聞こえると、そこに集まって食べ物などを奪い、その家には不幸が訪れるとされており、このような迷信が生まれました。実際には、この迷信を使って、子どもの食事中の行儀を正すねらいがあったようです。

タイにも「茶碗を叩くと幽霊が来る」という迷信があります。タイでは、茶碗を叩くと幽霊が来て、一緒にご飯を食べると信じられています。これも、食事中の行儀を正しくすることが目的です。

ณัฐนิช ผลเพิ่มพูนทวี

ตากผ้าตอนกลางคืนถือเป็นลางร้าย 夜に洗濯物を干すのは縁起が悪い

ในอดีต ประเทศญี่ปุ่นมีความเชื่อว่ามีวิญญาณคนตายสิงสถิตอยู่ และมีขนบธรรมเนียมที่เอากิโมโนของคนตายมาตากตอนกลางคืน ดังนั้นจึงมีการเชื่อมโยงการซักผ้าตอนกลางคืนกับกิโมโนของคนตายจึงถือว่าเป็นลางร้าย ความเชื่อนี้อาจเกิดจากว่าถ้าเอาเสื้อผ้าที่เปียกชื้นด้วยน้ำค้างตอนกลางคืนมาให้ทารกใส่ จะไม่ดี ตามสำนวนที่ว่า “ตากผ้าตอนกลางคืนทำให้ทารกร้องไห้”

ในประเทศไทยก็มีความเชื่อว่าไม่ควรซักผ้าและตากผ้าตอนกลางคืนเหมือนกับประเทศญี่ปุ่น เพียงแต่มีที่มาความเชื่อต่างกัน ที่มาของความเชื่อของไทยนั้นว่ากันว่าหากตากผ้าตอนกลางคืนแล้วจะมีผีไทยที่เรียกว่า กระสือ ใช้ผ้าที่ตากไว้มาเช็ดคราบสกปรกบนปาก แต่ที่มาความเชื่อของญี่ปุ่น มีขนบธรรมเนียมตากกิโมโนคนตายในช่วงกลางคืนจึงทำให้เชื่อว่าการตากผ้าตอนกลางคืนจะทำให้เกิดกลางร้าย

แต่ในปัจจุบันความเชื่อเหล่านี้ก็เริ่มหายไปตามกาลเวลา เพราะผู้คนต้องแข่งขันกับเวลาดังนั้นเพื่อไม่ให้เสียเวลา จึงมีคนที่ยกผ้าและตากผ้าตอนกลางคืนเพิ่มมากขึ้น

夜に洗濯物を干すのは縁起が悪い

昔、日本では死んだ人の着物は夜干すという風習があり、その真似をするのは縁起がよくないとされていました。また「夜干しは赤子なく」という言い伝えもあります。これには、夜に干して冷えた衣類を赤ちゃんに着せるのは良くないという意味があったようです。

タイにも日本と同じく、「夜に洗濯をしないほうが良い」や「夜に洗濯物を干さないほうが良い」という迷信がありますが、その意味は違います。タイの迷信は「夜に洗濯物を干すと、ピー・ガス—というタイのお化けが汚れてる口を干してある洗濯物で拭く」というものです。しかし、最近、この迷信は時間とともに消えています。現代の人たちは、昼間仕事などに忙しく、時間を効率よく使うためにも夜に洗濯物を干す人が増えています。

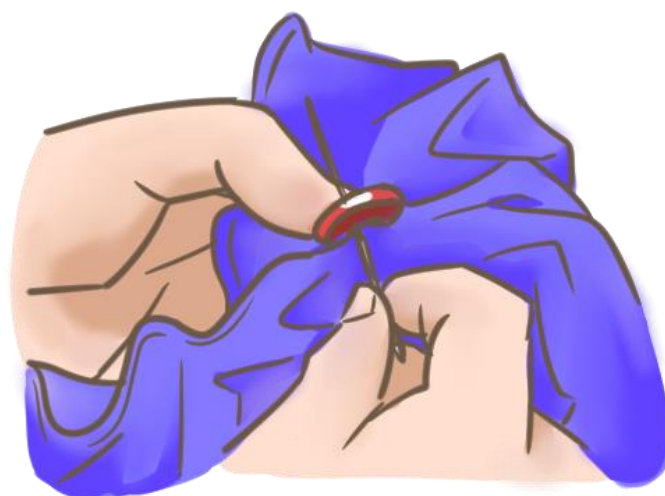
ภคจิรา วรโกคานันท์

ห้ามเย็บผ้าตอนเช้าหรือก่อนออกไปข้างนอก 朝や出かける前に縫い物をしてはいけない

คนญี่ปุ่นมีความเชื่อที่ว่าห้ามเย็บผ้าตอนเช้าหรือก่อนออกไปข้างนอก เรียกว่า “เดฮารี” มีวิธีคิดมาจากการเย็บผ้าซึ่งเป็นสิ่งที่ปกติแล้วต้องทำด้วยความใจเย็น ไม่ใช่สิ่งที่ทำในเวลาเร่งรีบอย่างเวลาที่ต้องรีบออกไปข้างนอก กล่าวคือ เป็นคำเตือนให้เตรียมพร้อมสำหรับวันข้างหน้า นอกจากนี้ยังกล่าวต่อๆ กันมาว่าห้ามเย็บปักถักร้อยในช่วงงานเทศกาลโอบง ซึ่งมีธรรมเนียมให้เคารพสุสานบรรพบุรุษ เพื่อไม่ให้เป็นแผลเลือดออกจากการเย็บ เพราะการหลังเลือดในช่วงนี้เหมือนเป็นการเสียมารยาทต่อการมาเยือนของวิญญาณบรรพบุรุษนั่นเอง

คนไทยก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการห้ามเย็บผ้าแต่ไม่เหมือนกับของญี่ปุ่นตรงที่เกี่ยวกับคนห้อง โบราณว่าไว้ว่า หญิงที่ตั้งครรภ์ห้ามเย็บผ้าในห้องนอน ถ้าผ้าฝืนจะเกิดเรื่องไม่ดีกับลูกที่เกิด

มา โดยจะทำให้เด็กที่เกิดมาปากแหว่ง มีร่างกายไม่สมบูรณ์ประกอบอย่างใดอย่างหนึ่งได้²⁴ แต่ที่จริงแล้วเป็นแค่การเตือนไม่ให้ผู้หญิงท้องทำงานหนักเท่านั้นเอง

朝や出かける前に縫い物をしてはいけない

これは「出針」とも言われ、出かける前に針仕事をするのは良くないことだと言われてきました。つまり、その日の準備を前日にしていなかったということを戒めるための迷信です。また朝慌てて針仕事をする、怪我をしてしまう恐れもあり、それを防止することもできます。²⁵ そして、お盆期間中に縫い物をしてはいけないという言い伝えもあります。これは、針仕事で怪我をして血を流してしまうことを避けるため、お盆にご先祖様が戻ってきている時に、血を流すようなことをしては失礼だと考えられていたからです。

タイにも縫い物についての迷信がありますが、日本とは異なり、これは妊婦に関するもので、「妊婦は縫い物をしてはいけない」です。もし、してしまったら、生まれた子どもに悪いことが起こると信じられています。例えば、生まれてくる子どもに口唇裂や、奇形などが生じるといことです。実際には、妊婦が働き過ぎないようにするための言い伝えです。

ปณณธร โปบาทะ

²⁴ <https://www.haijai.com/2570/>

²⁵ [出針とは - コトバンク \(kotobank.jp\)](http://kotobank.jp)

ถ้าเอาแต่พูดโกหก เมื่อตายไปจะถูกท่านเอ็นมะแห่งนรกถอนลิ้น 嘘をつくと閻魔様に舌を抜かれる

ประโยคที่ว่า ถ้าเอาแต่พูดโกหก เมื่อตายไปจะตกนรก และถูกท่านเอ็นมะ(พญายม)แห่งนรกถอนลิ้น นั้นเป็นความเชื่อชาวญี่ปุ่นที่เล่าสืบต่อกันมาอย่างยาวนาน เพื่อเตือนเด็ก ๆ ว่าการโกหกเป็นสิ่งที่ไม่ดี เนื่องจากท่านเอ็นมะมีกระจกและลูกแก้วที่ทำให้มองเห็นถึงการกระทำที่ผ่านมาในชีวิตของคนตาย เราจึงไม่สามารถโกหกได้

ในประเทศไทยก็มีความเชื่อที่ว่าถ้าโกหกเมื่อตกนรกจะโดนถอนลิ้นด้วยคีมเหล็กร้อนเช่นกัน มีการกล่าวกันว่า คนที่โกหกนั้นจะตกนรกที่ชื่อ "มหาโรรวนรก" และถูกยักษ์ลงโทษโดยการถอนลิ้นที่ใช้พูดโกหกนั้นออกมา และมีภาพนรกในวัดที่ناقกลัวมาก เลยทำให้เด็กไม่กล้าโกหกกัน

嘘をつくと閻魔様に舌を抜かれる

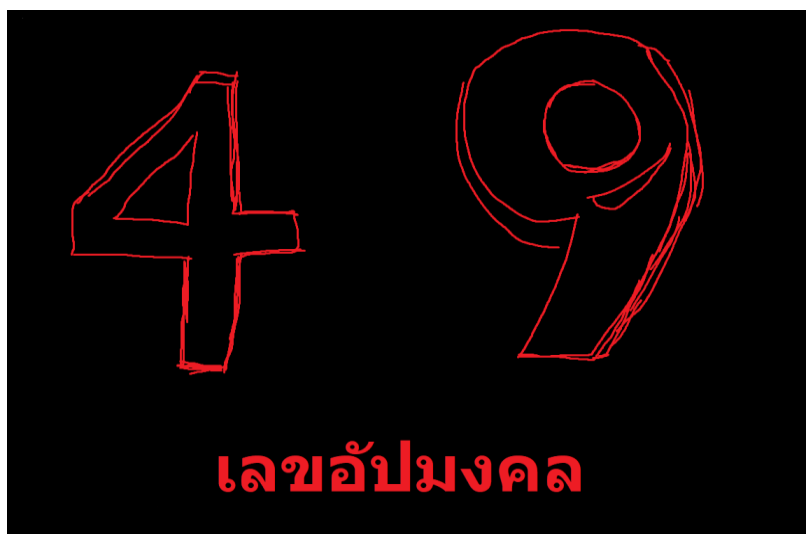
この言い伝えは、嘘についてはいけないと子どもをしつけるためのものです。生前嘘ばかりついた者は、死後地獄に落ちて、閻魔大王の人生を映す鏡によって、それらを暴露されて舌を抜かれてしまうという話しが長く言い伝えられてきました。

タイにも「嘘をつくと地獄に落ちて舌を抜かれる」という迷信があります。これは、タイのお寺で地獄絵として張り出されていて、それは子どもにとってとても怖いものなので、嘘をつけなくなります。

ภัทรวดี สิริวัฒนชัย

เลข 4 และเลข 9 เป็นเลขอัปมงคล

4と9は 縁起の悪い数字

ที่ญี่ปุ่นกล่าวกันว่า เลข 4 และเลข 9 เป็นเลขที่เกี่ยวข้องกับความอัปมงคล เลขพวกนี้ถูกกล่าวว่าเป็นเลขต้องห้าม เลข 9 ออกเสียงว่า “คุ” ซึ่งหมายความว่า “ลำบาก” เลข 4 ที่เกี่ยวข้องกับ “ความตาย” เพราะออกเสียงว่า “ชิ” เหมือนกัน ถือว่าไม่ดีมาตั้งแต่สมัยเออันแล้ว ปัจจุบันก็ยังมีการเลี่ยงใช้เลข 4 ในห้องของโรงแรม เลขที่นั่งสอบ หรือห้องผู้ป่วย นอกจากญี่ปุ่นแล้ว ต่างประเทศก็มีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขเช่นกัน เช่น ที่เกาหลีเลี่ยงใช้เลข 4 เพราะออกเสียงคล้ายกับคำว่าตาย ประเทศทางตะวันตกก็เชื่อเรื่องการเลี่ยงเลข 13 อย่างแพร่หลาย

คนไทยก็มีความเชื่อเกี่ยวกับเลขอัปมงคลเช่นกัน เช่น เลข 0 (ศูนย์) ออกเสียงเดียวกับคำว่า สูญ (เสีย) ส่วนเลข 9 ที่คนไทยมองว่าไม่ดีนั้น ออกเสียงเป็นภาษาไทยว่า “เก้า” พ้องเสียงกับคำว่า “ก้าว” ที่แปลว่าก้าวหน้าหรือเจริญ จึงนับว่าเป็นเลขมงคลของไทย

数字の「4」は「死」、「9」は「苦」というそれぞれ縁起の悪い意味のことばと発音が同じであるため、不吉であるとされています。特に、「4」と「死」は、平安時代からその習慣があったと言われており、今でも病院やホテルの部屋番号などでは、この数字をとばすことがあります。不吉とされる数字の迷信は、日本に限らず海外にもあります。たとえば、韓国でも数字の「4」は「死」の発音と似ていて嫌われ、西洋では「13」が広く避けられています。

タイにもこのような忌み数があります。例えば、「0」はタイ語の「失う」ということばの発音「スーン」と似ているため、避けられています。また、日本では縁起の悪い数字の「9」の発音は、タイでは「前進・発展する」という意味のタイ語「ガーウ・ナー」に同じなので、縁起がいいとされています。

ภูติศ สุวรรณโชติ

จาม 1 ครั้งมีคนชม 2 ครั้งมีคนเกลียด 3 ครั้งมีคนตกหลุมรัก 4 ครั้งเป็นหวัด
くしゃみが一つ褒められ、二つ憎まれ、三つ惚れられ、四つ風邪をひく

ในประเทศญี่ปุ่นสมัยก่อน เชื่อกันว่าการจามเป็นฝีมือหรือคำสาปจากวิญญาณร้าย นอกจากนี้ ยังมีความเชื่ออีกว่าขณะที่เราจามวิญญาณจะหลุดออกมาทางจมูก มีความเชื่อหลากหลายต่างกันไปตามการตีความจากจำนวนครั้งที่จาม หนึ่งในนั้นคือคำกล่าวที่ว่า “1 ครั้งมีคนชม 2 ครั้งมีคนเกลียด 3 ครั้งมีคนตกหลุมรัก 4 ครั้งเป็นหวัด” ซึ่งหมายความว่า ถ้าจามครั้งแรกหมายถึงกำลังถูกใครสักคนชมอยู่ การจามครั้งที่ 2 หมายถึงกำลังถูกใครสักคนเกลียด การจามครั้งที่ 3 หมายถึงมีคนกำลังแอบชอบ และหากจามเป็นครั้งที่ 4 เป็นลางบอกเหตุว่ากำลังจะเป็นหวัด คำกล่าวในลักษณะแบบนี้ในบางพื้นที่ก็ตีความไว้ว่า “1 ครั้งถูกให้ร้าย 2 ครั้งถูกหัวเราะเยาะ 3 ครั้งถูกรัก 4 ครั้งเป็นหวัด” หรือบ้างก็ว่า “1 ครั้งถูกชม 2 ครั้งถูกทิ้ง 3 ครั้งถูกรัก 4 ครั้งเป็นหวัด”

ในประเทศไทยเองก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการจามด้วยเช่นกัน เช่น เมื่อเราจาม 2 ครั้งจะหมายถึงมีคนกล่าวถึง ทว่าพอลองค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้เพิ่มเติม ทำให้รู้ว่ามีส่วนที่แตกต่างจากความเชื่อของประเทศญี่ปุ่นนิดหน่อย คือของไทยมีช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ถ้าจามตอนเช้ามีลางสังหรณ์ว่าจะมีโชคลาภ หรือได้รับข่าวดีจากญาติมิตร²⁶ เป็นต้น นอกจากนี้ในปี 2541 มีเพลงที่ชื่อว่า ‘ฮัดเซย์ ที่รัก’ ที่มีเนื้อเพลงว่า ‘ฮัดเซย์(x3) อยากรู้จังเลยใครเอ่ยถึงฉัน’²⁷ มีความหมายสื่อถึงความเชื่อที่ว่าเมื่อจามแปลว่ากำลังถูกกล่าวถึงจากใครสักคนอยู่

²⁶ ไทยรัฐออนไลน์. (2553). ลางสังหรณ์. (ออนไลน์) <https://www.thairath.co.th/content/100185>

²⁷ meemodel. (2559). เนื้อเพลง ฮัดเซย์.ที่รัก - จิ้งหรีดขาว. (ออนไลน์)

日本では昔、体調が悪いことを表すくしゃみは不吉なものと捉えられ、くしゃみをすると鼻から魂が抜けるとも言われていました。また、くしゃみの回数によって、その解釈を変えるという迷信も広がったと思われる。くしゃみの回数による解釈は、それぞれの迷信で異なりますが、その一つに「一にほめられ二に憎まれ三に惚れられ四に風邪をひく」というものがあります。くしゃみが1回だったら誰かに褒められて、2回だと誰かに憎まれ、3回だと誰かに惚れられているが、4回目だと風邪をひく前兆であるという意味です。ほかにも、「一そしり二笑い三惚れ四風邪」や「一に褒められ、二にふられ、三に惚れられ、四に風邪」があり、その解釈にも地域性が現れています。

タイにも「くしゃみ」についての迷信があります。「くしゃみしたら、誰かが自分のことを話している」です。調べてみると、日本の迷信と異なるところがあります。タイでは回数だけでなく、くしゃみをする時間にも関係があるものもあります。例えば、朝のくしゃみは、金運アップや仲間からの朗報などよいことの前兆です。また、1998年に「ハクシオン、ティラク」という曲がリリースされましたが、その歌詞にも、この迷信が反映されています。その中に「ハクシオン(x3)わたしに会いたがっているのは誰でしょうか」というフレーズがあり、くしゃみをした時に誰かに何かを言われているということが表わされています。

พิชญานันท์ ตั้งโรจนลักษณ์

ทำไมหันหัวนอนไปทางทิศเหนือถึงเป็นกลางร้าย 北枕はなぜ縁起が悪い

เป็นความเชื่อของญี่ปุ่นมาตั้งแต่โบราณว่าการหันหัวนอนไปทางทิศเหนือเป็นกลางไม่ดี เพราะว่าในพิธีศพผู้ตายจะถูกจับนอนหันหัวไปทางทิศเหนือ ว่ากันว่า การหันหัวนอนไปทางทิศเหนือจะเป็นการเลียนแบบผู้ตาย ที่จริงแล้วการหันหัวนอนไปทางทิศเหนือ นั้นมาจากรูปลักษณะของพระพุทธเจ้าขณะที่ปรินิพพาน กล่าวกันว่าเป็นมงคลเพราะว่าเป็นการปรากฏตัวครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะปรินิพพานไปจากโลกนี้ เนื่องจากได้ตรัสรู้สำเร็จแล้ว อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นนั้นเชื่อว่าเป็นกลางร้ายเพียงเพราะว่าเป็นทิศที่ผู้ตายหันหัวนอนไปเท่านั้น

คนไทยมีความเชื่อว่าห้ามหันหัวนอนไปทางตะวันตกเพราะเป็นทิศฝันอน

北枕は、古くから日本で縁起が悪いとされてきました。これは、葬儀の時に死者を北向きに寝かせるという習慣があるので、それはしない方が良いということから来た迷信です。もともこの習慣は、仏様が入滅のとき北向きに寝ていたということから来ているのですが、日本では、死者を表すものとして縁起が良くないこととされています。

タイにも同じような迷信があります。それは「枕を西に向けるのは死者の向きだから縁起が悪い」です。

รชต อยู่ดี

หากเก็บตุ๊กตาฮินะช้าจะทำให้แต่งงานช้า 雛人形をしまい忘れると婚期が遅れる

ประวัติของตุ๊กตาฮินะย้อนกลับไปสมัยเฮอันและแสดงถึงพิธีอภิเษกสมรสของจักรพรรดิ ว่ากันว่าหากนำเอาตุ๊กตาฮินะออกมาก่อนเวลาสมควรนั้นจะทำให้ลูกสาวออกเรือนได้เร็ว และยิ่งเก็บเร็วเท่าไรลูกสาวก็จะยิ่งออกเรือนเร็วเท่านั้น (ยิ่งเป็นเจ้าสาวได้เร็ว) นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าตุ๊กตาฮินะสามารถปกป้องเด็กผู้หญิงจากสิ่งชั่วร้ายได้ แต่ถ้าหากวางไว้เป็นเวลานานล่ะก็ จะนำมาแต่โชคไม่ดี มีทฤษฎีหนึ่งบอกความหมายแฝงไว้ว่า ผู้หญิงที่ไม่สามารถจัดเก็บตุ๊กตาฮินะได้ จะถูกตักเตือนว่าจะไม่สามารถออกเรือนได้

คนไทยเชื่อว่าเวลาทำอาหารห้ามร้องเพลง ถ้าหากร้องเพลงเวลาทำอาหาร จะได้สามีข้า²⁸ ถ้าหากร้องเพลงไปด้วยทำอาหารไปด้วยจะทำให้เรานั้นลืมนิสัยที่ดีบางอย่าง ทำให้ทำอาหารนั้นไม่อร่อย

雛人形をしまい忘れると婚期が遅れる

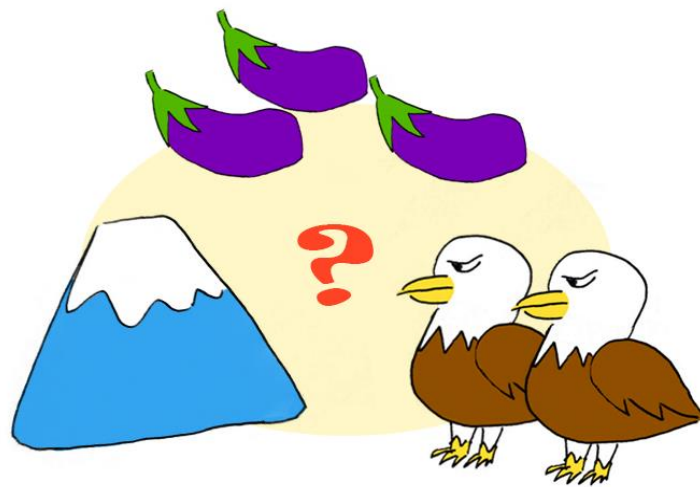
雛人形は3月3日の雛祭りに女の子の成長を願って飾られるもので、平安時代の天皇の結婚式を表したものです。女の子の祭りということで、雛人形を早く出す=早く嫁に出す、また、早く片付ける=早く片付く(早く嫁に行く)という言い伝えがあり、逆に片付けるのが遅くなると婚期が遅れてしまうと言われてきました。

タイでは、「料理を作る時、歌を歌うと結婚が遅くなる」と言われています。その意味は、料理を作りながら歌を歌うと材料を入れ忘れてたりして、味が悪くなるので結婚相手が見つからないということです。

รุจินันท์ โมริคาวา ชันทอง

²⁸ Ponpon Myu.(2561).7ความเชื่อโบราณของหญิงไทย,สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2564.จาก <https://today.line.me/th/v2/article/gZWMRg>

หากฝันถึงหนึ่งฟูจิ สองเหยี่ยว หรือสามมะเขือในฝันแรกของปีจะโชคดีมาก
初夢に一富士二鷹三茄子を見るととても縁起が良い

เป็นความเชื่อที่ส่งต่อกันมาตั้งแต่สมัยก่อน ว่าถ้าหากฝันถึงสิ่งเหล่านี้ในฝันคืนแรกของปี แล้วจะโชคดีมีลาภ ภูเขาฟูจินั้นถูกเทิดทูนเป็นวัตถุความเชื่อทางศาสนามาตั้งแต่โบราณ อีกทั้งยังมีคำกล่าวเพราะมีการเล่นเสียงคำด้วยจึงทำให้กลายมาเป็นสิ่งนำโชค อย่างดังต่อไปนี้ ภูเขาไฟฟูจิ(Fuji) กับคำว่า “แคล้วคลาดปลอดภัย (Buji)” หรือ “อมตะ(Fushi)” , เหยี่ยว(Taka)กับคำว่า “สูง(Taka)” , มะเขือ(Nasu) กับคำว่า “บรรลุป้าหมาย(Nasu)”

ที่ประเทศไทยนั้น แม้จะไม่ได้มีความเชื่อเกี่ยวฝันแรกในปีเหมือนกับประเทศญี่ปุ่น แต่เชื่อเรื่องเกี่ยวกับความฝันเช่นกัน เชื่อกันว่าไม่ว่าจะฝันเห็นอะไร สิ่งนั้นจะเป็นการบอกทำนายเกี่ยวกับเรื่องในอนาคต มีคำพูดเกี่ยวกับเรื่องฝันที่รู้จักกันแพร่หลาย เช่น “ฝันตอนรุ่งสางมักเป็นจริง” หรือ “คนท้องฝันเห็นแหวน จะได้ลูกชาย” “ถ้าร้องไห้ในฝัน จะเกิดเรื่องดีขึ้น” เพราะเหตุนี้จึงทำให้ประเทศไทยมีเว็บไซต์ทำนายฝันอยู่มากมาย

日本では、富士は「無事」や「不死」、鷹は「高」、ナスは「成す」と、いずれもいい意味の言葉に発音が似ている縁起物とされており、これらを初夢で見ると、その年がいい年になると昔から言われています。

タイには、日本のような初夢の迷信はありませんが、夢についての迷信は強く信じられています。夢で見たことは未来に起こることの象徴だと信じられています。たとえば、「朝方夢を見ると、正夢になる」や「(妊婦の) 夢に指輪が出てくると、男の子が生まれる」、「夢の中で泣いていたなら、いいことが起こる」などの有名な迷信があります。そのため、夢占いのサイトが山ほどあるくらいです。

ศกุนิขญ์ พรหมเสนะ

ฝาแฝดชายหญิงคือคู่รักที่ไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้ในชาติก่อน 男女の双子は前世で一緒になれなかった恋人同士

ในขณะที่ทั่วโลกมีความเชื่อมากมายเกี่ยวกับฝาแฝด สำหรับที่ประเทศญี่ปุ่นมักเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ ในสมัยเอโดะฝาแฝดที่เป็นเพศเดียวกัน ฝ่ายหนึ่งจะถูกเรียกว่า “คิชิ” หรือลูกปีศาจ ส่วนอีกฝ่ายเรียกว่า “โบสต์สึ” หรือพระโพธิสัตว์ ในอดีตมีธรรมเนียมว่าต้องเลี้ยงแยกกันคนละครบครัว

ที่ประเทศไทยมีคำกล่าวที่ว่า ‘ฝาแฝดชายหญิงคือคู่รักที่ไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้ในชาติก่อน’ เชื่อกันว่าฝาแฝดชายหญิงนั้นมีชะตาที่จะต้องเสียชีวิตก่อนวัยอันควร เว้นแต่ว่าฝาแฝดจะแต่งงานกันและตอบแทนบุญคุณแต่เทพเจ้า บางครั้งในบางท้องถิ่นจึงยังมีธรรมเนียมจัดพิธีแต่งงานให้ฝาแฝดอยู่เพื่อแก้เคล็ด ตัวอย่างข่าวการจัดงานแต่งงานของฝาแฝดชายหญิงในประเทศไทยในค.ศ.2019 กล่าวไว้ว่า ฝาแฝดชายหญิงคู่นี้เป็นเพียงเด็กชายและเด็กหญิงที่มีอายุเพียงแค่ 4 ขวบในวันแต่งงานเท่านั้น ครอบครัวของฝาแฝดชายหญิงนี้ได้จัดพิธีแต่งงานในครั้งนี้นี้ขึ้นเพื่อให้ทั้งสองคนมีอายุยืนยาวได้ต่อไป²⁹

男女の双子は前世で一緒になれなかった恋人同士

前世に縁のあった二人が今世でも何らかのつながりがあるということは、よく言われていますが、これはその一つでしょう。また、江戸時代には、同性の双子は片方が「鬼子」、もう片方は「菩薩子」と呼ばれ、片方は里子に出されて、別々に育てられるという風習もありました。

30

²⁹ <https://www.matichon.co.th/region/news/1487798>

³⁰ [俗信や迷信はたくさんの人生を狂わせてきた | 幻冬舎ゴールドライフオンライン \(gentosha-go.com\)](http://gentosha-go.com)

タイでは「男女の双子は前世で一緒になれなかった恋人同士」と言い伝えがあり、これは、前世で一緒になれなかった二人の願いを神様が聞き入れ、双子となって生まれ変わらせたと言われています。そのため男女の双子は、結婚式をして神様に感謝の報告をしなければ、早死にする運命にあると信じられてきました。今でも、男女の双子の結婚식을伝統的に行っている地域もあります。ときどき、4、5才の小さい双子の結婚式がニュースなどで見られます。

สุดารัตน์ สังขสูตร

หากใส่ธนบัตรโดยที่รูปธนบัตรกลับหัวจะทำให้เก็บเงินง่ายขึ้น 財布のお札は反対向きに入れるとお金が貯まりやすくなる

ในความเชื่อมากมายเรื่องการเพิ่มโชคเรื่องเงินมืออยู่มากมาย แคร่วิธีการใส่ธนบัตรนั้นก็มียุทธศาสตร์หลายวิธี ซึ่งในทุกวันนี้ชาวญี่ปุ่นก็ยังเชื่อกันอยู่ว่าการใส่ธนบัตรกลับหัว หรือก็คือหากใส่ธนบัตรโดยที่รูปธนบัตรกลับหัวจะทำให้เก็บเงินง่ายขึ้น เพราะต้องการทำให้การหยิบใช้เงินเป็นเรื่องยากขึ้น คนที่ให้ความสำคัญกับเงินและจัดระเบียบของกระเป๋าตังค์เป็นประจำนั้น เพราะเห็นความสำคัญในการใช้เงิน เลยสามารถหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายและประหยัดและอดออมได้ดีขึ้น

ผมไม่เคยได้ยินความเชื่อในทำนองนี้เลย จริงๆ แล้วผมก็คิดว่าวิธีการนี้ก็น่าสนใจอยู่ครับ อาจจะช่วยลดการใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่ายลงก็ได้ เรื่องเกี่ยวกับธนบัตร คนไทยบางคนเชื่อว่าถ้าเก็บเงินโดยเรียงธนบัตรให้หัวไปทางเดียวกันหมดทั้งปีจะทำให้เก็บเงินได้ดี

財布のお札は反対向きに入れるとお金が貯まりやすくなる

お札を普通の向きにしておくと、出口の方を向いているので出て行きやすくなってしまい、反対の向きにすると、そこに留まるという迷信です。また、これを習慣にして財布を整理する人は、それだけお金のことをよく考えているので、自然とお金が貯まるという説もあります。

タイでは、このような迷信を聞いたことがありませんが、個人的には面白いと思います。私も無駄遣いを防げるかもしれません。タイのお札に関するものにも、「お札の向きをそろえると、お金が貯まる」があります。

สุกฤษ เสถียรฤทธิ์

สะอึกครบ 100 ครั้ง จะตาย しゃっくりが 100 回出ると死ぬ

ในอดีตที่การแพทย์ยังไม่ก้าวหน้านัก การระบุสาเหตุการตายก็มักจะไม่ชัดเจน แต่การสะอึกนั้นถูกมองว่าเป็นสิ่งลึกลับที่น่าหวาดผวาและไม่สามารถทำความเข้าใจได้ ดังนั้นการสะอึกจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของโรคภัยไข้เจ็บและทางไสยศาสตร์ก็กล่าวกันว่าเป็นลางร้ายในญี่ปุ่น

ในไทยมีคำพูดแสดงความเชื่อ เช่น “เมื่อสะอึก ให้ดื่มน้ำ 9 อีก แล้วจะหาย” ฯลฯ

しゃっくりが 100 回出ると死ぬ

昔は、しゃっくりの原因がわかっていなかったので、くしゃみなどと同じように何らかの病気のサインなのではないかと考えられていました。人々は原因不明のこの現象を恐れ、長く続くと死んでしまうと考えたのでしょう。

タイでは「しゃっくりが出たら、9回水を飲むと止む」などといわれています。

ธนพล วัชรรงค์

เด็กเล่นกับไฟจะฉี่รดที่นอน 火遊びをする子どもは寝小便をする

ความเชื่อนี้กล่าวได้ว่าเป็นการใช้ตักเตือนเด็กให้ฮึดอดใจเพื่อไม่ให้ฉี่รดที่นอน แม้ว่าเด็กจะเข้าใจความอันตรายของไฟก็ตาม แต่ก็ยังสนใจและเกิดความรู้สึกอยากรจะเล่นกับไฟ และยังมีผู้ใหญ่ตักเตือนมากเท่าไรก็ยังอยากเล่นกับไฟมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้เด็กเลิกเล่นกับไฟ คนสมัยก่อนจึงใช้วิธีการทางจิตวิทยาพูดให้เด็กรู้สึกอับอาย นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งทฤษฎีที่มีความเป็นไปได้ว่า เป็นเพราะสภาวะตื่นตัวต่อเนื่องจากการเล่นกับไฟทำให้อ่อนหลับยาก และประสาทส่วนกลางถูกรบกวนจนทำให้ฉี่รดที่นอนขณะนอนหลับ

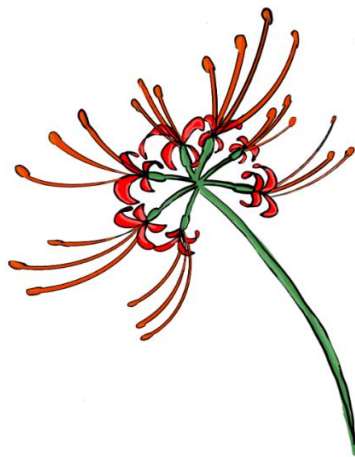
ความเชื่อนี้แพร่หลายทั้งในเอเชีย ยุโรปและอเมริกา แต่ประเทศไทยไม่มีความเชื่อนี้อยู่ มีความเชื่อที่ใกล้เคียงกันคือ "ถ้าตีหัวเด็ก เด็กจะฉี่รดที่นอน" ว่ากันว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำเพราะจะทำให้เจ็บและกระทบจิตใจเด็กจนทำให้ฝันร้ายและฉี่รดที่นอน

これは、子どもに火遊びをやめさせるためにできた迷信です。ですから、科学的根拠はありませんが、火を見てから寝ると、その火を消そうとする心理がはたらき、消火の夢を見て水の代わりに寝小便をしてしまうという説もあります。

この迷信はヨーロッパとアメリカにもありますが、タイにはありません。しかし、タイには、この迷信に近いものがあります。それは「子どもの頭をたたいたら寝小便をする」です。その意味は、子どもの頭をたたいたら、その子どもは痛さなどで心に悪い影響を受けて、寝ている間に悪い夢を見たり、おねしょをしたりしてしまうかもしれないから、そのようなことはしてはいけないということです。

ธัญญนันท์ พิชิตพัฒนารภูมิ

หากนำดอกอิกันบานะกลับมาที่บ้านจะเกิดไฟไหม้ 彼岸花を家に持ち帰ると火事になる

ความเชื่อที่ว่า “หากนำดอกอิกันบานะกลับมาที่บ้านจะเกิดไฟไหม้” นั้น คำว่า “อิ” ในภาษาญี่ปุ่นฟังเสียงกับคำว่า “ไฟ” ดอกไม้นี้มีสีแดงและมักจะบานอยู่รอบๆ หลุมศพในช่วงวันสารทวิษุวัตจึงทำให้มีภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดี เป็นที่รู้จักกันว่าสื่อถึงโลกภพหน้า นอกจากนี้ ส่วนหัวของดอกอิกันบานะมีพิษ ใช้กินยามฉุกเฉินได้แต่ต้องล้างพิษออกให้ดี เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กๆ ที่มาเยี่ยมหลุมศพเด็ดดอกอิกันบานะกลับบ้านไป จึงกลายเป็นคำที่เอาไว้ใช้ขู่ว่า “เดี๋ยวไฟจะไหม้บ้านเอานะ”

ของไทยเองก็มีความเชื่อคล้ายๆ กันก็คือ “นำต้นไม้อากวัดมาปลูกเป็นเรื่องที่ไม่ดี ชีวิตจะแย่ง” ซึ่งจริง ๆ แล้วการเคลื่อนย้ายต้นไม้ค่อนข้างยุ่งยากและอาจจะทำให้รากต้นไม้เกิดความเสียหายได้ คนส่วนใหญ่จึงไม่ค่อยนิยมนำต้นไม้อากวัดมาปลูกกันที่บ้าน อีกทั้งยังเป็นกลอุบายเตือนใจอย่างหนึ่งว่า เราไม่ควรนำของส่วนรวมมาเป็นของตัวเองอีกด้วย

彼岸花を家に持ち帰ると火事になる

彼岸花は、日本人が墓参りをする彼岸の時期によく咲いているため、死者を連想させ、縁起が悪いものとされています。また、彼岸花の球根には毒があり、それをむやみに触らせないための戒めであるという説が有力です。ですが、その球根は、水で毒抜きをすると食べられるので非常食になり、もしもの時に、食べられてしまっていないようにするための言い伝えであるとも言われています。

タイには、「お寺の木を家に植えたら、人生が悪くなる」という迷信があります。現実的には、木を移動することは面倒で、木の根を傷つける可能もあるので、多くの人はお寺の木を家に植えません。そして、それは「公の物を自分の物にすることは悪い」と戒めるための迷信でもあります。

วรชาติ นภาดล

ถอนหายใจแล้วความสุขจะหายไป ため息をつくと幸せが逃げる

การถอนหายใจคือการพ่นอารมณ์ไม่ดีที่สะสมอยู่ภายในร่างกายออกมาในตอนที่เรา รู้สึกเหนื่อยหรือเครียด ว่ากันว่า การถอนหายใจจะทำให้คนรอบข้างรู้สึกไม่สบายใจไปด้วย คนสมัยก่อนจึงพูดให้กำลังใจอีกฝ่ายว่า “ความสุขจะหายไป” และกลายเป็นคำพูดส่งต่อกันมาเพื่อให้คนหยุดถอนหายใจ

คนโบราณของไทยเคยกล่าวว่า “ถอนหายใจแล้วอายุสั้น” หรือ “ถอนหายใจทำให้แก่เร็ว” อาจเป็นเพราะเดิมทีคนเราถอนหายใจเพราะไม่มีความสุข แท้จริงแล้ว การถอนหายใจนั้นคือการ ขับสถานะขาดออกซิเจน จึงเป็นผลดีต่อร่างกาย

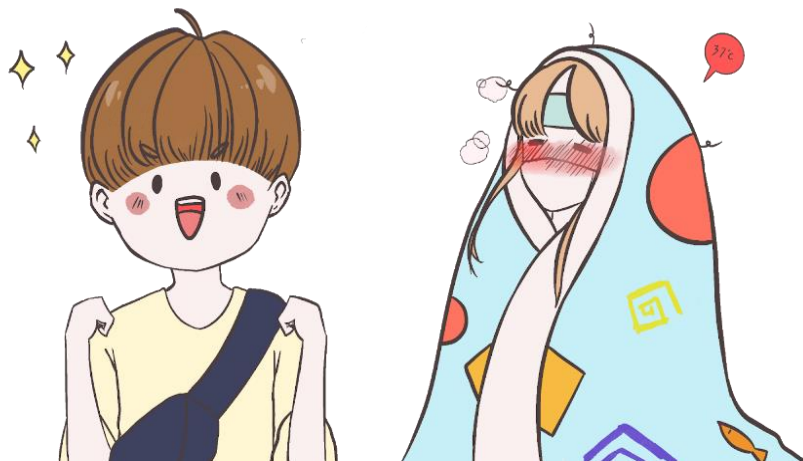
ため息をつくと幸せが逃げる

ため息には本来、酸欠の解消やリラクスの作用があり、我慢すべきものではなようです。しかし、ため息を付いていると、周りに心配されたり、周りの人の気持ちまで暗くさせることがあるため、このように言って励ましたことから広まったと考えられます。

タイのお年寄り「ため息をつく、寿命が縮む」や「ため息したら早く年をとってしまう」とよく言います。元々、ため息をつくのは幸せではないからだと思いますが、現実には、ため息とは、酸欠状態解消のために行われているので体にいいものです。

พรিতรา บำรุงศรี

เมื่อหวัดไปติดคนอื่นแล้วเราก็จะหายหวัด 風邪は人にうつすと治る

คำกล่าวนี้เป็นหนึ่งในความเชื่อที่ไม่มีหลักฐานทางการแพทย์ยืนยันอยู่เลย “หวัด” เป็นไวรัสที่แพร่เชื้อเข้าสู่ร่างกายได้ทางจมูกหรือคอ จากนั้นจึงจะเริ่มมีอาการ ซึ่งมีระยะฟักตัวอยู่ที่ 3 ถึง 7 วันจึงจะเริ่มแสดงอาการ ดังนั้นเมื่อคนที่เป็หวัดอยู่ก่อนแล้วหาย คนที่เพิ่งได้รับเชื้อหวัดถึงเริ่มแสดงอาการขึ้นมาพอดี จึงรู้สึกเหมือนกับว่าพอเชื้อหวัดเราไปติดคนอื่นแล้วตัวเองก็หายหวัด คนสมัยก่อนเมื่อเห็นดังนั้นแล้วจึงกลายเป็นเรื่องเล่าปากต่อปากมาจนถึงปัจจุบัน

ฉันเองเคยได้ยินมาบ้างเช่นกันว่าคนที่ร่างกายไม่แข็งแรงแล้วไปอยู่ใกล้กับคนที่กำลังเป็นหวัดก็จะติดหวัดได้ง่าย แต่ถ้าเป็นคนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดีก็จะไม่ติดง่ายๆ ในส่วนของความเชื่อเช่นนี้ มีความคิดเห็นวาระยะเวลาของอาการหวัดที่แสดงออกมาน่าจะเป็นสาเหตุของความเชื่อเช่นนี้ เพราะตอนที่เราหายป่วยคนอื่นก็บังเอิญป่วยช่วงนั้นพอดี เวลามันต่อกันพอดี จึงทำให้ผู้คนเชื่อเช่นนั้น

風邪は人にうつすと治る

この迷信には医学的根拠はないようです。しかし、風邪は比較的症状の軽い病気で数日で治ることが多く、また、人にうつる際にも数日の潜伏期間があるため、風邪をうつされた人が発症したくらのタイミングで先に風邪をひいた人の風邪が治ることも多いです。ですから、このように言われるようになったのでしょう。

タイでは、「もし、体が弱い人が風邪を引いている人の近くにいると簡単にうつるけれど、体が強い人だったらうつらない」とよく言われています。私は、風邪を発症するタイミングがこの言い伝えの原因だと思います。自分が疲れている時に風邪をひいてしまって、たまたま近くにその直前まで風邪をひいていた人がいたら、そう信じてしまうのかもしれませんが。

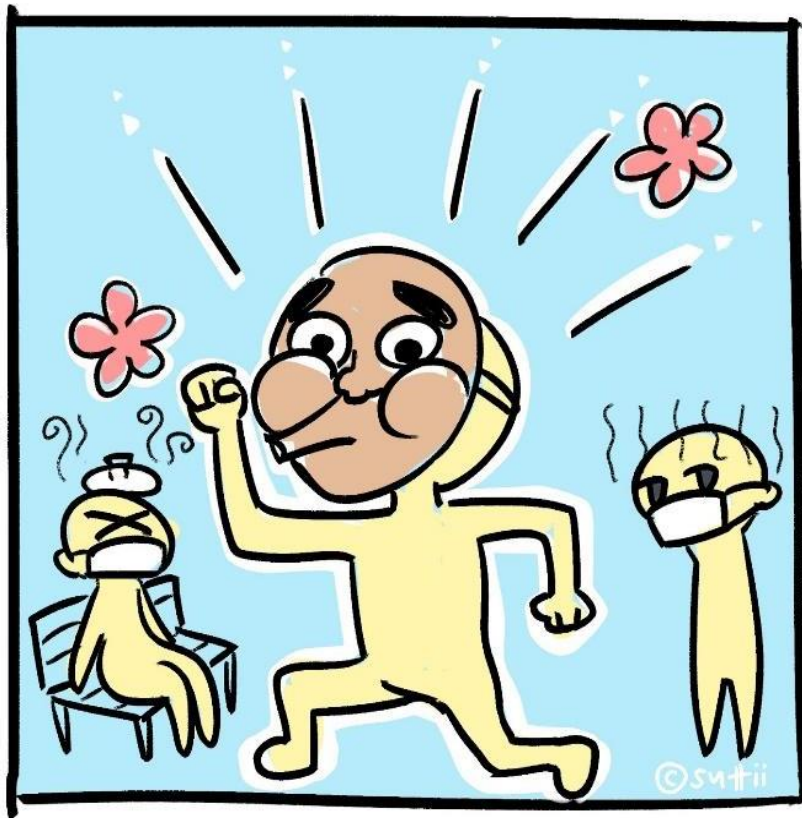
ฐานิดา สวนสัมพันธ์

คนบ้าจะไม่เป็นหวัด

馬鹿は風邪をひかない

ที่มาของความเชื่อที่ว่า “คนบ้าจะไม่เป็นหวัด” มีมาตั้งแต่สมัยเอโดะ ซึ่งในสมัยนั้นจะมีการใช้สำนวนที่ว่า “คนโง่ไม่สามารถเป็นหวัดได้” แพร่หลายเป็นอย่างมาก การป่วยหรือเป็นไข้ในสมัยนั้นสามารถเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ จึงเหมือนเป็นคำพูดที่เอาไว้ใช้ประชดคนที่สบายดีไม่เป็นอะไรเลย เพราะว่สมัยก่อนการรักษาอาการป่วยหรือการหายามารักษาเป็นเรื่องที่ได้ยากมาก จึงเกิดสำนวน “คนบ้าจะไม่รู้สึกตัวว่าตัวเองนั้นเป็นไข้” ขึ้นมา ในทางการแพทย์มีการยืนยันว่า คนที่ไม่มีความทุกข์ร้อนหรือไม่คิดมากจะไม่มีอาการเครียด และยังเป็นภูมิคุ้มกันในการป่วยได้อีกด้วย

ที่ไทยมีความเชื่อมากมายเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ แต่ไม่เคยได้ยินความเชื่อแนวนี้ในไทยสักเท่าไร เมื่อได้ยินสำนวนนี้เป็นครั้งแรกก็เกิดความสงสัยว่าทำไมต้องเป็น “คนบ้า” แต่เมื่อมาลองคิดดูดีๆ แล้ว ก็สังเกตได้เหมือนกันว่าคนที่มันนิสัยร้ายแรงนั้นไม่ค่อยเป็นป่วยหรือเป็นหวัด จึงทำให้รู้สึกว่ความเชื่อนี้ก็ดูสมจริงดี

馬鹿は風邪をひかない

この迷信が広まったのは、江戸時代であるとされています。今のようによく効く薬がなく、また栄養状態もよくなかった当時は、風邪ですら命の危険がありました。そこで、ほとんど病気にかからない人をうらやむ気持ちから、このような表現が生まれたと考えられています。

初めて聞いたときは、なぜ「馬鹿」なのか、とても気になりました。タイにも、病に関する迷信はいくつかありますが、このような迷信を聞いたことがありませんでした。しかし、よく考えてみたら、「ばかばかしい」ほど元気な人は、あまり風邪をひかないかもしれないと気づき、納得することができました。

สุวิธา ดาษดীন

บทส่งท้าย

นิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและนักศึกษาแลกเปลี่ยนชาวญี่ปุ่นได้คัดเลือก "ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น" คนละ 1 หัวข้อ มาค้นคว้าเพิ่มเติม แปลและเรียบเรียง รวมทั้งวาดหรือถ่ายภาพ เขียนความคิดเห็นประกอบเป็นบทความสองภาษา และรวบรวมเป็นรูปเล่มเพื่อเผยแพร่ ดังที่ท่านได้พลิกอ่านนี้

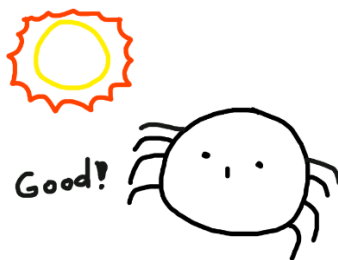
ขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ให้ความสนใจ หวังว่าท่านจะสนุกกับเกร็ดความรู้เกี่ยวกับความเชื่อของคนญี่ปุ่นผ่านหนังสือเล่มนี้

ขอบคุณผู้เขียนบทความที่พยายามใช้ทักษะการแปลและความรู้ทางภาษา ค้นคว้าอย่างละเอียดเพื่อถ่ายทอดแนวคิดของผู้คนทั้งสองประเทศ และขอขอบคุณ อาจารย์อัคริคุมิ มะห์ซุอิ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนบทความภาษาญี่ปุ่น รวมทั้งงานบรรณาธิการอย่างใส่ใจ ซึ่งทำให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นอย่างลึกซึ้ง เป็นประโยชน์ในการศึกษาและทำงานต่อไป

お読みいただいた「日本の迷信」は、タイ語を学ぶ日本人学生と日本語を学ぶタイ人学生が絵と2ヶ国語の文章で紹介しました。本書は一つの言語から違う言語に翻訳し、わかりやすく伝えようとする熱意にあふれた作品です。読者の皆さんにとって少しでも役に立つことを願っております。

最後になりますが、学生に調査指導をし、編集作業をしてくださった松井育美先生に心より御礼申し上げます。

ภัทรธอร์ พิพัฒน์กุล (พัทตออน·พิปัตนากุล)

おわりに

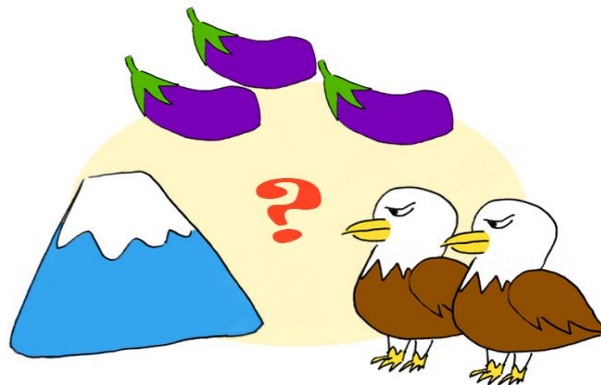
この本をお選びいただき、どうもありがとうございます。タイと日本は、その文化において、いろいろな共通点があることや、ちがいがあること、そして、翻訳者である現役タイ人大学生たちのコメントを楽しんでいただけましたでしょうか。わたしは、このプロジェクトを通じて、タイと日本、それぞれの文化を学ぶということの楽しさと、大切さを、教師として改めて学びました。日本人として、普段何気なく使っている迷信の由来や意味を、文化的背景や生活経験がちがうタイ人学生に説明して実感してもらうことの難しさや楽しさも、経験させてもらいました。これからも両方の文化の相互理解のささやかな一助となるべく、わたしたちは邁進してゆきたいと思います。

最後に、この貴重な機会をくださったパットオン先生に心から感謝しています。

ขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่สนใจหนังสือเล่มนี้ วัฒนธรรมไทยและญี่ปุ่นมีทั้งที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกัน นิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นได้สอดแทรกมุมมองของตนเองไปพร้อมกับถ่ายทอดความรู้ที่ค้นคว้ามาด้วย จากการเข้าร่วมโครงการนี้ ในฐานะผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ดิฉันตระหนักว่าการเรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างเป็นสิ่งสำคัญและเป็นเรื่องสนุก และในฐานะคนญี่ปุ่นคนหนึ่ง การได้รับฟังมุมมองของนิสิตชาวไทย ที่พยายามอธิบายคำกล่าวที่คนญี่ปุ่นเล่าถ่ายทอดกันมาแต่โบราณ หลายคนก็เชื่อมั่นแบบนั้นและใช้กันอยู่โดยไม่คิดอะไรมากแม้ในปัจจุบัน โดยเปรียบเทียบกับความเชื่อของคนไทยไปด้วยเป็นประสบการณ์ที่มีค่า คำบอกเล่าเรื่องความเชื่อของผู้คนแต่ละประเทศนั้น ความจริงแล้วมีความหมายทางวัฒนธรรมที่แฝงอยู่อย่างลึกซึ้ง สอดแทรกขนบธรรมเนียมที่ดั่งงามของคนในอดีต ดิฉันได้เรียนรู้อย่างมากผ่านการทำงานร่วมกับนิสิตครั้งนี้ เชื่อว่าคณะผู้จัดทำล้วนมีความตั้งใจ คาดหวังว่าจะได้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนไทยและญี่ปุ่นให้มากขึ้นต่อไป

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณอาจารย์ภัทรธรที่มอบโอกาสให้ดิฉันมีส่วนร่วมในโครงการนี้

松井育美 (อิคุมิ มะทซุอิ)

プロジェクトメンバー 一覧

คณะผู้จัดทำ

「翻訳能力向上プロジェクト」โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการแปลภาษาตะวันออก

● 編集者

Pat-on PHIPATANAKUL (人文学部助教授)
松井育美 (人文学部専任講師)

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธอร์ พิพัฒน์กุล
อาจารย์อicumิ มะห์ซุอิ

● 編集チーム

志摩 瞳 (人文学部専任講師)
堀場 美咲 (東京外国語大学 4 年生)

กองบรรณาธิการ

อาจารย์อิตอมิ ชิมาะ
มิซากิ โฮริบะ

● 表紙

Kanyarat NOIMEE

ออกแบบปก

กัญญารัตน์ น้อยมี (twitter: @addjuu)

● 執筆者 (イラスト・写真部分も含む) ผู้เขียนบทความ วาดหรือถ่ายภาพประกอบ

シーナカリンウィロート大学人文学部日本語専攻 นิสิตสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

1	59101010319	สุจิรา ดาษดีน	SUJIRA DASDURN
2	59101010521	ฮารุกะ เปาะวัน	HARUKA POHWAN
3	60101010339	ธานิดา สวนสัมพันธ์	THANIDA SUANSOMJEEN
4	60101010354	พริตตรา บำรุงศรี	PARITRA BAMRUNGSRI
5	60101010358	ภัคจิรา วรโศคนันท์	PAKJIRA WORAPHOKANUNT
6	60101010359	ภัทรวดี สิริวัฒนชัย	PATTARAWADEE SIRIWATTANACHAI
7	60101010360	ภัทริยา ฉันทรรณกุล	PATTRIYA CHANTARAVANNAKUL
8	60101010363	รุจินันท์ โมริคาวา คันทอง	RUJINAN MORIKAWA KANTHONG
9	60101010365	ศกุนิชญ์ พรหมเสนา	SAKUNICH PROMSENA
10	60101010367	ศศนัน จุลคีรี	SASANUN CHULKEEREE
11	60101010369	ศุภนิดา อินธิแสง	SUPHANIDA INTHISAENG
12	60101010818	ชนาพร จิตติศักดิ์	CHANAPORN JITTISAK
13	60101010819	ชนิกันต์ เส็งกิ่ง	CHANIKAN SENGGING
14	60101010821	ณัฐทาพร มะลิวงษ์	NATTAPORN MALIWONG
15	60101010824	ธัญญนันท์ พิพัฒน์วรภูมิ	THANYANANT PIPATHWORAPOOM
16	60101010826	นภสร วานิชนุเคราะห์	NAPASORN VANICHNUKHOR
17	60101010835	ภูรินัฐ พงศ์ทิพย์พิทักษ์	PURINAT PONGTIPPITAK
18	60101010836	วรชาติ นพาดล	VORACHART NAPHADOL
19	60101010839	สุทธิดา พูลเจริญ	SUTTHIDA POOLCHAROEN
20	61101010031	ชาลีย์ แพรปราณีต	CHALEE PHRAEPRANEET

21	61101010032	ณัฐนิช ผลเพิ่มพูนทวี	NATTHANIT POLPERMPOONTAWEE
22	61101010033	มณฑนา วรรณมหินทร์	MANTANA WANNAMAHINTRA
23	61101010034	ยุทธพงษ์ คุณานุปกรณ์	YUTTAPONG KHUNANUPAKORN
24	61101010035	สุภาพร โรจน์ประภากร	SUPAPORN RODPRAPAKORN
25	61101010380	กัณฑพิชฎ์ พงษ์เสริม	KANTAPITCH PONGSERM
26	61101010381	กัณฑิชา ตันตระรัตน์	KANTICHA TANTRARAT
27	61101010382	กัลย์สุดา ฉัตรวิเชียรชัย	KANSUDA CHARTWICHEAINCHAI
28	61101010383	กานตพงษ์ ศรีนุช	KANTAPONG SRINUCH
29	61101010384	เกวลิน แผลงสร	KEWALIN PLAENGSORN
30	61101010385	เกวลิน วงสามารถ	KEWALIN WONGSAMART
31	61101010386	ขวัญชนก ทวีสุวรรณ	MISSKWANCHANOK TAVISUWAN
32	61101010387	จิตาภา พรลักษณ์เจริญ	JIDAPA PORNLAKSANACHAROEN
33	61101010388	เจวารินทร์ สาริพล	MISSJEWARIN SAREEPHON
34	61101010389	ฉัตรชนก นะมะหุต	CHATCHANOK NAMAHOOT
35	61101010390	ชวัลกร แฉ่งสว่าง	CHAWANKORN CHAENGSAWANG
36	61101010391	ชวัลรัตน์ สุขโกศล	CHAWALRATT SUKKOSOL
37	61101010392	ญาณิศา บริสุทธิ์	YANISA BORISUTE
38	61101010393	ฐิตา ชัยสิริสมบัติ	THITA CHAISIRISOMBAT
39	61101010394	ณัฐนิชา บรรทัดพันธ์	NATNICHA BUNTHUDPHAN
40	61101010395	ทีปพันธ์ เพิ่มเยาว์	TEEPAPON PERMYAO
41	61101010396	ธนพล วัชรวงค์	THANAPHON WATCHARONG
42	61101010397	ธนาкар หนไธสง	THANAKARN HONTHAISONG
43	61101010398	นันทพงษ์ เจริญรัตน์	NANTHAPONG CHAROENRAT
44	61101010399	ปัทมธร โพบาทะ	PANNATHORN PHOBATHA
45	61101010400	พัสรี นภาพรกุล	PHATSAWI NAPAVORAKUL
46	61101010401	ภูติศ สุวรรณโชติ	PHUDIS SUWANNACHOTE
47	61101010402	รชต อยู่ดี	RACHATA YOODEE
48	61101010403	วรัญญา เรือนจันทร์	WARANYA RUENCHAN
49	61101010405	ศุภกร ปาลักรกุล	SUPARKORN PALAKUL
50	61101010406	ศุภิสรา พงษ์สุวรรณ	SUPISARA PONGSUWAN
51	61101010407	สุกฤษ เสถียรฤทัย	SUKRIT SATHIANRUTHAI
52	61101010408	สุดารัตน์ สังขสุดร	SUDARAT SUNGKHASUT
53	61101010409	อุษมาณ หมัดบินเฮด	USMAN MADBINHEAD
54	61101010756	กนกรัตน์ ลิ้มปีเสวตกุล	KANOKRAT LIMSAVAITKUL
55	61101010757	กฤษรฐาทิพย์ โอภาสวัฒน์กุล	KRITRATHATIP OPASWATKUL
56	61101010758	กษิติศ ปิยเศรษฐ์	KASIDIT PIYASETH
57	61101010759	กัญญารัตน์ น้อยมี	KANYARAT NOIMEE
58	61101010760	จอมขวัญ ว่องวิชัย	JOMKWAN VONGVICHAI
59	61101010761	ชัยพร ศรีอรุณศิริสกุล	CHAIYAPORN SRIARUNSIRISAKUN
60	61101010762	ณภัทร สิทธิคง	NAPAT SITDHKONG
61	61101010764	นวียา เชิญขวัญ	NAWEEYA CHERNKHWAN

62	61101010765	พิชญานันท์ ตั้งโรจนลักษณ์	PINYANUN TANGROJANALAK
63	61101010766	พิมพ์อักษร สิทธิวิบูลย์	PIMAKSORN SITHIWIBOON
64	61101010767	ภาวรินทร์ วงศ์โสภา	PAWARIN WONGSOPA
65	61101010769	ศรัณย์ภัทร สว่างแสง	SARUNPAT SAWANGSAENG
66	61101010770	อัครเดช ชูประยูร	AKARADET CHOOPRAYOOL
67	63101010904	MISAKI HORIBA	MISAKI HORIBA

日本の迷信

2021 年 6 月 発行

編者・発行者 シーナカリンウィロート大学人文学部東洋言語学科

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

114 Sukhumvit 23, Wattana District, Bangkok 10110, THAILAND

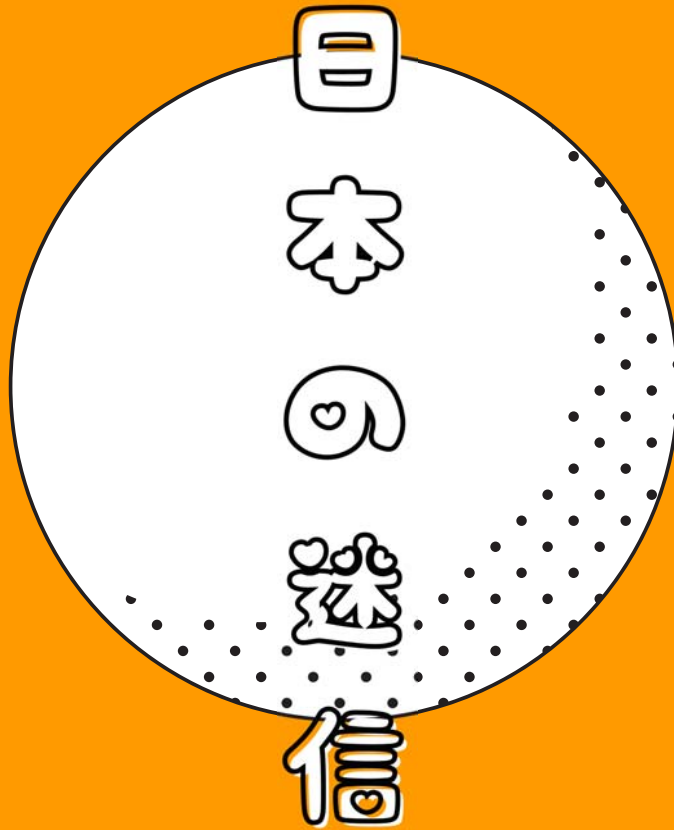
Tel : (662) 649-5000 , (662) 260-1012

ใครไม่เชื่อ คนญี่ปุ่น “เชื่อ”

ผู้จัดพิมพ์ “โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการแปลภาษาตะวันออก”
 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 114 ซอยสุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน 2564

หนังสือสองภาษาที่รวบรวมความเชื่อของคนญี่ปุ่นที่บอกต่อกันมาจาก
รุ่นปู่ย่าตายายสู่รุ่นหลาน บางอย่างก็น่าแปลกใจ
บางอย่างก็คล้ายกับความเชื่อของคนไทย

ใคร "ไม่เชื่อ" แต่คนญี่ปุ่น "เชื่อ"

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาศักยภาพด้านการแปล
ภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ